

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
DEPARTMENT OF LANGUAGES AND LITERATURES
P.O.B. 200 • SE 405 30 GOTHENBURG

We offer [net-based courses](#) in Somali
free of charge for citizens of the EU and EEA

BEGINNER'S SOMALI WORKBOOK

Morgan Nilsson

Updated
22 February 2023
Valid for Spring Term 2023

Will be updated for autumn term 2023. Don't print anything yet.

This is work in progress. Read it critically!
Feel free to contact me with comments.

morgan.nilsson@gu.se

Abbreviations

Förkortningar

Ar.	(borrowing from) Arabic	(lånord från) arabiskan
BSG	Beginner's Somali Grammar	
BSR	Beginner's Somali Reader	Beginner's Somali Reader
En.	(borrowing from) English	(lånord från) engelskan
Hi.	(borrowing from) Hindi	(lånord från) hindi
It.	(borrowing from) Italian	(lånord från) italienskan
N	more common in the north	vanligare i norr
N		någon / något
Pe.	(borrowing from) Persian	(lånord från) persiskan
S	more common in the south	vanligare i söder
S	someone / something	
SNG		Somalisk nybörjargrammatik
Sw.	(borrowing from) Swahili	(lånord från) swahili

[Accompanying sound files can be found here.](#)

Focus of the week

Pronunciation of individual letters

Stress

Gender

Focus particles

Questions with ma / ma ... baa / miyaa

Unit 1

This first lesson is devoted to the Somali alphabet and the pronunciation of the Somali sounds. The pronunciation is demonstrated by proper names and loanwords.

Denna första lektion ägnas åt det somaliska alfabetet och uttalet av de somaliska ljuden. Uttalet demonstreras med hjälp av egennamn och långord.

Listen to recordings of the words in this unit

Sound recordings with transcriptions (marking stress) can be found at
<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435478>

Vowels

Read BSG § 3–3.1.3 about the pronunciation of the Somali vowels.

Listen to the differences between long and short vowels.

mp3 1	u <i>to till</i>	uu <i>he han</i>
	i <i>me mig</i>	ii <i>to me till mig</i>
	ku <i>you dig</i>	kuu <i>to you till dig</i>

Vokaler

Läs i SNG § 3–3.1.3 om uttalet av de somaliska vokalerna.

Lyssna på skillnaden mellan korta och långa vokaler.

Consonants

Read BSG § 3.2–3.2.1 about the pronunciation of the Somali consonants.

Listen to the pronunciation of a single <b, d, g> between two vowels.

mp3 2 Hibo [♀] , Liibaan [♂] , Hodan [♀] , Idil [♀] , Ladan [♀] , Faadumo [♀] , Magan [♂]
--

The letter <c>.

Konsonanter

Läs SNG § 3.2–3.2.1 om uttalet av de somaliska konsonanterna.

Lyssna på uttalet av ett enkelt <b, d, g> mellan två vokaler.

The letter <kh>.

Bokstaven <c>.

mp3 3 Cali [♂] , Cumar [♂] , Cabdi [♂] , Jaamac [♂] , Sacdiya [♀] , Nimco [♀]

The letter <kh>.

Bokstaven <kh>.

[mp3](#) **4** Khadra[♀], Sheekh[♂], Khaalid[♂], Kheyre[♂], Khadiijo[♀]

The letter <q>.

Bokstaven <q>.

[mp3](#) **5** Muqdisho, Qarshi[♀], Ruqiya[♀], Cabdiqani[♂], Qaali[♀]

The letter <x>.

Bokstaven <x>.

[mp3](#) **6** Farxiyo[♀], Xasan[♂], Maxamed[♂], Maxamuud[♂], Xamdi[♀], Xaddiyo[♀], Axmed[♂]

The letter <'>.

Bokstaven <'>.

[mp3](#) **7** Israa'iil, Sa'iir; Daa'uud[♂], Faa'iso[♀]

Regional variation

Read BSG § 1–1.1.3 about the Somali speaking areas and the regional variation within the standard language.

There is quite a bit of variation in the forms of the names of the months, but the following seem to be among the most frequent forms.

[mp3](#) **8** Jannaayo, Febraayo, Maarso,

Abril, Maajo, Juun,

Luulyo, Agoosto, Sebteembar,

Oktoobar, Nofeembar, Diseembar.

As an authentic example of this regional variation in Somali, the next page contains lists of the names of the months as they are presented in two different versions of the same mathematics schoolbook, *Xisaab 2* (2001), from Somalia's capital Mogadishu in the south and

Som autentiska exempel på den regionala variationen i somaliskan följer nedan månadernas namn i de former som anges i de två olika versionerna av samma lärobok i matematik *Xisaab 2* (2001) från Somalias huvudstad Mogadishu i söder och Somalilands huvudstad Hargeysa i norr.

Somaliland's capital Hargeisa in the north.

Läs de två listorna i BSR, Lesson 1.

Read these two lists in BSR, Lesson 1.

Exercise 1

Which of the two lists do you think is from the north (Hargeisa, Somaliland) and which one is from the south (Mogadishu, Somalia)? What reason is there to believe so?

A **corpus** is a large, representative collection of authentic texts that are stored electronically so that they may be conveniently searched with a computer using a special search engine. Read more at, e.g.

- Müller, Waibel & Müller. [Corpus Linguistics - An introduction](#). Universität Freiburg.
- W-3 Corpora Project. [Corpus Linguistics - What is a corpus?](#) University of Essex.
- Kann. [Korpusar](#). Språkrådet.

For Somali, there are today three different corpora that can be accessed freely. Read more at

English: <https://gu.instructure.com/courses/26872/pages/corpora>

Swedish: <https://gu.instructure.com/courses/26872/pages/korpusar>

Do a little bit of corpus research regarding the frequency of the different ways of writing the names of the months. Use both Korp and HaBiT.

English: <https://spraakbanken.gu.se/korp/?mode=somali#?lang=en>

Swedish: <https://spraakbanken.gu.se/korp/?mode=somali>

http://corpora.fi.muni.cz/habit/run.cgi/first_form?corpname=sowac16;align

Arbetsuppgift 1

Vilken av de båda listorna tror du kommer från norr (Hargeysa, Somaliland) respektive söder (Mogadishu, Somalia)? Vad finns det för anledning att tro det?

En **korpus** är en stor representativ samling autentiska texter i elektronisk form som är sökbara på dator med hjälp av särskilda sökverktyg. Läs mer på t.ex.

För somaliskan finns idag tre olika korpusar. Läs mer på

Gör en liten korpusundersökning av frekvensen på de olika sätten att skriva månadernas namn. Använd både Korp och HaBiT.

You just type in the word that you want to search for in the search field and press the Enter key. You will then find out how many occurrences there are in that corpus.

Du skriver bara in ordet som du vill söka efter i sökrutan och trycker på Enter (radmatningstangenten). Då får du reda på hur många förekomster det finns i den aktuella korpusen.

Choose one of the months and make searches for the two or three different spellings that you have met in order to see which is more frequent.

Välj en av månaderna och gör sökningar på de två eller tre olika stavningssätt som du har stött på för att se vilken stavning som är mest frekvent.

Geography

Here are some geographical names for practicing the pronunciation.

[mp3](#) **10 Afrika, Soomaaliya, Jabbuuti, Itoobiya, Keenya, Tansaaniya, Yugaandha, Suudaan, Jaad, Masar, Liibiya, Tunisiya, Aljeeriya, Marooko.**

[mp3](#) **11 Aasiya, Yaman, Suuriya, Lubnaan, Ciraaq, Iiraan, Bakistaan, Hindiya, Jabbaan.**

[mp3](#) **12 Yurub, Isbayn, Denmark, Iswiidhan, Noorway, Finland, Laatfiya, Booland, Yukrayn, Islofaakiya, Islofeeniya, Kosofo.**

In some languages certain geographic names tend to be accompanied by the definite article (*the Vatican, the Ukraine; la France*). That's why the Somali names for many countries end in **-ka/-ga/-ha**. It's the Somali definite article, and it's always attached to the end of the word.

[mp3](#) **13 Turkiga, Jarmalka, Ingiriiska, Faransiiska, Talyaaniga, Ruushka, Maraykanka, Shiinaha, Boortaqiiska, Giriigga, Biljamka.**

Exercise 2

1. What conclusions would you draw about the conditions for using the different forms of the definite article in the names above?

2. What conclusions would you draw about adjusting foreign word to the Somali sound system by looking at the names above?

Geografi

Här följer en rad geografiska namn för att träna på uttalet.

Precis som många geografiska namn på svenska slutar med en bestämd artikel (*Turkiet, Italien, Maldiverna*) så slutar många somaliska landsnamn med den somaliska bestämda artikeln **-ka/-ga/-ha**, t.ex.

Arbetsuppgift 2

1. Vilka slutsatser kan du dra när det gäller användningen av de olika formerna av den bestämda artikeln i landsnamnen ovan?

2. Vilka slutsatser kan du dra om anpassning av främmande ord utifrån formen på landsnamnen?

Somali cities

[mp3 14](#)

Muqdisho	2 milyan	Soomaaliya
Hargeysa	1,5 milyan	Somaliland
Boosaaso	1 milyan	Soomaaliya
Jabbuuti	600.000 ¹	Jabbuuti
Gaalkacyo	500.000	Soomaaliya
Dhadhaab	350.000	Keenya
Berbera	250.000	Somaliland
Marka	250.000	Soomaaliya
Jamaame	250.000	Soomaaliya
Kismaayo	200.000	Soomaaliya
Jigjiga	175.000	Itoobiya
Baydhabo	150.000	Soomaaliya
Godey	150.000	Itoobiya
Diridhaba	150.000 ²	Itoobiya
Baardheere	125.000	Soomaaliya
Burco	120.000	Somaliland
Wajeer	80.000	Keenya
Afgooye	80.000	Soomaaliya
Beledweyne	70.000	Soomaaliya
Qoryooley	60.000	Soomaaliya
Garoowe	60.000	Soomaaliya
Jowhar	60.000	Soomaaliya
Qabridaharre	60.000	Itoobiya
Qardho	50.000	Soomaaliya
Boorama	40.000	Somaliland
Dhagaxbuur	40.000	Itoobiya

Somaliska städer

¹ This number also includes persons belonging to other ethnic groups, mainly Afar, but the majority of the inhabitants are Somalis. ◊ I siffran ingår även personer med annan etnisk tillhörighet, främst afar, men majoriteten av invånarna är somalier.

² In Amharic this city's name is Dire Dawa. It lies outside, but borders directly to the Somali Region. The figure represents the approximate number of Somalis in the city, whereas the total number of inhabitants is ca 600.000. ◊ Staden heter på amhariska Dire Dawa och ligger utanför, men i direkt anslutning till den somaliska regionen Ogaden. Siffran avser det ungefärliga antalet somalier i staden, som totalt har ca 600.000 invånare.

Personal names

Many women's names occur in two forms, one in -a and another in -o.

Read BSG § 1.1.2.

mp3 15 ♀ Aamina^N / Aamino^S, Ayaan, Caasha^N / Caasho^S, Faaduma^N / Faadumo^S, Filsan, Hibo, Luul, Maryan, Nadiifa^N / Nadiifo^S, Nimco, Ruqiya^N / Ruqyo^S, Safiya^N / Safiyo^S, Sahra^N / Sahro^S, Samsam, Saynab, Shugri, Suubban.

Try and ask Somali women that you meet, who have names ending in -o or -a, which form they prefer to use in Somali and what part of the Horn they come from. Is the idea of a north/south distribution confirmed or does the regional pattern seem to be of lesser importance?

mp3 16 ♂ Aadan, Axmed, Bashiir, Cabdi, Cabdillaahi, Cabdiraxmaan, Cali, Ciise, Cismaan, Cumar, Daahir, Faarax, Muuse, Ismaaciil, Jaamac, Maxamed, Maxamuud, Shariif, Sheekh, Siciid, Suldaan, Xasan, Yuusuf.

Personnamn

Många kvinnonamn förekommer i två olika former, en på -a och en på -o.

Läs SNG § 1.1.2.

Fråga gärna de somaliskor som du träffar och som har namn som slutar på -o/-a vilken form de föredrar att använda på somaliska och från vilken region de kommer. Bekräftas idén om nordligt/ sydligt eller verkar region spela mindre roll?

^N This form is more common in the north.

^S This form is more common in the south.

Practice pronouncing names with Quizlet

Practicing the vocabulary with Quizlet is free of charge. You should not accept any invitations to upgrade to paid mode.

This first week, just focus on pronunciation. Since this lesson almost entirely contains names, some of the exercises don't work very well.

Unit 1, Somali-English: <https://quizlet.com/457133533/>

Lektion 1, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/421230705/>

In order to unlock the exercises on Quizlet and get unlimited access to all the materials developed for this course, you need to become a member of our class on Quizlet. You can do that by following these links:

The English class: <https://quizlet.com/join/4QcHPMrmI>

Den svenska klassen: <https://quizlet.com/join/4HxcNcH9m>

In order to find the exercises called Write and Spell (my favourite), you need to go to **Learn**, then click on **Options**. There you can choose Write and Spell. You can also choose the direction (to or from Somali), and whether to play automatic sound clips or not.

To check your progress (what exercises you have done), click on “**Quizlet**” in the top left corner, then click on your “**animal symbol**” in the top right corner, then on **Profile**, then on **Study Sets**, and then finally, right below Study Sets, there is a drop down menu where you need to choose **Studied**.

Loanwords

Exercise 3

What international words are disguised in these Somali loanwords?

mp3 17 mitir

litir

kiilo

telefoon

telefishin

fiitamiin

babbaay

cananaas

shineemo

iskuul^N = iskool^S

Lånord

Arbetsuppgift 3

Vilka internationella ord döljer sig bakom de här lånorden i somaliskan?

Exercise 4

See if you can recognise some of the following words borrowed from different languages. This is of course an impossible task if you don't happen to know those languages. Then check the answers in order to find out more about these loanwords in Somali.

Arbetsuppgift 4

Se om du känner igen några av följande ord från andra språk som du kanske kan. Naturligtvis är detta en omöjlig uppgift om man inte råkar kunna de långivande språken. Ta en titt i facit så får du reda på mer om dessa lånord i somaliskan.

[mp3](#) 18

	source language långivande språk	the word in that language ordets form på det språket
buug	_____	_____
keeg ^N	_____	_____
= doolsho ^S	_____	_____
galaas	_____	_____
koob	_____	_____
boorash ^N	_____	_____
kaabash	_____	_____
laydh ^N	_____	_____
= koronto ^S	_____	_____
wiig ^N	_____	_____
= sitimaan ^S	_____	_____
ayskiriim ^N	_____	_____
= jalaato ^S	_____	_____
tuwaal ^N	_____	_____
= shukumaan ^S	_____	_____
muus ^N = moos ^S	_____	_____
qaxwe	_____	_____
≈ kafee	_____	_____
≈ bun	_____	_____
sariir	_____	_____
miis	_____	_____

Exercise 5

Listen to the Somali news reader in sound clip 19 where *Trump* and *Joe Biden* are pronounced as *Trum* and *Choe Biden*. This is an effect of two important principles defining the Somali sound system.

First, Somali does not allow a word to end with two consonants.

Second, in Somali the sounds [ʃ] (as in *church*) and [dʒ] (as in *George*) are not perceived as two separate sounds (phonemes), but as two freely interchangeable variants of the same sound (allophones). Therefore some Somali speakers pronounce both *Joe* and *China* with [dʒ] (as *Joe* and *Gina*), whereas other pronounce both with [ʃ] (as *Choe* and *China*).

Suggested answers Facit

Exercise 1

The schoolbooks are from

South / Somalia, Mogadishu
Söder / Somalia, Mogadishu

Jannaayo
Feberaayo
Maarso
Abriil
Maajo
Juunyo
Luulyo
Agoosto
Sebtembar
Oktoobar
Nofeembar
Disembar

Arbetsuppgift 1

Skolböckerna kommer från

North / Somaliland, Hargeisa
Norr / Somaliland, Hargeysa

Jaanawari
Febarwari
Maarj
Abriil
May
Juun
Julay
Ogost
Sebtembar
Oktoobar
Noofembar
Diisembar

In the south (Mogadishu) Italy was the former colonial power and therefore Italian has left quite a few traces in the

I söder (Mogadishu) var Italien den tidigare kolonialmakten och italienskan har därför satt ganska stora spår i

vocabulary. In the north (Hargeisa), on the other hand, Britain was the former colonial power and therefore English is the source of most borrowings in that area.

In the united Somali Republic in the 1970's and 1980's, the Italian borrowings had a quite strong position, maybe due to the fact that the capital Mogadishu is situated in the previously Italian areas.

Also note that the different spellings and forms of the months that have been introduced in this lesson are not the only ones in use. Most of the month actually occur also in a number of other shapes ...

ordförrådet. I norr (Hargeysa) var det i stället Storbritannien som var den tidigare kolonialmakten och där är det därför lån från engelskan som märks mera i ordförrådet.

I det enade Somalia på 1970- och 1980-talet använde man oftare de italienskinspirerade formerna, kanske för att huvudstaden Mogadishu ligger i det tidigare italienskstyrda området. Detta märks ganska tydligt när man söker i korpusarna.

Observera dock att de olika (stavnings)fomerna som finns i textkompendiet inte är de enda som förekommer. Varje månads namn förekommer faktiskt i ytterligare ett antal skepnader...

Exercise 2

1. The definite article **-ga** is used after **-i** and after **-g**. The article **-ha** is used after **-a**. The article **-ka** is used after all other sounds in this list of names.

2. **Bakistaan, Isbayn, Booland, Boortaqiiska, Yurub:** show that /p/ doesn't occur in Somali. It is replaced by /b/.

Latfiya, Islofaakiya, Islofeeniya, Kosofo: show that /v/ doesn't occur in Somali. It is replaced by /f/.

Isbayn, Iswiidhan, Islofaakiya, Islofeeniya: show that Somali words cannot begin with /s/ + another consonant. In order to avoid it an additional /i/ is added in front of the consonants.

Faransiiska, Giriingga: also show that Somali words cannot begin with a

Arbetsuppgift 2

1. Betämd artikel **-ga** används efter **-i** och efter **-g**. Bestämd artikel **-ha** används efter **-a**. Bestämd artikel **-ka** används efter övriga ljud i exemplen.

2. **Bakistaan, Isbayn, Booland, Boortaqiiska, Yurub:** visar att /p/ inte förekommer i somaliskan, utan ersätts med /b/.

Latfiya, Islofaakiya, Islofeeniya, Kosofo: visar att /v/ inte förekommer i somaliskan, utan ersätts med /f/.

Isbayn, Iswiidhan, Islofaakiya, Islofeeniya: visar att ord inte kan börja med /s/ + ytterligare en konsonant i somaliskan. För att undvika detta lägger man till ett /i/ framför konsonantklustret.

Faransiiska, Giriingga: visar också att somaliska ord inte kan börja med kombinationer som innehåller konsonant

combination of a consonant + /r/, but this time the strategy is different. An additional vowel is inserted between the consonants. The inserted vowel seems to be a copy of the vowel already present in the word.

Exercise 3

metre, litre, kilo, telephone, television, vitamin, papaya, pineapple (ananas), cinema, school

Exercise 4

buug from English 'book'
keeg from English 'cake'
doolsho from Italian 'dolce' *sweet*
galaas supposedly from Persian 'gilaas'
drinking glass rather than English 'glass', as this word seems to have existed in Somali already before the arrival of Europeans.
koob from English 'cup'
boorash from English 'porridge'
kaabash from English 'cabbage'
laydh from English 'light' but it means *electricity* or *electric light*
koronto from Italian 'corrente' *current*
wiig from English 'week'
sitimaan from Italian 'settimana' *week*
ayskiriim from English 'ice-cream'
jalaato from Italian 'gelato' *ice-cream*
tuwaal from English 'towel'
shukumaan from Italian 'asciugamano' *towel*
muus = moos from Arabic 'mowz' *banana*
qaxwe from Arabic 'qahwa' *coffee*
kafee from Italian 'caffè' or French 'café'
bun from Amharic 'buna' *coffee*
sariir from Arabic 'sariir' *bed*
miis from Persian 'miz' *table* (which is somehow connected to Latin 'mensa' *table*)

+ /r/. Här är dock strategin en annan. Man skjuter in en extra vokal mellan konsonanterna. Denna inskottsvokal är oftast en kopia av den vokal som redan finns i ordet.

Arbetsuppgift 3

meter, liter, kilo, telefon, television, vitamin, papaya, ananas, bio (cinema), skola

Arbetsuppgift 4

buug från engelskans 'book'
keeg från engelskans 'cake'
doolsho från italienskans 'dolce' *söt* (om smaken)
galaas antas komma från persiskans 'gilaas' *dricksglas* snarare än från engelskans 'glass'
koob från engelskans 'cup'
boorash från engelskans 'porridge'
kaabash från engelskans 'cabbage'
laydh från engelskans 'light' men betyder *elektricitet* el. *elektriskt ljus*
koronto från italienskans 'corrente' *ström*
wiig från engelskans 'week'
sitimaan från italienskans 'settimana' *vecka*
ayskiriim från engelskans ice-cream
jalaato från italienskans 'gelato' *glass*
tuwaal från engelskans 'towel'
shukumaan från italienskans 'asciugamano' *handduk*
muus = moos från arabiskans 'mowz' *banan*
qaxwe från arabiskans 'qahwa' *kaffe*
kafee från italienskans 'caffè' eller franskans 'café'
bun från amhariskans 'buna' *kaffe*
sariir från arabiskans 'sariir' *säng*

miis från persiskans 'miz' *bord* (som i sin tur antas ha ett samband med latinets 'mensa' *bord*)

Some other loanwords can be found here

<https://docs.google.com/document/d/1lVKZwerX1JmWAERmfNzYbz-LMs2DOz2IZ-YVPVPhPU>

Automatic Grammar Exercises

[1.1 Write the names that you hear](#)

[1.2 Write the names that you hear](#)

[1.3 Write the names that you hear](#)

Unit 2

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435479>

Check the translation of the Somali texts in the Reader

<https://docs.google.com/document/d/1l4fE6wmnr3OCet663cl5-b2YV-rnv0KnQzFT1qFadRg>

Automatic Grammar Exercises

[2.1 Create a dialogue](#)

[2.2 Fill in the missing words](#)

[2.3 Fill in the missing words](#)

New words in Dialogues 1–3

In the wordlist, stress (or more precisely, high tone) is marked with accents. These high tones are the topic of Unit 3 and it will then be explained in detail. For the time being don't think too much about it. Just try to imitate the speakers as precisely as you can.

New words / Nya ord

mágac	<i>name</i>	<i>namn</i>
-aa	<i>your</i> [possessive ending referring to one person]	<i>din, ditt</i> [possessiv ändelse]
-ay	<i>my</i> [possessive ending]	<i>min, mitt</i> [possessiv ändelse]
-g-	<i>the</i> [definite article]	<i>-en, -et</i> [bestämd artikel]
-u	<i>[subject ending]</i>	<i>[subjektsändelse]</i>

waa	[sentence particle for positive statement]	[satspartikel för jakande påstående]
ayó?	<i>who?</i>	<i>vem?</i>
barásho	<i>getting to know</i>	<i>att lära känna</i>
wanaagsán	<i>good</i>	<i>bra, god</i>
barashó wanaagsan	<i>nice to meet you</i>	<i>trevligt att träffas</i>
-ow / -oow	[ending often used when addressing a man with his name; vocative]	[ändelse som ofta används när man tilltalar en man med hans namn; vokativ]
adíga	<i>you</i> [referring to one person]	<i>du</i>
-ná	<i>and</i>	<i>och</i>

Comments:

§ 1.1

In Somali you address people in the 2nd person singular (cf. French *tu*, German *du*, Polish/Russian *ty*), not in the plural (cf. French *vous*, German *Sie*, Russian *vy*) or in the third person (Italian *Lei*, Spanish *usted*, Polish *pan/pani*).

§ 1.1

På somaliska duar man, ungefär som på svenska. Tilltal med *ni* används alltså inte till en person.

§ 1.2

When you ask a persons name, you say **Magacaa? Your name?** in the indefinite form, but when you answer this question you say **Magacaygu... My name...** in the definite form. You also add the ending **-u** which tells us that *My name* is the subject of the clause. The person's name is then the predicative complement.

§ 1.2

När man frågar vad någon heter säger man **Magacaa? Ditt namn?** i obestämd form, men när man sedan svarar säger man **Magacaygu... Mitt namn...** i bestämd form. Dessutom markerar man med ändelsen **-u** att *Mitt namn* är subjekt i meningens. Själva namnet blir predikatsfyllnad.

§ 1.3

Almost all Somali sentences have to contain a sentence particle. One of them is **waa**, which tells us that the clause is a statement. **Waa** doesn't mean *is*, even if it might look as if it did. Many languages of the world actually manage very well

§ 1.3

Nästan alla somaliska meningar måste innehålla en satspartikel. En av dem är **waa** som talar om att meningens är ett påstående. **Waa** betyder alltså inte *är*, även om det verka så. Många språk i världen klarar sig faktiskt utmärkt utan

<p>without the verb <i>is</i>, besides Somali also, e.g., Russian, Arabic and Chinese.</p>	<p>verbet <i>är</i>, förutom somaliskan t.ex. ryska, arabiska och kinesiska.</p>
<p>§ 2.1</p> <p>According to Somali naming conventions you use your own given name followed by your father's given name. You often also add your grandfather's given name. Surnames that are inherited from one generation to the next are not used in Somali society. Names are not changed due to marriage.</p>	<p>§ 2.1</p> <p>Det somaliska namnskicket är sådant att man anger sitt eget förnamn följt av ens pappas förnamn. Ofta lägger man även till farfaderns förnamn. Efternamn av typen släktnamn som går i arv från generation till generation används inte. Inga namn byts p.g.a. äktenskap.</p>
<p>§ 2.2</p> <p>In questions like Cabdi ayo? the question word refers to and asks about the name of the father of Abdi, something like <i>Abdi of whom? Whose Abdi?</i></p>	<p>§ 2.2</p> <p>I frågor som Cabdi ayo? syftar frågeordet på Abdis far och frågar efter faderns namn, ungefär som <i>Vems Abdi?</i></p>
<p>§ 3.1</p> <p>Besides using a special (vocative) ending to express that you are talking directly to a person, it is also possible to express the same thing by shifting the high tone to the initial vowel position of the name, if that's not already its position.</p>	<p>§ 3.1</p> <p>Förutom en särskilt (vokativ)ändelse som signalerar direkt tilltal till en person finns också möjligheten att flytta den höga tonen till den första vokalpositionen i namnet, om den inte redan ligger där.</p>

Unit 3

Learn the vocabulary with Quizlet

Unit 3, Somali-English: <https://quizlet.com/457726558/>

Kapitel 3, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/421225982/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435477>

Check the translation of the Somali texts in the Reader

https://docs.google.com/document/d/1N_73AkskWD-GhISwC_6E4n9Da6jwQi5MpnEOwamccrg

Automatically corrected exercises

[3.1 Numbers 1-5](#)

[3.2 Numbers 6-10](#)

[3.3 Numbers 1-10](#)

[3.4 Demonstrative Pronouns](#)

[3.5 Write Numbers 1-10](#)

[3.6 Write Numbers 11-19](#)

[3.7 Rising or falling tone](#)

[3.8 Light or heavy vowel](#)

New words

Nya ord

áfar	<i>four</i>
ákhri (imperative) (Ar.)	<i>read</i>
áqal	<i>house</i>

<i>fyra</i>
<i>läs</i>
<i>hus</i>

árday	<i>male student, pupil</i>	<i>manlig student, elev</i>
ardayád	<i>female student, pupil</i>	<i>kvinnlig student, elev</i>
bisád (Ar.)	<i>cat</i>	<i>katt</i>
gabádh^N / gabár^S	<i>girl</i>	<i>flicka</i>
hál	<i>one</i>	<i>en, ett</i>
ímmisa?	<i>how much?, how many?</i>	<i>hur mycket?, hur många?</i>
iyó (between nouns)	<i>and</i>	<i>och</i>
kán (m., subject form: kani)	<i>this</i>	<i>den här, denna, det här, detta</i>
ków	<i>one</i>	<i>en, ett</i>
kúrsi (Ar.)	<i>chair</i>	<i>stol</i>
kúwan (pl., subj.form: kúwani)	<i>these</i>	<i>de här, dessa</i>
lába / labá (phrase finally also lábo)	<i>two</i>	<i>två</i>
liín	<i>citric fruit</i>	<i>citrusfrukt</i>
líx	<i>six</i>	<i>sex</i>
macallimád	<i>female teacher</i>	<i>kvinnlig lärare</i>
macállin (Ar.)	<i>male teacher</i>	<i>manlig lärare</i>
míis (from Persian)	<i>table</i>	<i>bord</i>
oo (between verbs and adjectives)	<i>and</i>	<i>och</i>
qór (imperative)	<i>write</i>	<i>skriv</i>
sáddex	<i>three</i>	<i>tre</i>
sagaál	<i>nine</i>	<i>nio</i>
shán	<i>five</i>	<i>fem</i>
siddéed	<i>eight</i>	<i>åtta</i>
subáx (Ar.)	<i>morning</i>	<i>morgon</i>
tán (f., subject form: tani)	<i>this</i>	<i>den här, denna, det här, detta</i>
tíri (imperative)	<i>count</i>	<i>räkna</i>
tobán	<i>ten</i>	<i>tio</i>
toddóba (phrase finally also toddóbo)	<i>seven</i>	<i>sju</i>
wáa	<i>particle indicating statement</i>	<i>partikel som anger påstående</i>
wanaagsán	<i>good</i>	<i>bra</i>

New grammar in focus

This lesson introduces the Somali **numerals**, serving as further pronunciation practice. It will also deal with the grammatical **gender** of nouns and practice recognising the Somali **stress** or **high tone**.

Det här avsnittet kommer att handla om de somaliska siffrorna som ytterligare ett steg i att öva uttalet. Det kommer också att handla om substantivens genus som ett steg i att öva på den somaliska betoningen.

Read Beginner's Somali Grammar:

- § 3.3 Stress or high tone
- § 6.1 The gender of nouns
- § 6.1.2 Stress in nouns
- § 6.1.3 Nouns in -e/-o/-a
- § 6.2 The indefinite form

Läs Somalisk nybörjargrammatik:

- § 3.3 Betoning eller hög ton
- § 6.1 Substantivens genus
- § 6.1.2 Substantivens betoning
- § 6.1.3 Substantiv på -e/-o/-a
- § 6.2 Obestämd form

Stress or high tone

MASCULINE

second last vowel position
näst sista vokalpositionen

ínan, ínan boy | pojke

ínan boy | pojke
kúrsi chair | stol
áqal house | hus

géed plant | växt
dukáan shop | affär
míis table | bord

beér garden, field, plantation
| trädgård, odling, åker
vegetables and fruit
| frukt och grönsaker
citric fruit | citrusfrukt

Betonig eller hög ton

FEMININE

last vowel position
sista vokalpositionen

inán, inán girl | flicka

inán girl | flicka
bisád cat | katt
gabádh girl | flicka

macállin ³

teacher | lärare

árday student, pupil
| student, elev

macallimád

female teacher | kvinnlig lärare

ardayád female student, pupil
| kvinnlig student, elev

The particle ‘waa’

In Somali, just like in Arabic, Russian and many other languages, no verb is used corresponding to English *is* between two nouns.

Instead, such Somali clauses contain a special sentence particle **waa** which tells us that the clause is a positive statement. The particle **waa** does not mean *is*!

Waa is pronounced without any stress if the following word has a stress.

I somaliskan, precis som t.ex. arabiskan och ryskan, används inte något verb motsvarande svenska *är* mellan två substantiv.

I stället innehåller somaliska satser speciella satspartiklar. **Waa** används i jakande påståenden. Ordet **waa** betyder alltså inte *'är'*!

Waa uttalas utan någon betoning om det följande ordet har en betoning.

Maxamed waa macállin.

Mohamed is a teacher. | Mohamed är lärare.

Sáhro waa macallimád.

Sahra is a teacher. | Sahra är lärare.

Caásho waa ardayád.

Asha is a student. | Asha är elev.

Cumar waa árday.

Omar is a student. | Omar är elev.

Demonstrative pronouns

The demonstrative pronouns corresponding to English *this, these*.

Demonstrativa pronomen

Demonstrativa pronomen motsvarande svenska *den här, det här, de här; denna, detta, dessa*.

BASE FORM	SINGULAR	PLURAL
MASCULINE	kán	
FEMININE	tán	kúwan

³ The word **macállin** *teacher* is borrowed from Arabic, where it has the form **mucallim**. In Somali it has been adjusted to the Somali sound structure. Somali words can not end with the sound /m/. In Somali the sound /m/ must always be followed by a vowel. See BSG § 23

SUBJECT FORM	SINGULAR	PLURAL
MASCULINE	kani	
FEMININE	tani	kúwani

The subject forms in the singular are pronounced without any stress.

Subjektsformerna i singular uttalas utan någon betoning.

Kani waa Cáli.

This is Ali.

Detta är Ali.

Kani waa kúrsi.

This is a chair.

Detta är en stol.

Tani waa Sáhro.

This is Sahra.

Detta är Sahra.

Tani waa bisád.

This is a cat.

Detta är en katt.

Coordination with 'and'

In order to connect two **nouns** use the conjunctionen **iyó and**.

In order to connect **verbs** or **adjectives** use the conjunctionen **oo and**.

Samordning med 'och'

För att binda ihop två **substantiv** används konjunktionen **iyó och**.

För att binda ihop **verb** eller **adjektiv** används konjunktionen **oo och**.

Exercise 2.1

Listen carefully to the words in section 2.10 in the Reader. Does the tone rise or fall towards the end of the word?

The general rule is that nouns with a rising tone at the end are feminine, whereas nouns with a falling tone at the end are masculine.

If you want to say *This is...* you need to know the gender, masculine or feminine, of the noun that is to follow.

Divide the nouns in section 2.10 into two groups, those that can follow after **Kani waa...** and those that can follow after **Tani waa...**

Övning 2.1

Reader 2.10: leeb, seef, ceel, geed, miis, liin, jiir, doolli

Kani waa...

Tani waa...

Exercise 2.2

Övning 2.2

In Somali, an adjective will always follow after the noun that it refers to.

Also note that there is no indefinite article corresponding to *a, an*. The word **hal** means *one*.

Remember that there are different gender forms for most professions.

Translate the following.

1. a good table	11. This is a shoe.
2. a good teacher	12. This is a banana.
3. Good morning.	13. This is a table.
4. This is Sahra.	14. This is a good table.
5. Sahra is a teacher.	15. This is a book.
6. Sahra is a good teacher.	16. This is a cat.
7. This is Ahmed.	17. This is a school.
8. Ahmed is a pupil.	18. This is a girl.
9. Ahmed is a good pupil.	19. This is a boy.
10. This is a snake.	20. This is a flag.

Exercise 2.3

Övning 2.3

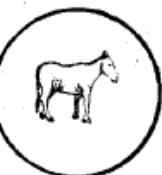
Connect the words with the pictures.

Para ihop ord och bild.

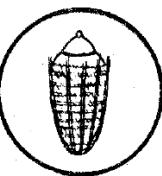
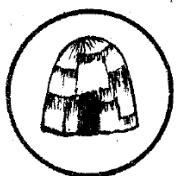
xafiis dameer

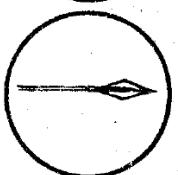
baabuur dukaan

aqal geel

haan waran

guri carruur

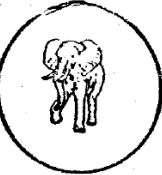
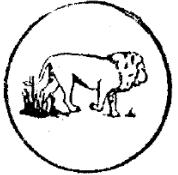
sheeko ayeeyo

jeer daayeer

maroodi libaax

maqal awr

naag adhi

shaati kurdad

surwaal masar

webi

nin

dugsi

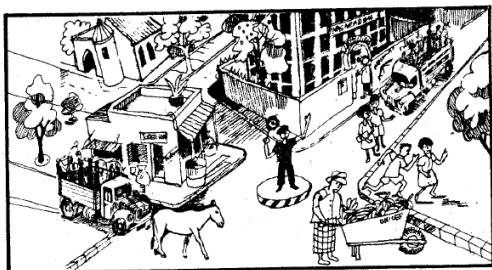
arday

mundul

galley

calan

beer

baabuur

xafiis

aqal

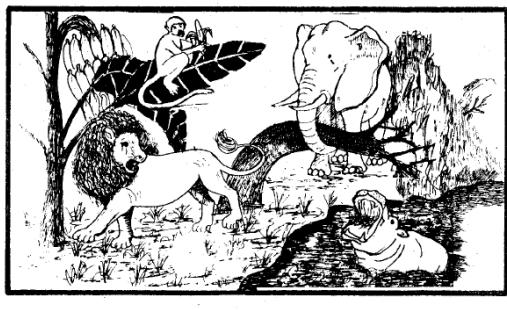
geel

dukaan

dameer

waran

haan

ayeeyo

guri

libaax

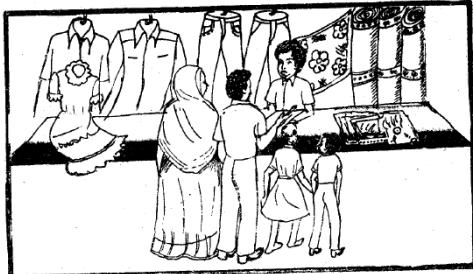
jeer

sheeko

carruur

maroodi

daayeer

awr

maqal

shaati

kurdad

adhi

naag

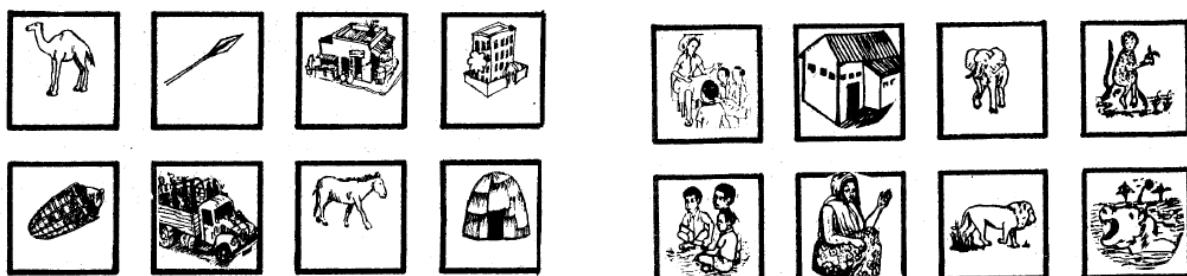
surwaal

masar

beer
nin
calan
arday

webi
dugsi
mundul
galley

<i>haan</i>	<i>baabuur</i>
<i>dukaan</i>	<i>aqal</i>
<i>xafiis</i>	<i>dameer</i>
<i>geel</i>	<i>waran</i>

<i>carruur</i>	<i>ayeeyo</i>
<i>jeer</i>	<i>maroodi</i>
<i>sheeko</i>	<i>libaax</i>
<i>daayeer</i>	<i>guri</i>

Exercise 2.1

Övning 2.1

Kani waa léeb. Kani waa céel. Kani waa géed.

Kani waa míis. Kani waa jíir. Kani waa doólli.

Tani waa seéf. Tani waa liín.

Exercise 2.2

Övning 2.2

1. miis wanaagsan
2. macallimad / macallin wanaagsan
3. Subax wanaagsan.
4. Tani waa Sahra / Sahro.
5. Sahra / Sahro waa macallimad.
6. Sahra / Sahro waa macallimad wanaagsan.
7. Kani waa Axmed.
8. Axmed waa arday.
9. Axmed waa arday wanaagsan.
10. Kani waa mas.
11. Tani waa kab.
12. Kani waa muus / moos.
13. Kani waa miis.
14. Kani waa miis wanaagsan.
15. Kani waa buug.
16. Tani waa bisad.
17. Kani waa dugsi / iskuul / iskool.
18. Tani waa gabar / gabadh / inan.
19. Kani waa wiil / inan.
20. Kani waa calan.

Unit 4

There will not be any wordlist accompanying these authentic texts, instead you will have to practice using a dictionary, such as [Qaamuus Af Soomaali](#) or [a printed dictionary](#).

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435638>

Check the translation of the Somali texts in the Reader

https://docs.google.com/document/d/1JSYFhP0pixTeXGv47qyefTFt1v-XMJBhR_Mnv_eW2gw

Automatically corrected exercises

[4.1 Rising or falling tone](#)

[4.2 Masculine or feminine](#)

[4.3 Fill in the small function words](#)

New words in Dialogues 4–6

New words / Nya ord

-íis (coll./talspr. -íi)	his [possessive ending]	hans [possessiv ändelse]
maxaý? báa	what? [interrogative pronoun] [focus particle]	vad? [frågande pronomen] [fokuspartikel]
aad	you [referring to one person, subject pronoun]	du [subjektspronomen]
sheegtay	you said [referring to one person]	du sa
Maxáad sheegtay?	What's new?	Vad är nytt?

nabád	<i>peace, quiteness</i>	<i>fred, lugn, ro</i>
ma?	[question particle]	[frågepartikel]
Alxámdulillaah! (ar.)	<i>Praised be God!</i>	<i>Ärad vare Gud!</i>
sideé?	<i>how?</i>	<i>hur?</i>
tahay	<i>you are [one person]</i>	<i>du är</i>
-eed	<i>her</i> [possessive ending]	<i>hennes</i> [possessiv ändelse]
iyáda	<i>she</i>	<i>hon</i>
háa	<i>yes</i>	<i>ja</i>

Contractions / Sammandragningar:

maxáa	<i>what + focus</i>	<i>vad+ fokus</i>
< maxaý + báa		
maxáad	<i>what + focus + you</i>	<i>vad + fokus + du</i>
< maxaý + báa + aad		

Comments / Kommentarer:

4.1 Spelling variation

In most words there is a totally free choice between spelling with **ay** or **ey**.

4.1 Stavningsvariation

I de allra flesta ord råder det fullständig frihet att välja stavning med **ay** eller **ey**.

4.2 Question particle

Yes/no-questions are marked by the question particle **ma**.

4.2 Frågepartikel

Ja/nej-frågor markeras med frågepartikeln **ma**.

§ 4.3 Focus particle

In yes/no-questions the noun that is questioned (in this case the name) is additionally pointed out by the focus particle **baa**.

§ 4.3 Fokuspartikel

I ja/nej-frågor understryks dessutom det substantiv (i det här fallet namnet) som man ifrågasätter med hjälp av fokuspartikeln **baa**.

5.1 Feminine vocative

Also women's names may take a special ending to mark direct address. If the name ends in **-o/-a** it is often doubled and **-y** is added. After consonants **-eey** is usually added.

§ 5.1 Vokativ i femininum

Även kvinnonamn kan få en särskild ändelse för att markera direkt tilltal till en person. Om namnet slutar på **-o/-a** förlänger man ofta vokalen och avslutar

med ett **-y**. Efter konsonant används
gärna **-eey**.

Maxaad sheegtay?

A slightly old fashioned greeting, referring to more than just the individual person greeted, e.g. in the countryside, when someone arrives from another area, this question is used to ask for general information about the situation in that person's home area.

Unit 5

Learn the vocabulary with Quizlet

Lesson 3, Somali-English: <https://quizlet.com/457729312/>

Lektion 3, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/365781407/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435639>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/18f6NIU4k-MscU2V-ViXfVD08kE6BaJD6bG_EOhVXFe0

Automatic Grammar Exercises

[5.1 Definite article Feminine](#)

[5.2 Definite article Masculine](#)

[5.3 Definite article Masculine](#)

[5.4 Verb or not?](#)

[5.5 Possessive and demonstrative endings](#)

New words

albaáb (m.) (Ar.)	door	dörr
baabúur (m.) (Ar., Fr.)	car	bil
bállac (m.)	width	bredd
banoónis (m.) (It.)	ball	boll
barásho (barashó) (f.)	(the act of) learning	lärande
Barashó wanaagsan!	Nice to meet you!	Trevligt att träffas!
daallán (adj.)	tired	trött
dhakhtár (m.) (En.)	doctor	doktor, läkare
dhakhtarád (f.)	doctor	doktor, läkare

dhérer (m.)	<i>length</i>	<i>längd</i>
dúgsi (m.)	<i>school</i>	<i>skola</i>
dukáan (m.) (Ar.)	<i>shop</i>	<i>affär</i>
dukaánle (m.)	<i>shopkeeper</i>	<i>affärsinnehavare, expediter</i>
fásal (m.) (Ar.)	<i>class, classroom</i>	<i>klass, klassrum</i>
isbitáal (m.) (En., It.)	<i>hospital</i>	<i>sjukhus</i>
jíd (m.)	<i>road, way</i>	<i>väg</i>
jírrán (adj.)	<i>ill</i>	<i>sjuk</i>
jóog (m.)	<i>height</i>	<i>höjd</i>
kalkaalíye (m.)	<i>nurse (male)</i>	<i>sjukvårdare, sköterska</i>
kalkaalíso (f.)	<i>nurse (female)</i>	<i>sjuksköterska</i>
khatár (f.) (Ar.)	<i>danger</i>	<i>fara</i>
kú (preposition)	<i>in</i>	<i>i</i>
kubbád^N (f.)	<i>ball</i>	<i>boll</i>
kúma? (m.)	<i>who?</i>	<i>vem?</i>
laýli (m.)	<i>exercise</i>	<i>övning</i>
búugga laýliga	<i>exercise book</i>	<i>skrivbok, skrivhäfte</i>
mágac (m.)	<i>name</i>	<i>namn</i>
maxaý?	<i>what?</i>	<i>vad?</i>
nadiif (m.) (Ar.)	<i>cleanliness, a clean thing</i>	<i>renhet, en ren sak</i>
nín (m.)	<i>man</i>	<i>man</i>
qól (m.)	<i>room</i>	<i>rum</i>
sabbuurád (f.) (Ar.)	<i>blackboard</i>	<i>svartatavla</i>
sariír (f.) (Ar.)	<i>bed</i>	<i>säng</i>
tíro (f.)	<i>number</i>	<i>antal</i>
túma? (f.)	<i>who?</i>	<i>vem?</i>
wéyn (adj.)	<i>big</i>	<i>stor</i>
wíil (m.)	<i>boy</i>	<i>pojke</i>
yahay (masculine)	<i>is</i>	<i>är</i>
yár (adj.)	<i>small</i>	<i>liten</i>

Word clusters

Ordnästen

MASCULINE **kalkaalíye** *nurse* *sjuksköterska*

FEMININE **kalkaalíso**

MASC. NOUN **dhérer** *length* *längd*

ADJECTIVE **dhéer** *long* *lång*

IMPERATIVE **tíri** *count!* *räkna!*

FEM. NOUN **tíro** *number* *tal, antal*

New grammar in focus

This lesson is mainly devoted to nouns, the definite article and how to express an owner.

Den här lektionen ägnas främst åt substantiv, bestämd artikel och uttryck för ägande.

The definite article

Read **BSG § 6.3** about all the details concerning the definite article.

macállin

macallimád

fúre

sheéko

macállinka****

macallimádda****

furáha

sheekáda

Bestämd artikel

Läs **SNG § 46** om alla detaljer rörande den bestämda artikeln.

***the* teacher (male)**

***the* teacher (female)**

***the* key**

***the* story**

läraren

läraren

nyckeln

berättelsen

Exercise 3.1

Add the definite article ending to the following nouns according to the rules in **BSG § 6.3** and translate the words into English.

a) *The position of the stress (high tone) reveals the gender of most nouns:*

áqal, árday, ardayád, baabúur, beér, bisád, búug, cálan, carruúr, daanyéer, daméer, dúgsi, dukáan, gabádh, gabár, géed, gúri, kóob, kúrsi, libáax, liín, macallimád, macállin, míis, móndul, múus, naág, róob, roóti, surwáal, wíil.

b) *Only a few words have a stress (high tone) that does not follow the general pattern for that gender:*

maroodí, webí, xafiís.

Lägg till den bestämda artikeln till följande substantiv enligt reglerna i **SNG § 6.3**. Översätt också orden till svenska.

a) *Betoningens placering avslöjar vilket genus de allra flesta ord har:*

b) *Vid några få ord stämmer inte betoningen med ordets genus:*

c) For words ending in *-o/-a/-e* the gender is not revealed by the position of the high tone, but instead by the final vowel:

fúre, sheéko, túke.

d) For short words with only one short vowel, the gender must always be learnt, as there cannot be any clue to the gender in such words:

bás, káb, más, nín.

c) Vid ord som slutar på *-o/-a/-e* avslöjar ordslutet ordets genus:

d) Vid enstavig ord med kort vokal finns dessvärre inga ledtrådar:

Demonstrative endings

The initial /k/ and /t/ in the endings are adjusted to the final sound of the noun in exactly the same way as in the definite article.

káb *a shoe | en sko*

kábta *the shoe | skon*

kábтан *this shoe | den här skon*

bás *a bus | en buss*

báska *the bus | bussen*

báskan *this bus | den här bussen*

Demonstrativa ändelser

/k/ och /t/ anpassas till det sista ljudet i substantivet på precis samma sätt som i den bestämda artikeln.

mindí *a knife | en kniv*

mindída *the knife | kniven*

mindídan *this knife | den här kniven*

gúri *a house | ett hus*

gúriga *the house | huset*

gúrigan *this house | det här huset*

Translate 3.2

Translate the following phrases, adding the demonstrative ending to the Somali nouns.

1. this cat
2. this chair
3. this house
4. this pupil
5. this girl

Översätt följande fraser genom att lägga den demonstrativa ändelsen till de somaliska substantiven.

1. den här katten
2. den här stolen
3. det här huset
4. den här eleven
5. den här flickan

- 6. this table
 - 7. this teacher
 - 8. this car
- 6. det här bordet
 - 7. den här läraren
 - 8. den här bilen

Possessive pronouns

	MASC.SING.	FEM.SING.	PLURAL
<i>mine</i>	káyga	táyda	kúwayga
<i>yours</i>	káaga	táada	kúwaaga (<i>one owner only</i>)

	MASC.SING.	FEM.SING.	PLURAL
<i>mine</i>	káyga	táyda	kúwayga <i>min, mitt, mina</i>
<i>yours</i>	káaga	táada	kúwaaga <i>din, ditt, dina</i>

Possessive endnigs:

káb	<i>a shoe</i>
kábta	<i>the shoe</i>
kábtaayda	<i>my shoe</i>
kábtaada	<i>your shoe</i>

káb	<i>en sko</i>
kábta	<i>skon</i>
kábtaayda	<i>min sko</i>
kábtaada	<i>din sko</i>

bás	<i>a bus</i>
báska	<i>the bus</i>
báskayga	<i>my bus</i>
báskaaga	<i>your bus</i>

bás	<i>en buss</i>
báska	<i>bussen</i>
báskayga	<i>min buss</i>
báskaaga	<i>din buss</i>

Possessiva pronomen

	MASC.SING.	FEM.SING.	PLURAL
<i>mine</i>	káyga	táyda	kúwayga
<i>yours</i>	káaga	táada	kúwaaga (<i>one owner only</i>)

	MASC.SING.	FEM.SING.	PLURAL
<i>mine</i>	káyga	táyda	kúwayga <i>min, mitt, mina</i>
<i>yours</i>	káaga	táada	kúwaaga <i>din, ditt, dina</i>

Possessiva ändelser:

mindí	<i>a knife</i>
mindída	<i>the knife</i>
mindídayda	<i>my knife</i>
mindídaada	<i>your knife</i>

mindí	<i>en kniv</i>
mindída	<i>kniven</i>
mindídayda	<i>min kniv</i>
mindídaada	<i>din kniv</i>

gúri	<i>a house</i>
gúriga	<i>the house</i>
gúrigayga	<i>my house</i>
gúrigaaga	<i>your house</i>

gúri	<i>ett hus</i>
gúriga	<i>huset</i>
gúrigayga	<i>mitt hus</i>
gúrigaaga	<i>ditt hus</i>

The initial /k/ and /t/ in the endings are adjusted to the final sound of the noun in exactly the same way as in the definite article.

/k/ och /t/ anpassas till det sista ljudet i substantivet på precis samma sätt som i den bestämda artikeln.

Exercise 3.3

Add the demonstrative ending meaning *this* and the possessive endings meaning *my* and *your* to the following nouns.

Lägg till den demonstrativa ändelsen *den här* och de possessiva ändelserna *min* och *din* till följande substantiv.

	this... / den här...	my... / min...	your... / din...
áqal			
árday			
ardayád			
baabúur			
banoóni			
bás			
beér			
bisád			
búug			
cálan			
carruúr			
daanyéer			
daméer			
dúgsi			
dukáan			
fásal			
fúre			
gabádh			
gabár			
géed			
gúri			
káb			
kóob			
kubbád			
kúrsi			
libáax			
liín			
macallimád			
macállin			
mágac			
maroodí			
más			
múis			
mindí			
múndul			
múus			
naág			
nín			
qól			

róob			
roóti			
sheéko			
surwáal			
túke			
webí			
wíil			
xafiís			

Word order

Ordföld

In Somali adjectives follow after nouns. I somaliskan står adjektiv efter substantiv. Frasens slut markeras ofta (men det är inte obligatoriskt) med hjälp av en hög ton sist i adjektivet.

Subáx wanaagsan / Subáx wanaagsán!

Good morning! | God morgen!

jíd wéyn *a big road | en stor väg.*

macállin wanaagsan / macállin wanaagsán

a good teacher | en bra lärare.

Translate 3.4

1. a small table, 2. a big car, 3. a good book, 4. a small house, 5. the big cat, 6. the good teacher, 7. the small chair

Noun phrases

Substantivfraser

Read in **BSG § 12.1.2a–12.1.2e** about how two nouns together can function as a phrase. Läs om hur två substantiv sätts samman till en fras i **SNG § 12.1.2a–12.1.2e**.

dúgsiga Sahra^(↑)

Sahra's school

Sahras skola

baaskílka Muuse^(↑)

Musa's bike

Muses cykel

baabúurka macállinka^(↑)

the teacher's car

lärarens bil

khatárta jídka^(↑)

the danger of the road

faran med vägen

dukáanka Máryan^(↑)

Maryan's shop

Maryans affär

waxbarasháda caafimáadka^(↑) *the education in health, health education utbildning i hälsa, hälsoutbildning*

Notice that there is often an additional high tone at the end of such phrases. Such phrase final tones will be marked by a vertical arrow in the text.

Lägg märke till att det ofta förekommer en speciell hög ton i slutet av sådana fraser. En sådan ton frasten kommer att markeras med en lodrät pil I texterna.

Translate 3.5

1. Ahmed's table, 2. Maryan's house, 3. Muse's car, 4. the teacher's book,
5. the student's chair, 6. Sahra's class

Types of clauses

Many simple clauses in Somali are nominal clauses. That means that they don't contain any verb. The structure of such a clause is

NOUN + **waa** + NOUN

Xasan waa wiil.

Magacaygu waa Faadumo.

Gabartu waa ardayad.

Ninkaygu waa macallin.

Satstyper

Hassan är en pojke.

Mitt namn är Faduma.

Flickan är student.

Min man är lärare.

As can be seen from these examples, the English translations may sometimes have a more complex structure due to the Somali endings attached to the nouns.

But also in Somali the two phrases, before and after **waa**, may be more complex. There may be another noun or an adjective after one or both of the nouns. There may also be a pronoun instead of one of the nouns.

Kani waa Cabdi. This is Abdi. | Det här är Abdi.

Tani waa sariir yar. This is a small bed. | Det här är en liten säng.

Kani waa qolka Jibriil. This is Jibril's room. | Det här är Jibrils rum.

To cover this variation, one may say that x
there is a NOUN PHRASE present both
before and after **waa**.

NOUN PHRASE + **waa** + NOUN PHRASE

Such noun phrases may consist of

a noun: **Cabdi**

a noun + a noun: **qolka Jibriil**

a noun + an adjective: **sariir yar**

a pronoun: **kani**

Summing up: When the predicate part of the sentence, the part after waa, only contains an adjective, we need the verb **yahay/tahay**.

Dukaanku waa yar yahay. the shop is small.

Macallimaddu waa wanaagsan tahay. The teacher is good.

When the predicate part of the sentence, x
the part after waa, contains a noun the
verb **yahay/tahay** is not used.

Kani waa dukaan. This is a shop.

Sahra waa macallimad. Sahra is a teacher.

The same is true if there is an adjective x
after a noun. No verb is used.

Kani waa dukaan weyn. This is a big shop.

Sahra waa macallimad wanaagsan. Sahra is a good teacher.

Sometimes there is no noun before waa, x
only after it. The corresponding English
translation then needs an initial
pronoun: *it, she or he*.

Kani waa fásal wéyn.

This is a big classroom. | Det här är ett stort klassrum.

Waa fásalka Jibriil. *It* is Jibril's classroom. | *Det* är Jibrils klassrum.

Áxmed waa macállin. *Ahmed* is a teacher. | *Ahmed* är lärare.

Waa macállin wanaagsan. *He* is a good teacher. | *Han* är en bra lärare.

Translate 3.6

1. Ahmed is a teacher.
2. Sahra is a good teacher.
3. Jibril is a student.
4. Muse is a nurse.
5. Maryan is a good nurse.

Subject endings

Subjektsändelser

In certain instances a special ending is used to mark the subject of the clause:

definite article, possessive pronouns & endings	<i>change</i>	-a > -u
bestämd artikel, possessiva pronomen & ändelser	<i>byt</i>	-a > -u
demonstrative pronouns & endings	<i>add</i>	-i
demonstrativa pronomen & ändelser	<i>lägg till</i>	-i

Wiilkú waa macallin.	<i>The boy is a teacher.</i>	<i>Pojken är lärare.</i>
Magacaygu waa Sahra.	<i>My name is Sahra.</i>	<i>Mitt namn är Sahra.</i>
Wiilkaygu waa macallin.	<i>My son is a teacher.</i>	<i>Min son är lärare.</i>
Kani waa Cabdi.	<i>This is Abdi.</i>	<i>Detta är Abdi.</i>
Tani waa sariir.	<i>This is a bed.</i>	<i>Det här är en säng.</i>

Translate 3.7

1. This is a cat.
 2. The boy is a pupil.
 3. The girl is a pupil.
 4. My husband (man) is a teacher
 5. This is a small cat.
1. Det här är en katt.
 2. Pojken är elev.
 3. Flickan är elev.
 4. Min man är lärare.
 1. Det här är en liten katt.

6. This is a big house.
 7. The boy is a good pupil.
 8. The girl is a good pupil.
 9. My husband (man) is a good teacher 5. Min man är bra lärare.

Collective nouns

These are words that do not have a plural ending but still denote a group of items or individuals. Some languages have many such words, but English doesn't have very many. E.g., Slavic languages have quite a bit more of them. Typical collective nouns in English are *police*, *personnel*, *people*, *cattle*, *fish*. They don't have any plural ending, but they denote several individuals.

Somali has many more collective nouns than does English.

carruúr	<i>children</i>
ádhi / ári	<i>goats and sheep</i>
géel	<i>camels</i>

Certain masculine nouns become collective simply by changing to feminine gender, involving a change in the position of the high tone.

búug	<i>a book en bok</i>
buúg	<i>books böcker</i>
árday	<i>a student en elev</i>
ardaý	<i>students elever</i>
baabúur	<i>a car en bil</i>
baabuúr	<i>cars bilar</i>

2. Det här är ett stort hus.
 3. Pojken är bra elev.
 4. Flickan är bra elev.

5. Min man är bra lärare.

Kollektiva substantiv

är ord som inte har någon pluraländelse men ändå betecknar en samling eller grupp av föremål eller personer.

I svenska finns inte så många, men vi har bl.a. singular *mygga(n)*, plural *myggor(na)*, kollektivt *mygg(en)* eller *Knotten är jobbig. Personalen är ganska ung. Spiken är dyr. Svampen är tidig i år. Älgen har förökat sig snabbt på senare år.*

Kollektiva substantiv är välidgt vanliga i somaliskan.

<i>barn</i>
<i>getter och får</i>
<i>kameler</i>

Vissa maskulina substantiv blir kollektiva genom att man behandlar dem som feminina.

búugga	<i>the book boken</i>
buúgta	<i>the books böckerna</i>
árdayga	<i>the student eleven</i>
ardaýda	<i>the students eleverna</i>
baabúurka	<i>the car bilen</i>
baabuúrta	<i>the cars bilarna</i>

Interrogative pronouns

MASC.SING.	FEM.SING.	PLURAL
<i>who? vem?</i> kúma	túma	kúwama <i>which ones? vilka?</i>
<i>what? vad?</i>	maxaý?	

Frågande pronomen

Regional variation

In the north-west /dh/ may occur anywhere in a word.

In other regions /dh/ may not be directly preceded by a vowel, since it has developed into an /r/ after a vowel.

Both ways of pronouncing and spelling such words are considered equally correct in standard Somali.

gabádh / gabár *girl*

But if not preceded by a vowel, then only

dhálo / dhaló *bottle, jar (made of glass)* *(glas)flaska, burk*

Regional variation

I nordväst kan /dh/ förekomma var som helst i ett ord.

I övriga regioner kan inte /dh/ föregås av en vokal, eftersom det språkhistoriskt har ersatts med /r/ efter vokal.

Båda uttalen och stavningarna är lika korrekta.

flicka

Exercise 3.6

- What conclusions can be drawn from the text 3.5 about the position of prepositions in Somali?
1. Vilka slutsatser kan man dra av text 3.5 om prepositionernas placering i somaliskan?
- What conclusions can be drawn from text 3.2 and 3.3 about the position of Somali adjectives in relation to nouns and the verb **yahay is**?
2. Vilka slutsatser kan man dra av text 3.2 och 3.3 om placeringen av somaliska adjektiv i förhållande till substantiv och verbet **yahay är**?
- The verb **yahay is** occurs in some sentences in text 3.2 and 3.3. What conclusions can be drawn about when it has to be used?
3. Verbet **yahay är** används i några meningar i text 3.2 och 3.3. Vilka slutsatser kan du dra angående när det behöver användas?

4. Can you find any "grammatical errors" in the questions in text 3.6? "Mistakes" of this kind are quite common, more often so in the south than in the north, because this is a characteristic trait of traditional southern dialects.

4. Kan du hitta något "grammatiskt fel" i frågorna I text 3.6? "Misstag" av den här typen är ganska vanliga, oftare i söder än i norr, vilket beror på att detta är ett typisk drag i sydliga dialekter.

Solutions to Unit 5

3.1 – a) **áqalka** the house | *huset*, **árdayga** the student | eleven, **ardayádda** the student | eleven, **baabúurka** the car | *bilen*, **beérta** the garden, the field | *trädgården*, **ákern**, **bisádda** the cat | *katten*, **búugga** the book | *boken*, **cálanca** the flag | *flaggan*, **carruúrta** the children | *barnen*, **daanyéerka** the monkey | *apan*, **daméerka** the donkey | *åsnan*, **dúgsiga** the school | *skolan*, **dukáanka** the shop | *affären*, **gabádhá** the girl | *flickan*, **gabárta** the girl | *flickan*, **géedka** the plant | *växten*, **gúriga** the house | *huset*, **kóobka** the cup | *koppen*, **kúrsiga** the chair | *stolen*, **libáaxa** the lion | *lejonet*, **liínta** the citric fruits | *citrusfrukten*, **macallimádda** the teacher | *läraren*, **macállinka** the teacher | *läraren*, **míiska** the table | *bordet*, **múndulka** the hut | *hyddan*, **múuska** the bananas | *bananerna*, **naágta** the woman | *kvinnan*, **róobka** the rain | *regnet*, **roótiga** the bread | *brödet*, **surwáalka** the trousers | *byxorna*, **wíilka** the boy | *pojken*.

b) **maroodígá** the elephant | *elefanten*, **webíga** the river | *floden*, **xafiíska** the office | *kontoret*.

c) **furáha** the key | *nyckeln*, **sheekáda** the story | *berättelsen*, **tukáha** the crow | *korpen*.

d) **báska** the bus | *bussen*, **kábta** the shoe | *skon*, **máska** the snake | *ormen*, **nínka** the man | *mannen*.

3.2 – 1. bisaddan, 2. kursigan, 3. aqalkan / gurigan, 4. ardaygan / ardayaddan, 5. gabartan / gabadhan / inantan, 6. miiskan, 7. macallinkan / macallimaddan, 8. baabuurkan

3.3	this...	my...	your...
áqal	áqalkan	áqalkayga	áqalkaaga
árday	árdaygan	árdaygayga	árdaygaaga
ardayád	ardayáddan	ardayáddayda	ardayáddaada
baabúur	baabúurkan	baabúurkayga	baabúurkaaga
banoóni	banoónigan	banoónigayga	banoónigaaga
bás	báskan	báskayga	báskaaga
beér	beértan	beértayda	beértaada

bisád	bisáddan	bisáddayda	bisáddaada
búug	búuggan	búuggayga	búuggaaga
cálan	cálankan	cálankayga	cálankaaga
carruúr	carruúrtan	carruúrtayda	carruúrttaada
daanyéer	daanyéerkan	daanyéerkayga	daanyéerkaaga
daméer	daméerkan	daméerkayga	daméerkaaga
dúgsi	dúgsigan	dúgsigayga	dúgsigaaga
dukáan	dukáankan	dukáankayga	dukáankaaga
fásal	fásalkan	fásalkayga	fásalkaaga
fúre	furáhan	furáhayga	furáhaaga
gabádh	gabádhan	gabádhayda	gabádhadaa
gabár	gabártan	gabártayda	gabártaada
géed	géedkan	géedkayga	géedkaaga
gúri	gúrigan	gúrigayga	gúrigaaga
káb	kábtan	kábtayda	kábtaada
kóob	kóobkan	kóobkayga	kóobkaaga
kubbád	kubbáddan	kubbáddayda	kubbáddaada
kúrsi	kúrsigan	kúrsigayga	kúrsigaaga
libáax	libáaxan	libáaxayga	libáaxaaga
liín	liíntan	liíntayda	liíntaada
macallimád	macallimáddan	macallimáddayda	macallimáddaada
macállin	macállinkan	macállinkayga	macállinkaaga
mágac	mágacan	mágacayga	mágacaaga
maroodí	maroodígan	maroodígayga	maroodígaaga
más	máskan	máskayga	máskaaga
míis	míiskan	míiskayga	míiskaaga
mindí	mindídan	mindídayda	mindídaada
múndul	múndulkan	múndulkayga	múndulkaaga
múus	múuskan	múuskayga	múuskaaga
naág	naágtan	naágtayda	naágtaada
nín	nínkan	nínkayga	nínkaaga
qól	qólkan	qólkayga	qólkaaga
róob	róobkan	róobkayga	róobkaaga
roóti	roótigan	roótigayga	roótigaaga
sheéko	sheekádan	sheekádayda	sheekádaada
surwáal	surwáalkan	surwáalkayga	surwáalkaaga
túke	tukáhan	tukáhayga	tukáhaaga
webí	webígan	webígayga	webígaaga
wíil	wíilkan	wíilkayga	wíilkaaga
xafiís	xafiískan	xafiískayga	xafiíkskaaga

3.4 – 1. miis yar, 2. baabuur weyn, 3. buug wanaagsan, 4. aqal yar / guri yar, 5. bisadda weyn, 6. macallinka wanaagsan / macallimadda wanaagsan, 7. kursiga yar

3.5 – 1. miiska Axmed, 2. guriga Maryan / aqalka Maryan, 3. baabuurka Muuse, 4. buugga macallinka / buugga macallimadda, 5. kursiga ardayga / kursiga ardayadda, 6. fasalka Sahra

3.6 – 1. Axmed waa macallin. 2. Sahra~Sahro waa macallimad wanaagsan. 3. Jibriil waa arday. 4. Muuse waa kalkaaliye. 5. Maryan waa kalkaaliso wanaagsan.

3.7 – 1. Tani waa bisad. 2. Wiilk waa arday. 3. Gabartu~Gabadhu waa ardayad. 4. Ninkaygu waa macallin. 5. Tani waa bisad yar. 6. Kani waa aqal~guri weyn. 7. Wiilk waa arday wanaagsan. 8. Gabartu~Gabadhu waa ardayad wanaagsan. 9. Ninkaygu waa macallin wanaagsan.

3.8 – 1. The position of prepositions is before the verb of the clause. 1. Prepositionernas plats är framför verbet i satsen.

2. Adjectives go after a noun but before the verb **yahay** *is*. 2. Adjektiv står efter substantiv men före verbet **yahay**.

3. When the complement of an English clause with the verb *is* is a noun, **yahay** is not used in the corresponding Somail clause, but it has to be used when the complement is an adjective:

3. När predikatsfyllnaden är ett substantiv behövs inte **yahay**, men det måste användas när predikatsfyllnaden är ett adjektiv:

Maryan waa macallimad.

noun as complement / substantiv som predikatsfyllnad

Dukaanku waa yar yahay.

adjective as complement / adjektiv som predikatsfyllnad

4. The numbered phrases are the subjects of the questions and therefore they ought to end in **-u**, i.e., **fasalkaagu**. This type of mistake is very common, as people in some regions don't have this form in their spoken everyday Somali, and therefore need to make reference to the grammatical structure of clauses when they want to produce standard Somali.

4. Fraserna efter siffrorna är subjekt i frågorna och borde sluta med **-u**, dvs. **fasalkaagu**. Denna typ av miss är lite av somaliskans motsvarighet till svenska **de/dem**. Det gäller att kunna ta ut satsdelarna för att veta vad som är subjekt för att kunna skriva rätt böjningsform...

Unit 6

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435640>

Check the translation of the Somali texts

<https://docs.google.com/document/d/1lRH15T5pQoInxPbmwOPgcipjSCUmoKd50sjnqypEDPs>

Automatically corrected exercises

[6.1 'Magac' with possessive endings](#)

[6.2 Demonstrative endings](#)

[6.3 Function words](#)

[6.4 Yes/No-questions](#)

New words in Dialogues 7–9

New words / Nya ord

nín (-ka)	<i>man (the)</i>	<i>man (-nen)</i>
-kaas	<i>that [masculine]</i>	<i>den där [maskulinum]</i>
(coll./talspr. -kaa)		
inán (-ta)	<i>girl (the)</i>	<i>flicka (-n)</i>
-taas / -daas	<i>that [feminine]</i>	<i>den där [femininum]</i>
márwo (-áda)	<i>lady (the)</i>	<i>dam (-en)</i>
ínan (-ka)	<i>boy (the)</i>	<i>pojke (-n)</i>
wíil (-ka)	<i>boy (the)</i>	<i>pojke (-n)</i>
háa	<i>yes</i>	<i>ja</i>
miyaa	QUESTION & FOCUS PARTICLE	FRÅGE- & FOKUS- PARTIKEL

Contraction / Sammandragning

miyaa < ma + ayaa

Comments:

8.1 Demonstrative suffixes

–taas is used with feminine nouns, whereas –kaas is used with masculine nouns.

8.2 Consonant alternation

After a vowel –daas is used instead of –taas.

9.1 miyaa

This particle expresses that the clause is a question requiring *yes* or *no* as an answer and that the word preceding miyaa is put in the foreground.

8.1 Demonstrativa ändelser

–taas används vid feminina substantiv, medan –kaas används vid maskulina substantiv.

8.2 Konsonantförändring

Efter vokal används –daas i stället för –taas.

9.1 miyaa

Denna partikel uttrycker att meningen är en ja/nej-fråga och att ordet före miyaa framhävs lite extra.

Sentence particles

Somali has many small particles that all serve very important and quite distinct functions.

Ma is used to form a question that can be answered by *yes* or *no*. It's something like French *est-ce que*, Finnish *-ko*, Polish *czy*, Russian *li*, Arabic *hal*, or Persian *āyā*. However, in most of those languages the question particle is optional, but in Somali it is obligatory.

Ma fiican tahay? *Are you good/well?*

question good you-are

In clauses that don't contain any verb, the so called focus particle **baa** is added after the noun in order to give it some extra emphasis.

Satspartiklar

Somaliskan har många små partiklar som har väldigt viktiga och specifika funktioner.

Ma används för att bilda frågor som kan besvaras med *ja* eller *nej*. Partikelns liknar franskans *est-ce que*, finskans *-ko*, polskans *czy*, ryskans *li*, arabiskans *hal*, eller persiskans *āyā*. I de flesta av de språken är dock inte partikeln obligatorisk, men det är den i somaliskan.

Är det bra med dig?

I satser som inte innehåller något verb lägger man även till **baa** som kallas fokuspartikel. Denna partikel ger lite extra eftertryck åt det föregående ordet.

Ma miis baa?	<i>Is it a table?</i>	<i>Är det ett bord?</i>
question table focus		
Ma Maryan baa?	<i>Is it Maryan?</i>	<i>Är det Maryan?</i>
question Maryan focus		

The two particles can also be merged into one word, **miyaa**, that will then follow after the questioned noun.

Miis miyaa?	<i>Is it a table?</i>	<i>Är det ett bord?</i>
table question+focus		
Maryan miyaa?	<i>Is it Maryan?</i>	<i>Är det Maryan?</i>
Maryan question+focus		

The answer will of course contain the particle **waa** which marks a statement. Svaret innehåller förstår partikeln **waa** som markerar påstående.

Haa, waa miis.	<i>Yes, it is a table.</i>	<i>Ja, det är ett bord.</i>
table question+focus		
Haa, waa Maryan.	<i>Yes, it is Maryan.</i>	<i>Ja, det är Maryan.</i>
Maryan question+focus		

Also questions with two nouns are formed in the same way. Även frågor med två substantiv bildas på samma sätt.

Maryan ma kalkaalso baa?		
Maryan kalkaalso miyaa?	<i>Is Maryan a nurse?</i>	<i>Är Maryan sjuksköterska?</i>

Haa, Maryan waa kalkaalso.		
	<i>Yes, Maryan is a nurse.</i>	<i>Ja, Maryan är sjuksköterska.</i>

Magaceedu ma Maryan baa?		
Magaceedu Maryan miyaa?	<i>Is her name Maryan?</i>	<i>Är hennes namn Maryan?</i>

Haa, magaceedu waa Maryan.		
	<i>Yes, Maryan is a nurse.</i>	<i>Ja, Maryan är sjuksköterska.</i>

A pronoun and a noun also work the same way.

Ett pronom och ett substantiv fungerar också på samma sätt.

Kani ma miis baa?

Kani miis miyaa?

Is this a table?

Är det här ett bord?

Haa, kani waa miis.

Yes, this is a table.

Ja, det här är ett bord.

Unit 7

Learn the vocabulary with Quizlet

Lesson 4, Somali-English: <https://quizlet.com/462491430/>

Lektion 4, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/365827184/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435641>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/151ilh8rBsFVDXy_s8mThfRL08G-NsMk36EcLHtGsxD0

Automatic Grammar Exercises

[7.1 Demonstrative endings on feminine nouns](#)

[7.2 Demonstrative endings on masculine nouns](#)

[7.3 Verb endings and subject pronouns](#)

[7.4 Counting form of nouns](#)

[7.5 Larger numbers](#)

[7.6 Adding together](#)

New words

Nya ord

aábbe (m.)	<i>father</i>	<i>far, pappa</i>
afártan	<i>forty</i>	<i>fyrtio</i>
badán (adj.)	<i>much, many</i>	<i>mycket, många</i>
bakaýle (m.)	<i>rabbit, hare</i>	<i>kanin, hare</i>
boqól	<i>hundred</i>	<i>hundra</i>
carruúr (f. coll.)	<i>children</i>	<i>barn</i>
fiidmeér^N (f.)	<i>bat</i>	<i>fladdermus</i>
hoóyo (f.)	<i>mother</i>	<i>mor, mamma</i>
káb (f.)	<i>shoe</i>	<i>sko</i>
kibílli^S (m.)	<i>bat</i>	<i>fladdermus</i>
kónton	<i>fifty</i>	<i>femtio</i>
kuúl (f.)	<i>bead</i>	<i>kula</i>
labaátan	<i>twenty</i>	<i>tjugo</i>
léedahay	<i>she has, it has</i>	<i>hon har, den/det har</i>
léeyahay	<i>he has, it has</i>	<i>han har, den/det har</i>
líxdan	<i>sixty</i>	<i>sextio</i>
maqán (adj.)	<i>missing, absent</i>	<i>saknad, som saknas</i>
maroodí (m.)	<i>elephant</i>	<i>elefant</i>
-ná (between clauses mellan satser)	<i>and</i>	<i>och</i>
qóys (m.)	<i>family (parents + children)</i>	<i>(kärn)familj</i>
reér (m.)	<i>family (extended)</i>	<i>(stor)familj</i>
saaxíib (m.) (Ar.)	<i>friend</i>	<i>vän</i>
sác (m.)	<i>cow</i>	<i>ko</i>
sagaáshan	<i>ninety</i>	<i>nittio</i>
shílin (m.)	<i>shilling</i>	<i>shilling</i>
shimbír (f.)	<i>bird</i>	<i>fågel</i>
siddéétan	<i>eighty</i>	<i>åttio</i>
sóddon	<i>thirty</i>	<i>trettio</i>
toddobaátan	<i>seventy</i>	<i>sjuttio</i>
úl (f.)	<i>stick</i>	<i>pinne, käpp</i>
wadár (f.)	<i>sum</i>	<i>summa</i>
walaál (m./f.)	<i>sibling</i>	<i>syskon</i>
xáas (m.)	<i>wife, spouse</i>	<i>fru, hustru</i>
xiddíg (f.)	<i>star</i>	<i>stjärna</i>
xisaáb (f.) (Ar.)	<i>mathematics</i>	<i>matematik</i>

Word formation

The morpheme /le/ *owning, having* is found in both the verb **leeyahay** *has* and in many nouns formed with the suffix –**le** *–keeper, –owner*.

Ordbildning

Morfemet /le/ *äga, ha* ingår både i verbet **leeyahay** *har* och i många substantiv bildade med suffixet **–le** *–havare, –ägare*, t.ex.

léeyahay	<i>he has han har</i>
dukaánle	<i>shopkeeper affärssinnehavare</i>
tagsiíle	<i>taxi driver taxiförare</i>

New grammar in focus

Demonstratives

Read BSG § 9.3 about demonstrative pronouns and endings.

Demonstrativer

Läs SNG § 82 om demonstrativa pronomen och ändelser.

MASC.SING.	FEM.SING		PLURAL
kán	tán	<i>this den här</i>	kúwan <i>these de här</i>
kaás	taás	<i>that den där</i>	kúwaas <i>those de där</i>

Tani waa káb. *This is a shoe. | Det här är en sko*

káb	<i>a shoe en sko</i>	mindí	<i>a knife en kniv</i>
kábta	<i>the shoe skon</i>	mindída	<i>the knife kniven</i>
kábtañ	<i>this shoe den här skon</i>	mindídan	<i>this knife den här kniven</i>
kábtaas	<i>that shoe den där skon</i>	mindídaas	<i>that knife den där kniven</i>

Kani waa bás. *This is a bus. | Det här är en buss*

bás	<i>a bus en buss</i>	gúri	<i>a house ett hus</i>
báska	<i>the bus bussen</i>	gúriga	<i>the house huset</i>
báskan	<i>this bus den här bussen</i>	gúrigan	<i>this house den här huset</i>
báskaas	<i>that bus den där bussen</i>	gúrigaas	<i>that house den där huset</i>

Short possessive endings

Read BSG § 9.4.1 about short possessive endings.

hoóyo *a mother | en mor*

hooyáda *the mother | modern*

hooyáday *my mother | min mor*

hooyádaa *your mother | din mor* **aabbáhaa** *your father | din far*

Korta possessiva ändelser ⁶

Läs SNG § 84 om korta possessiva ändelser.

aábbe *a father | en far*

aabbáha *the father | fadern*

aabbáhay *my father | min far*

Focus

Wáxa(a) (originally meaning *the thing/that thing*) is used instead of **waa** to point out that a word or phrase after the verb is focused, in other words that the final part of the sentence is put in the foreground. **Wáxa(a)** is therefore called a FOCUS PARTICLE. Its function is similar to when a word or a phrase is pronounced with stronger emphasis in English.

Fokus ²

Wáxa(a) används i stället för **waa** för att peka på att någonting som kommer efter prediksverbet utgör statsens fokus, med andra ord att man vill framhäva den sista delen av meningens. **Wáxa(a)** kallas därför för FOKUSPARTIKEL och den har ungefär samma funktion som när man på svenska lägger större betoning på ett ord eller en fras.

Cumar waxa uu leeyahay dukaan yar.

Omar the.thing he owns SHOP SMALL

Omar has a small SHOP. (Omar, the thing he owns (is) a small shop.)

Omar har en liten AFFÄR. (Omar, saken han äger är en liten affär.)

Subject pronouns

uu *he, it | han, den, det*

In statements there should normally be a subject pronoun, even if there is a noun that is the subject of the clause.

Najma waxa ay leedahay buug.

Najma the.thing she owns a.book

Subjektspronomen ¹

ay *she, it | hon, den, det*

I påståenden ska man normalt ha med ett subjektspronomen även om det finns ett substantiv som är subjekt i satsen.

Najma has a BOOK.

Najma hon har en BOK.

Så säger man ju många gånger även på svenska, men det anses inte korrekt att skriva så.

Irregular verbs

3 pers. sing. masc. **yahay** *is* | **är**
3 pers. sing. fem. **tahay**

Somali irregular verbs are inflected with prefixes.

The verb *is* is not used if the predicate complement is a noun.

Wíilkú waa árday.

The verb *is* however has to be used if the predicate complement is an adjective. Then the verb comes after the adjective.

Gabádhu waa wéyn tahay.

Cardinal numbers

Read BSG § 8b–8d about the cardinal numerals.

1. ków
2. lábo
3. sáddex
4. áfar
5. shán
6. líx
7. toddóbo
8. siddéed
9. sagaál

Oregelbundna verb

leeyahay *owns, has* | **äger, har**
leedahay

Somaliskans oregelbundna verb böjs med prefix.

Verbet *är* behövs inte om predikatsfyllnaden är ett substantiv.

The boy is a pupil. | *Pojken är en elev.*

Verbet *är* måste dock användas om predikatsfyllnaden är ett adjektiv. Verbet placeras då efter adjektivet.

The girl is big. | *Flickan är stor.*

Grundtal

Läs SNG § 8b–8d om grundtalen.

10. tobán
20. labaátan
30. sóddon
40. afártan
50. kónton
60. líxdan
70. toddobaátan
80. siddeétan
90. sagaáshan /l/+/t/ > /sh/
100. boqól
200. labá boqol
300. sáddex boqol
- ...

Read BSG § 6.7 about the counting form of nouns.

hál buug one book | *en bok*

labá buug two books | *två böcker*

hál bisad one cat | *en katt*

labá bisadood two cats | *två katter*

The number and the following noun constitute a noun phrase. The end of that phrase is sometimes marked by an phrase final high tone.

Siffran och det följande ordet utgör en nominalfras. Frasens slut markeras ibland med en hög ton.

Clauses without a verb

There are two important types of clauses containing the verb *is/are* in English. In one type the verb is followed by a noun. The corresponding Somali clause contains no verb, only the particle **waa**.

Kani waa Jibríil. *This is Jibril.* | *Det här är Jibril.*

Jibríil waa árday. *Jibril is a student.* | *Jibril är student.*

Kúwani waa arday. *These are students.* | *Det här är studenter.*

The noun after **waa** may be accompanied by another noun.

Satser utan verb

Det finns två viktiga typer av satser som innehåller verbet *är* på svenska. I den ena typen följs verbet av ett substantiv. Den motsvarande somaliska satsen innehåller inget verb, bara partikeln **waa**.

Kani waa qólka Jibriil. *This is Jibril's room.* | *Det här är Jibrils rum.*

Tani waa sariírtá Jibriil. *This is Jibril's bed.* | *Det här är Jibrils säng.*

Kani waa dúgsiga Jibriil. *This is Jibril's school.* | *Det här är Jibrils skola.*

The noun after **waa** may also be accompanied by an adjective, but the important thing is that there is still a noun in the second part of the clause.

Substantivet efter **waa** kan åtföljas av ett adjektiv, men det viktiga är att det i alla fall finns ett substantiv in den andra delen av satsen.

Kani waa dúgsi wéyn. *This is a big school.* | *Det här är en stor skola.*

If, however, there is no noun in the final part of this type of clause, but only an

Men om det inte finns något substantiv i den sista delen av satsen, utan bara ett

adjective, then the verb **yahay** has to be used. The subject pronoun is optional.

adjektiv, måste verbet **yahay** användas. Subjektspronomenet är valfritt.

Dúgsigu waa (uu) wéyn yahay. *The school is big.* | *Skolan är stor.*

Waa (uu) wanaagśan yahay. *It is good.* | *Den är bra.*

Macállinka Jibriil waa (uu) wanaagsán yahay.

Jibril's teacher is good. | *Jibrils lärare är bra.*

Finally, remember that some English adjectives correspond to a Somali noun, e.g. **nadíif** *a clean thing*. Then the verb **yahay** is of course not used.

Till sist måste man komma ihåg att vissa svenska adjektiv motsvaras av substantiv på somaliska, t.ex. **nadíif** *en ren sak*. Då används förstås inte verbet **yahay**.

Fásalku waa nadíif.

The classroom is (a) clean (thing). | *Klassrummet är rent (en ren sak).*

Exercises

Övningar

1. Qor tirada.

lix boqol = _____

afar boqol iyo toddobaatan = _____

laba boqol iyo sagaashan = _____

boqol iyo sagaal iyo soddon = _____

siddeed boqol iyo saddex iyo konton = _____

shan boqol iyo kow iyo labaatan = _____

2. Waa immisa wadarta shan iyo afar?

Waa ____.

Waa immisa wadarta toddoba iyo kow?

Waa ____.

Waa immisa wadarta laba iyo saddex?

Waa ____.

Exercise 3

English clauses with a noun as the complement after the verb *is/are* correspond to Somali clauses without any verb, just the sentence particle **waa**.

A	NOUN	waa	NOUN
B	NOUN + ADJECTIVE		NOUN
C	PRONOUN		NOUN + ADJECTIVE
D			

The noun may always be accompanied by an adjective (B).

The initial phrase may also be a pronoun (C) in the subject form such as **kani** *this*, **iyadu** *she* or **isagu** *he*.

The initial phrase may also be left empty (D), corresponding to English *he*, *she*, *it* or *they*.

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending if it is necessary.

1. Axmed + kalkaaliye
2. Sahro + macallimad
3. Maryan + dhakhtarad + wanaagsan
4. Cumar + arday + wanaagsan
5. kan/tan + kubbad + yar
6. kan/tan + banooni + wanaagsan
7. kan/tan + shimbir + weyn
8. qolka + nadiif
9. jidka + khatar
10. carruurta + shan

Exercise 4

English clauses with an adjective as the complement after the verb *is/are* correspond to Somali clauses with the verb **yahay/tahay**. The sentence particle is optionally followed by a short subject pronoun.

A	NOUN	waa	(uu)	ADJECTIVE	yahay
B	NOUN + ADJECTIVE		(ay)		tahay
C	PRONOUN				
D					

Gurigu waa (uu) weyn yahay. *The house is big.*

Sariirtu waa (ay) wanaagsan tahay. *The bed is good.*

The initial noun may be accompanied by an adjective (B). We will meet such examples in the next lesson, but we leave them aside here, since the adjective needs to be in its special subject form.

The initial phrase may also be a pronoun (C) in the subject form such as **kani** *this*, **iyadu** *she* or **isagu** *he*.

Kani waa (uu) yár yahay. *This one is small.*

Iyádu waa (ay) jírrán tahay. *She is ill.*

The initial phrase may also be left empty (D), corresponding to English *he*, *she*, *it* or *they*.

Waa (ay) ladán tahay. *She is well.*

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending where it is necessary.

1. alaabka + weyn
2. wiilka + jirran
3. banooniga + Axmed + wanaagsan
4. dhakhtarka + daallan
5. isbitaalka + weyn
6. ninka + jirran
7. liinta + wanaagsan

8. bisadda + yar
9. macallimadda + daallan
10. qolka + Maryan + yar

Exercise 5

English clauses with the verb *has/have* followed by a noun that constitutes the grammatical object most often correspond to Somali clauses with the focus particle **waxa** (literally: *the thing*) that puts some extra emphasis on the object noun following after the verb. This focus particle is normally followed by a short subject pronoun.

A	NOUN	wáxa	uu	léeyahay	NOUN
B	NOUN + ADJ.				
C	PRONOUN		ay	léedahay	NOUN + ADJ.
D					

Axmed wáxa uu léeyahay gúri wéyn. *Ahmed has a big house.*

Ahmed the thing he has (is) a house big

Maryan wáxa ay léedahay baabúur yar. *Maryan has a small car.*

Maryan the thing she has (is) a car small

The initial noun may be accompanied by an adjective (B). We will meet such examples in the next lesson, but we leave them aside here, since the adjective needs to be in its special subject form.

The initial phrase may also be a pronoun (C) in the subject form such as **kani** *this*, **iyadu** *she* or **isagu** *he*.

Iyádu wáxa ay léedahay lába wiil. *She has two boys.*

The initial phrase may also be left empty (D), corresponding to English *he*, *she*, *it* or *they*.

Wáxa uu léeyahay carruúr badan. *He has many children.*

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending where it is necessary.

1. aabbe + saddex + bakayle
2. gabarta + banooni + yar
3. dhakhtaradda + baabuur + wanaagsan
4. ninka + dukaan + weyn
5. wiilka + ul + yar
6. macallinka + carruur + badan
7. hooyo + laba + sac
8. Maryan + saaxiib + wanaagsan
9. Cabdi + saddex + saaxiib
10. Sahro + laba + bisad

Solutions 7

Facit 7

1. Qor tirada.

lix boqol	=	600
afar boqol iyo toddobaatan	=	470
laba boqol iyo sagaashan	=	290
boqol iyo sagaal iyo soddon	=	139
siddeed boqol iyo saddex iyo konton	=	853
shan boqol iyo kow iyo labaatan	=	521

2. Waa immisa wadarta shan iyo afar?

Waa **sagaal**.

Waa immisa wadarta toddoba iyo kow?

Waa **siddeed**.

Waa immisa wadarta laba iyo saddex?

Waa **shan**.

Exercise 3

1. Axmed waa kalkaaliye. *Ahmed is a nurse.* 2. Sahro waa macallimad. *Sahra is a teacher.* 3. Maryan waa dhakhtarad wanaagsan. *Maryan is a good doctor.*

4. Cumar waa arday wanaagsan. *Omar is a good pupil.*
5. Tani waa kubbad yar. *This is a small ball.*
6. Kani waa banooni wanaagsan. *This is a good ball.*
7. Tani waa shimbir weyn. *This is a big bird.*
8. Qolku waa nadiif. *The room is (a) clean (thing).*
9. Jidku waa khatar. *The road is (a) dangerous (thing).*
10. Carruurtu waa shan. *The children are five.*

Exercise 4

1. Albaabku waa (uu) weyn yahay. *The door is big.*
2. Wiilku waa (uu) jirran yahay. *The boy is ill.*
3. Banooniga Axmed waa (uu) wanaagsan yahay. *Ahmed's ball is good.*
4. Dhakhtarku waa (uu) daallan yahay. *The doctor is tired.*
5. Isbitaalku waa (uu) weyn yahay. *The hospital is big.*
6. Ninku waa (uu) jirran yahay. *The man is ill.*
7. Liintu waa (ay) wanaagsan tahay. *The citric fruit is good.*
8. Bisaddu waa (ay) yar tahay. *The cat is small.*
9. Macallimaddu waa (ay) daallan tahay. *The teacher is tired.*
10. Qolka Maryan waa (uu) yar yahay. *Maryan's room is small.*

Exercise 5

1. Aabbe waxa uu leeyahay saddex bakayle. *Father has three rabbits.*
2. Gabartu waxa ay leedahay banooni yar. *The girl has a small ball.*
3. Dhakhtaraddu waxa ay leedahay baabuur wanaagsan. *The doctor has a good car.*
4. Ninku waxa uu leeyahay dukaan weyn. *The man has a big shop.*
5. Wiilku waxa uu leeyahay ul yar. *The boy has a small stick.*
6. Macallinku waxa uu leeyahay carruur badan. *The teacher has many children.*
7. Hooyo waxa ay leedahay laba sac. *Mother has two cows.*
8. Maryan waxa ay leedahay saaxiib wanaagsan. *Maryan has a good friend.*
9. Cabdi waxa uu leeyahay saddex saaxiib. *Abdi has three friends.*
10. Sahro waxa ay leedahay laba bisadood. *Sahra has three cats.*

Unit 8

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435642>

Check the translation of the Somali texts

<https://docs.google.com/document/d/1r8ucdc14Npdud4AlmB0ONa6rHyjrVaz7KV2jTJs9Jqg>

Automatic Grammar Exercises

[8.1 Definite form of nouns](#)

[8.2 Demonstrative suffixes for feminine nouns](#)

[8.3 Possessive suffixes for feminine nouns](#)

[8.4 Short possessive suffixes for feminine nouns](#)

[8.5 Demonstrative suffixes for masculine nouns](#)

[8.6 Possessive suffixes for masculine nouns](#)

[8.7 Short possessive suffixes for masculine nouns](#)

New words in Dialogues 10–12

New words / Nya ord

gabár (-ta)	<i>girl (the)</i>	<i>flicka (-n)</i>
má	<i>not</i>	<i>inte</i>
aha	<i>is</i> [the negative form of <i>är</i> [den nekade formen av <i>yahay</i> and <i>tahay</i>]]	<i>yahay och tahay]</i>

Comments:

§ 10.1 Contraction

If the noun (the name) ends in a vowel, baa is generally contracted with the preceding word becoming just –aa.

§ 10.2 Demonstrative pronouns

The suffixes –kaas, –taas may also be used as independent words.

§ 10.3 Subject ending

The demonstrative pronouns take the ending –i when they occur as the subject of a clause.

§ 11.1 Negation particle

Negated statements contain the particle má *not* which always carries a high tone.

§ 11.2 Negative verb form

The verb *is* has the special negative form aha.

§ 10.1 Kontraktion

Om substantivet (namnet) slutar på vokal dras baa gärna samman med det föregående ordet i form av bara –aa.

§ 10.2 Demonstrativa pronomen

Suffixen –kaas, –taas kan även användas som självständiga ord.

§ 10.3 Subjektsändelse

De demonstrativa pronomens tar ändelsen –i då de används som subjekt I satsen.

§ 11.1 Negationspartikel

Nekade påståenden innehåller partikeln má *inte* som alltid är betonad.

§ 11.2 Negativ verbform

Verbet är har den särskilda negativa formen aha.

Exercises

Possession is expressed by first mentioning the possessed object and then adding the possessor (owner). The possessed object is in the definite form (has the definite article suffix).

gúriga Ahmed Ahmed's house

baabúurka Sahra Sahra's car

When the owner is not expressed by a name, but by a ordinary noun,also that noun is in the definite form, just like in English when the preposition *of* is used.

míiska wíilka *the boy's table (the table of the boy)*

búugga gabárta *the girl's book (the book of the girl)*

The first noun in such a phrase is the head noun (the main word). It governs the choice between **kani/tani**. The gender of the owner doesn't make any difference.

Kani waa míiska gabárta. *This is the girl's table.*

Tani waa sariírtä wíilka. *This is the boy's bed.*

Translate.

1. This is Hassan's house.
2. This is Sahra's family.
3. This is the teacher's book.
4. This is the doctor's room.
5. This is the boy's bed.
6. This is the girl's cat.
7. This is the pupil's chair.
8. This is the man's shop.

Suggested translations

1. Kani waa guriga Xasan.
1. Kani waa aqalka Xasan.
2. Kani waa qoyska Sahra.
2. Kuwani waa qoyska Sahra.
2. Kani waa reerka Sahra.
2. Kuwani waa reerka Sahra.
3. Kani waa buugga macallinka.
4. Kani waa qolka dhakhtarka.
4. Kani waa qolka dhakhtaradda.
5. Tani waa sariirta wiilka.
5. Tani waa sariirta inanka.
6. Tani waa bisadda gabarta.
6. Tani waa bisadda gabadha.
6. Tani waa bisadda inanta.
7. Kani waa kursiga ardayga.
8. Kani waa dukaanka ninka.

Unit 9

Learn the vocabulary with Quizlet

Unit 9, Somali-English: <https://quizlet.com/462496206/>

Lektion 9, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/368424356/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435643>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/1RLivp7NudZ6FBGH5dH_OoS3c0UQ45TgZG2va6KOpgCA

Automatic Grammar Exercises

[9.1 The verb 'yahay'. Part 1](#)

[9.2 The verb 'yahay'. Part 2](#)

[9.3 Present progressive](#)

[9.4 Mixed demonstratives](#)

[9.5 Mixed possessives](#)

[9.6 More or less than...](#)

New words

aan (short subject form)	I	jag
adíga (long form)	you (<i>one person</i>)	du
ahay	I am	jag är
akhrínaya	is reading	läser
aníga (long form)	I	jag
báa	focuses the preceding phrase	fokuserar föregående fras

búug (m.) (En.)	book	bok
cúnayaa	is eating	äter
daaqád ^N (f.)	window	fönster
dariishád ^S (f.)	window	fönster
dhálo (dhaló) (f.)	bottle	flaska
dhéer (adj.)	long, tall, high	lång, hög
durbáan (m.)	drum	trumma
gaabán (adj.)	short, low	kort, låg
géed (m.)	tree, plant	träd, växt
háa (interj.)	yes	ja
hál (f.)	camel (female)	kamelhona
harámcad (m.)	cheetah, leopard, panther	panter, leopard
iságá (m.) (long form)	he, it	han
ká (prep.)	from, of; than	från, av, än
lacág (f.)	money	pengar
má / ma (part.)	marks yes/no-question	markör för ja/nej-fråga
má (part.)	not (in main clause)	inte (i huvudsats)
má ihi / má ahi	I am not	(jag) är inte
más (m.)	snake	orm
maxáa? (pron. + focus)	what?	vad?
máya (interj.)	no	nej
minaarád (f.) (Ar.)	minaret	minaret
nadiifínayaa (Ar.)	is cleaning	rengör
qálín (m.) (Ar.)	pen	penna
qalinqórí (m.)	pencil	blyertspenna
qórayaa (Ar.)	is writing	skriver
raadínayaa	is looking for, is searching for	letar efter
ratí (m.)	pack camel	lastkamel
samaýnayaa	is doing, is making	gör
sawírayaa (Ar.)	is drawing	ritar, tecknar
sheéko (f.)	story	berättelse
tirínayaa	is counting	räknar
wáx (m.)	thing; something	sak; något

New grammar in focus

In this lesson regular verbs in the present tense, more personal pronouns and the comparative degree of adjectives are introduced. I den här lektionen introduceras regelbundna verb i presens, fler personliga pronomen och adjektivens komparativform.

We will also see examples of the vocative form, the question particle, the negation, another focus particle as well as the plural form of nouns.

Vi stöter också på vokativen, frågepartikeln, negationen, en ny fokuspartikel samt substantivens pluralform.

Personal pronouns

- 1 p sing.
- 2 p sing.
- 3 p sg. m.
- 3 p sg. f.

SHORT FORMS

- aan**
- aad**
- uu**
- ay**

Personliga pronomen

LONG FORMS	
<i>I</i>	aníga
<i>you</i>	adíga
<i>he</i>	isága
<i>she</i>	iyáda

The long forms are actually nouns with the definite article **-ga**, **-da**. They also take the ending **-u** when they function as the subject of a clause.

De långa formerna är egentligen substantiv med den bestämda artikeln **-ga**, **-da**. De får också ändelsen **-u** då de fungerar som subjekt.

The present progressive

Just like in English, Somali verbs have simple and progressive forms.

/ay/ marks the progressive form

/s/ marks the 3rd person feminine (*she*) and 2nd person (*you*)

/aa/ marks the present tense

-ay -aa	waa aan raadínayaa
-ay-s-aa	waa aad raadínaysaa
-ay -aa	waa uu raadínayaa
-ay-s-aa	waa ay raadínaysaa

Progressivt presens

Precis som i engelskan har somaliska verb enkelt och progressivt presens.

/ay/ markerar progressiv form

/s/ markerar 3 person femininum (*hon*) och 2 person (*du*)

/aa/ markerar presens

<i>I am searching / jag letar</i>
<i>you are searching / du letar</i>
<i>he is searching / han letar</i>
<i>she is searching / hon letar</i>

The high tone in the progressive forms goes on the vowel position immediately before the progressive ending /ay/.

Betoningen i progressiv form ligger på vokalpositionen närmast före den progressiva ändelsen /ay/.

The sentence type particle and the subject pronoun do not have their own high tone before a progressive form.

Satstypspartikeln och subjektspronomenet har ingen egen betoning före de progressiva formerna.

The irregular verb *is*

1 p. sing.	ahay
2 p. sing.	tahay
3 p. sg. m.	yahay
3 p. sg. f.	tahay

Det oregelbundna verbet *är*

<i>I am</i> jag är
<i>you are</i> du är
<i>he is, it is</i> han, den det är
<i>she is, it is</i> hon, den , det är

5. Comparative degree

The comparative degree is expressed by the preposition **ká** *from, than* standing before the adjective.

Komparativ

Shan waa ay ká yar tahay siddéed.

Five is less than eight. | Fem är mindre än åtta.

(literally: *Five is little from eight. | Fem är lite jämfört med åtta.*)

Possessive pronouns

	FULL FORMS	SHORT ENDINGS
MORPHEM	MASC. / FEM.	MASC. / FEM.
/ay/	kayga / tayda	<i>mine, my</i> <i>min</i>
/aa/	kaaga / taada	<i>your(s)</i> <i>din</i>
/eed/	keeda / teeda	<i>her(s), its</i> <i>hennes, dess</i>
/ood/	kooda / tooda	<i>their(s)</i> <i>deras</i>

Subject marked adjectives

If the noun phrase that functions as the subject ends with an adjective, then the subject ending **-i** is added to the

Possessiva pronomen

Om den substantivfras som är subjekt slutar med ett adjektiv används subjektsändelsen **-i**. Substantivet får ingen subjektsändelse.

Subjektsmarkerade adjektiv

adjective. No subject ending is added to the noun.

Bisádda **yari** wáxa ay raadínaysaa hooyádeed.

The little cat is searching for its mother.

Den lilla katten letar efter sin mamma.

5. The sentence particle 'ma' in questions

Satspartikeln 'ma' i frågor

The particle **ma**⁴ is used to form yes/no-questions. It is obligatory. It is stressed with a high tone before verb forms that don't have a high tone.

Partikeln **ma**⁵ används för att bilda ja/nej-frågor. Den är obligatorisk. Den betonas framför verbformer som inte har någon betoning.

 Adígu má tahay hooyáday? *Are you my mother? | Är du min mamma?*

Before progressive verb forms, however, **ma** is not stressed with a high tone since those verb forms have a high tone.

Framför progressiva verbformer betonas däremot inte **ma** eftersom dessa verbformer har en betoning.

5. The negative 'má'

The particle **má not** is always stressed with a high tone. It is the negative counterpart of **waa**. After **má not** special negative verb forms must be used:

Negativt 'má'

Partikel **má inte** är alltid betonad. Den utgör motsatsen till **waa**. Efter **má inte** måste man använda speciella "nekade" verbformer:

 má ihi (má ahi) *I am not | jag är inte*

⁴ Many languages have a similar particle, e.g., Finnish (-ko/-kö), Polish (czy), French (*est-ce que*), Persian (āyā) and Arabic (*hal*), but in most of those languages the use is not obligatory.

⁵ I svenska kan ibland *mántrö* användas på motsvarande sätt. Många andra språk har en liknande partikel, t.ex. finska (-ko/-kö), polska (czy), franska (*est-ce que*), persiska (āyā) och arabiska (*hal*), men i de flesta språk är den inte obligatorisk.

5. Vocative

This form expresses that the noun phrase is used in order to address somebody. The vocative ending after feminine noun phrases is /ey/, written **-ey/-eey** or **-ay/-aay**. The vowel length reflects to what extent the ending is protracted in pronunciation. To signalise a large degree of emotion, more than two vowel letters are sometimes written.

Vokativ

Denna form anger att substantivfrasen ska uppfattas som direkt tilltal.⁶ Vokativändelsen efter feminina substantivfraser är /ey/ som förstås kan skrivas både **-ey/-eey** och **-ay/-aay**. Vokallängden återspeglar i vilken mån man drar ut på ändeslen i uttalet. Blir man mera känslosam så kan man ibland rent av skriva mer än två vokaltecken.

🔊⁴ **Bisádda yaréey!**

Dear little cat! | Kära lilla katt!

7-9. Indefinite "pronoun"

Many English pronouns correspond to nouns in Somali. The noun **wax a thing** is used like English *something*.

Indefinit "pronomen"

Många svenska pronomen motsvaras i somaliskan av substantiv. Substantivet **wax en sak** används som motsvarighet till svenskans *något, någonting*.

🔊⁴ **Hoóyo wáx baa ay cúnaysaa.**

Mother is eating (something). | Mamma äter en sak/någonting.

7-9. The sentence particle 'baa'

The word **baa** puts focus on the immediately preceding noun phrase.

The question word **maxáy?** *what?* and the focus particle **baa** always merge into one word – the contraction **maxáa?**

Satspartikeln baa

Ordet **baa** lägger fokus på den direkt föregående substantivfrasen.

Frågeordet **maxáy? vad?** dras alltid samman med **baa** till formen **maxáa?**

7-9. Plural of nouns

The most common plural ending for nouns is **-ó**.

Plural av substantiv

Den vanligaste pluraländelsen för substantiv är **-ó**.

⁶ I svenska finns inte någon vokativform (annat än dialektalt, t.ex. göteborgskskt *dô!*), men i många andra språk bildas vokativformer med olika ändelser. I arabiskan används den framförställda partikeln **yaa**. I svenska kan samma effekt uppnås på andra sätt, t.ex. genom att lägga till *min*, *kära* eller *du* framför substantivfrasen, t.ex. *Vad vill du, min lilla vän? Du Lena, kan du komma hit ett ögonblick?*

úl stick | *pinne, käpp*

uló sticks | *pinnar, käppar*

9.6 Letters of the alphabet

The traditional order of the letters in the Somali alphabet follows the order of the Arabic alphabet. See BSG § 2.1. That is why the objects in the comparisons are referred to as B and T. Those are the first two letters of the traditional Somali alphabet.

All the names of the consonants letters are composed of the consonant followed by the vowel /a/ and the glottal stop, i.e. **ba'**, **ta'**, **ja'**, **xa'**, **kha'**, **da'**, **ra'**, **sa'**, **sha'**, **dha'**...

Exercise 5.1

Övning 5.1

Fill in the empty spaces with **yar** or **weyn**.
Fyll i luckorna med **yar** eller **weyn**.

Lix iyo soddon waa ay ka ____ tahay laba iyo konton.

Laba iyo konton waa ay ka ____ tahay lix iyo soddon.

Shan iyo tobani waa ay ka ____ tahay sagaal iyo tobani.

Sagaal iyo tobani waa ay ka ____ tahay shan iyo tobani.

Afartan iyo shan waa ay ka ____ tahay labaatan iyo shan.

Labaatan iyo shan waa ay ka ____ tahay afartan iyo shan.

Afartan iyo lixi waa ay ka ____ tahay soddon iyo sagaal.

Soddon iyo sagaal waa ay ka ____ tahay afartan iyo lixi.

Labaatan iyo toddobo waa ay ka ____ tahay labaatan iyo siddeed.

Labaatan iyo siddeed waa ay ka ____ tahay labaatan iyo toddobo.

Konton iyo afar waa ay ka ____ tahay soddon iyo toddobo.

Soddon iyo toddobo waa ay ka ____ tahay konton iyo afar.

Soddon waa ay ka ____ tahay konton.

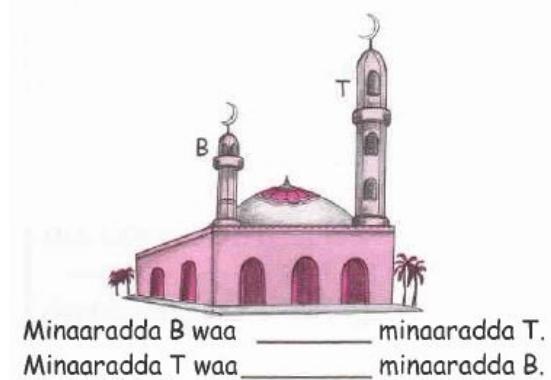
Konton waa ay ka ____ tahay soddon.

Saddex iyo afartan waa ay ka ____ tahay laba iyo toddobaatan.

Laba iyo toddobaatan waa ay ka ____ tahay saddex iyo afartan.

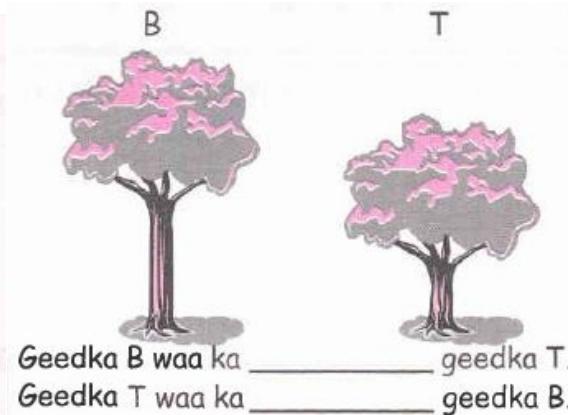
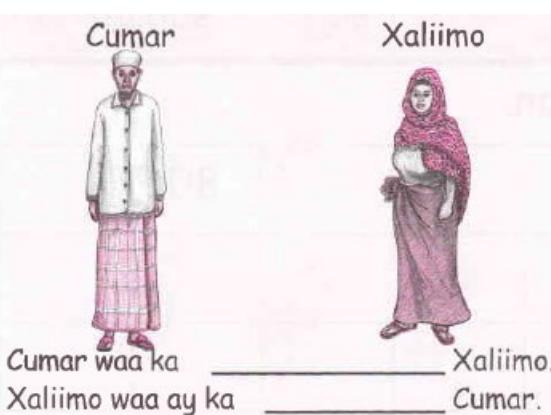
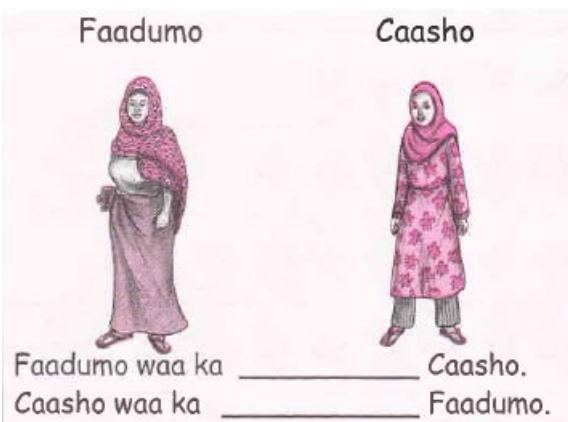
Exercise 5.2

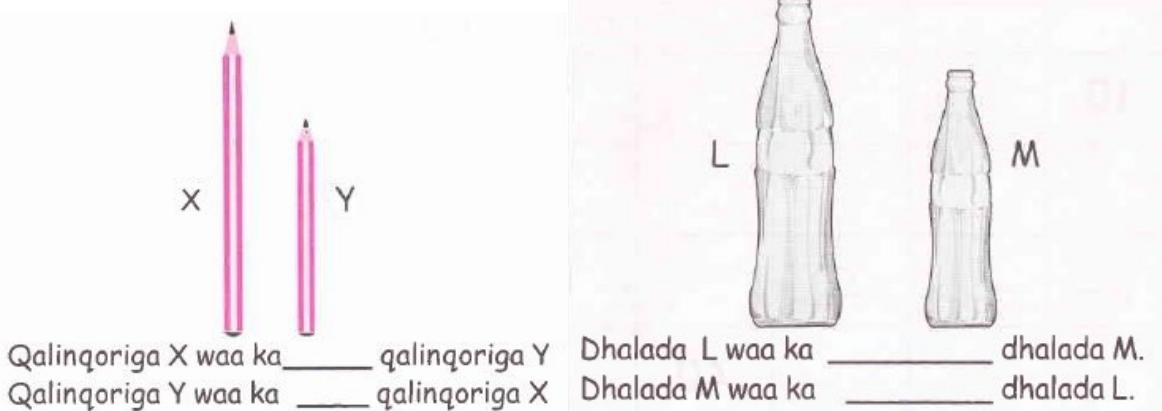
Fill in the empty spaces with **dheer** or **gaaban**. Use the preposition **ka** and the verb **yahay/tahay** where suitable.

Övning 5.2

Fyll i luckorna med **dheer** eller **gaaban**. Använd prepositionen **ka** och verbet **yahay/tahay** efter behov.

Xisaab 1, Muqdisho 2001: 92

Exercise 5.3

Another common sentence structure is the so called POLAR QUESTION, which requires *yes* or *no* as its answer. Polar questions contain the question particle **ma**. If the predicate part is a noun, it will normally also contain a focus particle signalising that this noun is the focused part of the question.

	SUBJECT	PREDICATE	
A	NOUN	ma	baa?
B	NOUN + ADJECTIVE		
C	NOUN + NOUN		
D	PRONOUN		
E			

- A. **Ninku ma Xasan baa?** Is the man Hassan?
- B. **Xasan ma dhakhtar wanaagsan baa?** Is Hassan a good doctor?
- C. **Ninkaas magaciisu ma Xasan baa?** Is the man's name Hassan?
- D. **Taasi ma Maryan baa?** Is that Maryan?
- E. **Ma Xasan baa?** Is it Hassan?

The negation particle **ma** and the focus particle **ayaa** fuse into one word which is placed after the predicate noun phrase.

	SUBJECT	PREDICATE	
A	NOUN	NOUN	
B	NOUN + ADJECTIVE		

C	NOUN + NOUN	NOUN + ADJECTIVE	miyaa?
D	PRONOUN		
E			

- A. **Ninku Xasan miyaa?** *Is the man Hassan?*
- B. **Xasan dhakhtar wanaagsan miyaa?** *Is Hassan a good doctor?*
- C. **Ninkaas magaciisu Xasan miyaa?** *Is the man's name Hassan?*
- D. **Taasi Maryan miyaa?** *Is that Maryan?*
- E. **Xasan miyaa?** *Is it Hassan?*

The above sentence pattern tables can be simplified into the following more general tables where NOUN PHRASE represents different kind of constructions, such as: just a noun (**kubbad**), noun + noun (**kubbadda cagta**), noun + adjective (**bisad yar**), just a pronoun (**kani, taasi**) etc.

	SUBJECT		PREDICATE	
A	NOUN PHRASE	ma	NOUN PHRASE	baa?
B				

	SUBJECT	PREDICATE	
A	NOUN PHRASE	NOUN PHRASE	miyaa?
B			

Finally it should be pointed out that female names in -a/-o and the focus particle baa are contracted into a long **-aa** at the end of the name. Compare.

Taasi ma Maryan baa?	Taasi Maryan miyaa? <i>Is that Maryan?</i>
Taasi ma Sahraa?	Taasi Sahra miyaa? <i>Is that Sahra?</i>

It should also be pointed out that the last word of the subject phrase has to be marked with a subject ending if it ends with a definite article or a long possessive ending. In that case -a is substituted by -u.

base form	subject form	
wiilka	wiilku	<i>the boy</i>

wiilkayga	wiilkaygu	<i>my boy</i>
magaceeda	magaceedu	<i>her name</i>

If the subject phrase ends with a demonstrative pronoun or suffix, an -i is added.

kan, tan	kani, tani	<i>this</i>
kaas, taas	kaasi, taasi	<i>that</i>
ninkan, kabtan	ninkani, kaptani	<i>this man, this shoe</i>

Answers to the above questions may be positive or negative.

A positive answer will contain the positive declarative sentence particle **waa**.

Haa, ninku waa Xasan. Yes, the man is Hassan.

Haa, Xasan waa dhakhtar wanaagsan. Yes, Hassan is a good doctor.

Haa, ninkaas magaciisu waa Xasan. Yes, the man's name is Hassan.

Haa, taasi waa Maryan. Yes, that is Maryan.

Haa, waa Xasan. Yes, it is Hassan.

A negative answer will contain the negation particle **ma** not and the negative verb form **aha** is (corresponding to the positive **yahay/tahay**).

Maya, ninku ma aha Xasan. No, the man isn't Hassan.

Maya, Xasan ma aha dhakhtar wanaagsan.

No, Hassan isn't a good doctor.

Maya, ninkaas magaciisu ma aha Xasan.

No, the man's name isn't Hassan.

Maya, taasi ma aha Maryan. No, that isn't Maryan.

Maya, ma aha Xasan. No, it isn't Hassan.

A following correction may be introduced by *but* in English. In Somali it is introduced by the conjunction **ee** *but* (Sw. *utan*) followed by the positive declarative sentence particle **waa**.

Ma Maryan baa? **Maryan miyaa?** *Is it Maryan?*

Maya, ma aha Maryan, ee waa Sahra. *No, it's not Maryan, but Sahra.*

Maya, ma aha aabbahay, ee waa walaalkay.

No, it's not my father, but my brother.

Translate

1. Is this man Hassan?
2. Is that man's name Hassan?
3. No, it's not Hassan, but Ali.
4. Is Hassan a doctor?
5. No, he's not a doctor, but a teacher.
6. Is this a table?
7. No, it's not a table, but a stool.
8. Is Sahra you sister?
9. No, she's not my sister, but my friend.
10. Is Maryan your daughter?
11. Yes, she is my daughter.

Exercise 5.4

In Chapter 4, exercise number 5 was devoted to sentences with the verb **leeyahay has**. The same sentence pattern can be used with any verb that is followed by an object noun. Typically, such clauses contain the focus particle **waxa** that points to and puts some extra emphasis on the object noun following after the verb at the end of the clause. The focus particle should always be followed by a short subject pronoun.

A	SUBJECT NOUN PHRASE	wáxa	uu aan	léeyahay qóraya akhrínaya sawírayaa	OBJECT NOUN PHRASE
B			ay aad	léedahay qóraysaa akhrínaysaa sawíraysaa	

Axmed wáxa uu sawírayaa góri wéyn. *Ahmed is drawing a big house.*

Ahmed the thing he is drawing (is) a house big

Maryan wáxa ay akhrínaysaa búug. *Maryan is reading a book.*

Maryan the thing she is reading (is) a book

(Anígu) wáxa aan tirínaya lacágta. *I am counting the money.*

I the thing I am counting (is) ten money

Combine the given words into sentences of the discussed type. Don't forget the subject ending where it is necessary.

1. ardayadda + sawir... + bakayle
2. gabarta + lee... + banooni + yar
3. dhakhtaradda + cun... + wax + wanaagsan
4. ninka + akhri... + buug + fiican
5. wiilka + tiri... + ulo + badan
6. macallinka + qor... + erayo + badan
7. hooyaday + tiri... + lacag + badan
8. Maryan + sawir... + saaxiibaddeed + wanaagsan
9. Cabdi + akhri... + magaceeda

10. Axmed + sawir... + laba + bisad
11. bisadda + raadi... + carruurteeda
12. Muuse + nadiifi... + qolkiisa + yar
13. Xasan + raadi... + saaxiibkiis
14. Sahro + nadiifi... + qolka + cuntada

Solutions

5.1 – The short subject pronoun is optional when the predicate consists of an adjective + the verb **yahay/tahay**.

Lix iyo soddon waa (ay) ka **yar** tahay laba iyo konton.

Laba iyo konton waa (ay) ka **weyn** tahay lix iyo soddon.

Shan iyo toban waa (ay) ka **yar** tahay sagaal iyo toban.

Sagaal iyo toban waa (ay) ka **weyn** tahay shan iyo toban.

Afartan iyo shan waa (ay) ka **weyn** tahay labaatan iyo shan.

Labaatan iyo shan waa (ay) ka **yar** tahay afartan iyo shan.

Afartan iyo lix waa (ay) ka **weyn** tahay soddon iyo sagaal.

Soddon iyo sagaal waa (ay) ka **yar** tahay afartan iyo lix.

Labaatan iyo toddobo waa (ay) ka **yar** tahay labaatan iyo siddeed.

Labaatan iyo siddeed waa (ay) ka **weyn** tahay labaatan iyo toddobo.

Konton iyo afar waa (ay) ka **weyn** tahay soddon iyo toddobo.

Soddon iyo toddobo waa (ay) ka **yar** tahay konton iyo afar.

Soddon waa (ay) ka **yar** tahay konton.

Konton waa (ay) ka **weyn** tahay soddon.

Saddex iyo afartan waa (ay) ka **yar** tahay laba iyo toddobaatan.

Laba iyo toddobaatan waa (ay) ka **weyn** tahay saddex iyo afartan.

5.2 – The short subject pronoun is optional when the predicate consists of an adjective + the verb **yahay/tahay**.

Minaaradda B waa (ay) **ka gaaban tahay** minaaradda T.

Minaaradda T waa (ay) **ka dheer tahay** minaaradda B.

Faadumo waa (ay) **ka dheer (?) tahay** Caasho.

Caasho waa (ay) **ka gaaban (?) tahay** Faadumo.

(It's difficult to tell from the pictures who is the taller one.)

Cumar waa (uu) **ka dheer yahay** Xaliimo.

Xaliimo waa (ay) **ka gaaban tahay** Cumar.

Geedka B waa (uu) ka **dheer yahay** geedka T.

Geedka T waa (uu) ka **gaaban yahay** geedka T.

Qalinqoriga X waa (uu) ka **dheer yahay** qalinqoriga Y.

Qalinqoriga Y waa (uu) ka **gaaban yahay** qalinqoriga X.

Dhalada L waa (ay) ka **dheer tahay** dhalada M.

Dhalada M waa (ay) ka **gaaban tahay** dhalada L.

5.3 – Suggested translations: 1. Ninkani ma Xasan baa? 1. Ninkani Xasan miyaa? 2. Ninkaas magaciisu ma Xasan baa? 2. Ninkaas magaciisu Xasan miyaa? 3. Maya, ma aha Xasan, ee waa Cali. 4. Xasan ma dhakhtar baa? 4. Xasan dhakhtar miyaa? 5. Maya, ma aha dhakhtar, ee waa macallin. 6. Kani ma miis baa? 6. Kani miis miyaa? 7. Maya, ma aha miis, ee waa gambar / gambahd. 8. Sahra ma walaashaa baa? 8. Sahra walaashaa miyaa? 9. Maya, ma aha walaashay, ee waa saaxiibadday / saaxiibtay. 10. Maryan ma gabartaada / gabadhaada baa? 10. Maryan gabartaada / gabadhaada miyaa? 11. Haa, waa gabartayda / gabadhayda.

5.4 – Suggested solutions: 1. Ardayaddu waxa ay sawiraysaa bakayle. 2. Gabartu waxa ay leedahay kubbad / banooni yar. 3. Dhakhtaraddu waxa ay cunaysaa wax wanaagsan. 4. Ninku waxa uu akhrinayaa buug fiican. 5. Wiilku waxa uu tirinayaa ulo badan. 6. Macallinku waxa uu qorayaa erayo badan. 7. Hooyaday waxa ay tirinaysaa lacag badan. 8. Maryan waxa ay sawiraysaa saaxiibaddeed wanaagsan. 9. Cabdi waxa uu akhrinayaa magaceeda. 10. Axmed waxa uu sawirayaa laba bisadood. 11. Bisaddu waxa ay raadinaysaa carruurteeda. 12. Muuse waxa uu nadiifinayaa qolkiisa yar. 13. Xasan waxa uu raadinayaa saaxiibkiis. 14. Sahro waxa ay nadiifinaysaa qolka cuntada.

Unit 10

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435644>

Check the translation of the Somali texts

<https://docs.google.com/document/d/1uIWyHsB644dy4H7DmFo9DoSAeRk43mfCicK-c7cYOqo>

Automatic Grammar Exercises

[10.1 Mixed possessive suffixes](#)

[10.2 Short possessive suffixes](#)

[10.3 Mixed morphemes](#)

[10.4 The verb 'yahay'](#)

[10.5 Present progressive](#)

[10.6 Mixed morphemes](#)

[10.7 Comparative constructions](#)

[10.8 Pronoun and the verb 'yahay'](#)

[10.9 Focused nouns](#)

New words in Dialogues 13–15

New words / Nya ord

kani	this (masculine)	det här (maskulinum)
kúma?	who? (masculine)	vem? (maskulinum)

Contraction / Sammandragning

wéeye (= wáa + yahay)

Comments:

§ 13.1 Word order for 'waa'

In clauses with two nouns connected by the verb *is*, the most common corresponding structure in Somali is subject + **waa** + predicative complement

Ns + **waa** + N_{PC}

Magaciisu waa Axmed.

Magaciisu waa maxay?

Waa always sticks in front of the predicative complement, but the subject may move to the end.

waa + N_{PC} + Ns

Waa maxay magaciisu?

§ 13.2 Word order for 'weeye'

Other synonymous, but less frequent structures are

N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**

Magaciisu weeye Axmed.

N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**

Magaciisu Axmed weeye.

N_{PredComp} + **weeye** + N_{Subj}

Axmed weeye magaciisu.

§ 13.1 Ordföld med 'waa'

I satser med två substantiv som knyts ihop med verbet *är*, blir den vanligaste motsvarande strukturen på somaliska

subjekt + **waa** + predikatsfyllnad

Ns + **waa** + N_{PF}

Magaciisu waa Axmed.

Magaciisu waa maxay?

Waa står alltid framför predikatsfyllnaden, men subjektet kan flytta till slutet av satsen.

waa + N_{PF} + Ns

Waa maxay magaciisu?

§ 13.2 Ordföld med 'weeye'

En annan likvärdig, men mindre vanlig struktur är

N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**

Magaciisu weeye Axmed.

N_{Subj} + N_{PredComp} + **weeye**

Magaciisu Axmed weeye.

N_{PredComp} + **weeye** + N_{Subj}

Axmed weeye magaciisu.

13. Say in Somali / Säg på somaliska

1. What's his name?

– His name is Ahmed.

1. Vad heter han?

– Hans namn är Ahmed.

<p>[Som: Axmed]</p> <p>2. What's his name?
– His name is Hassan.</p> <p>[Som: Xasan]</p> <p>3. What's his name?
– His name is Farah.</p> <p>[Som: Faarax]</p> <p>4. What's his name?
– His name is Muse.</p> <p>[Som: Muuse]</p> <p>5. What's his name?
– His name is Nur.</p> <p>[Som: Nuur]</p> <p>6. What's his name?
– His name is Ali.</p> <p>[Som: Cali]</p> <p>7. What's his name?
– His name is Hamid.</p> <p>[Som: Xamiid]</p> <p>8. What's his name?
– His name is Osman.</p> <p>[Som: Cusmaan/Cismaan]</p> <p>9. What's his name?
– His name is Yusuf.</p> <p>[Som: Yuusuf]</p> <p>10. What's his name?
– His name is Amir.</p> <p>[Som: Amiir]</p> <p>11. What's his name?
– His name is Jama.</p> <p>[Som: Jaamac]</p> <p>12. What's his name?
– His name is Hirsi.</p> <p>[Som: Xirsi]</p>
<p>13. What's his name?
– His name is Abdi.</p> <p>[Som: Cabdi]</p> <p>14. What's his name?</p> | <p>[Som: Axmed]</p> <p>2. Vad heter han?
– Hans namn är Hassan.</p> <p>[Som: Xasan]</p> <p>3. Vad heter han?
– Hans namn är Farah.</p> <p>[Som: Faarax]</p> <p>4. Vad heter han?
– Hans namn är Muse.</p> <p>[Som: Muuse]</p> <p>5. Vad heter han?
– Hans namn är Nur.</p> <p>[Som: Nuur]</p> <p>6. Vad heter han?
– Hans namn är Ali.</p> <p>[Som: Cali]</p> <p>7. Vad heter han?
– Hans namn är Hamid.</p> <p>[Som: Xamiid]</p> <p>8. Vad är hans namn?
– Hans namn är Osman.</p> <p>[Som: Cusmaan/Cismaan]</p> <p>9. Vad är hans namn?
– Hans namn är Yusuf.</p> <p>[Som: Yuusuf]</p> <p>10. Vad är hans namn?
– Hans namn är Amir.</p> <p>[Som: Amiir]</p> <p>11. Vad är hans namn?
– Hans namn är Jama.</p> <p>[Som: Jaamac]</p> <p>12. Vad är hans namn?
– Hans namn är Hirsi.</p> <p>[Som: Xirsi]</p>
<p>13. Vad är hans namn?
– Hans namn är Abdi.</p> <p>[Som: Cabdi]</p> <p>14. Vad är hans namn?</p> |
|---|--|

– His name is Hussein. [Som: Xuseen]	– Hans namn är Hussein. [Som: Xuseen]
---	--

13. Suggested translations / Förslag till översättning

1. Magaciis? – Magaciisu waa Axmed.
2. Magaciis? – Magaciisu waa Xasan.
3. Magaciis? – Magaciisu waa Faarax.
4. Magaciis? – Magaciisu waa Muuse.
5. Magaciis? – Magaciisu waa Nuur.
6. Magaciis? – Magaciisu waa Cali.
7. Magaciis? – Magaciisu waa Xamiid.
8. Magaciis? – Magaciisu waa Cusmaan/Cismaan.
9. Magaciis? – Magaciisu waa Yuusuf.
10. Magaciis? – Magaciisu waa Amiir.
11. Magaciis? – Magaciisu waa Jaamac.
12. Magaciis? – Magaciisu waa Xirsi.
13. Magaciis? – Magaciisu waa Cabdi.
14. Magaciis? – Magaciisu waa Xuseen.

14. Say in Somali / Säg på somaliska

1. What's her name? – Her name is Adar. [Som: Cadar]	1. Vad heter hon? – Hennes namn är Adar. [Som: Cadar]
2. What's her name? – Her name is Seynab. [Som: Saynab/Seynab]	2. Vad heter hon? – Hennes namn är Seynab. [Som: Saynab/Seynab]
3. What's her name? – Her name is Faduma. [Som: Faadumo/Faaduma]	3. Vad heter hon? – Hennes namn är Faduma. [Som: Faadumo/Faaduma]
4. What's her name? – Her name is Asha. [Som: Caasho/Caasha]	4. Vad heter hon? – Hennes namn är Asha. [Som: Caasho/Caasha]

5. What's her name?
 – Her name is Halima.
 [Som: Xaliimo/Xaliima]
6. What's her name?
 – Her name is Shukri.
 [Som: Shukri]
7. What's her name?
 – Her name is Zamzam.
 [Som: Samsam/Zamzam]
8. What's her name?
 – Her name is Anab.
 [Som: Canab]
9. What's her name?
 – Her name is Amina.
 [Som: Aamino/Aamina]
10. What's her name?
 – Her name is Khadra.
 [Som: Khadro/Khadra]
11. What's her name?
 – Her name is Sahra.
 [Som: Sahro/Sahra]
12. What's her name?
 – Her name is Jamila.
 [Som: Jamiilo/Jamiila]
13. What's her name?
 – Her name is Ayan.
 [Som: Ayaan]
14. What's her name?
 – Her name is Safiya.
 [Som: Safiyo/Safiya]

5. Vad heter hon?
 – Hennes namn är Halima.
 [Som: Xaliimo/Xaliima]
6. Vad heter hon?
 – Hennes namn är Shukri.
 [Som: Shukri]
7. Vad heter hon?
 – Hennes namn är Zamzam.
 [Som: Samsam/Zamzam]
8. Vad är hennes namn?
 – Hennes namn är Anab.
 [Som: Canab]
9. Vad är hennes namn?
 – Hennes namn är Amina.
 [Som: Aamino/Aamina]
10. Vad är hennes namn?
 – Hennes namn är Khadra.
 [Som: Khadro/Khadra]
11. Vad är hennes namn?
 – Hennes namn är Sahra.
 [Som: Sahro/Sahra]
12. Vad är hennes namn?
 – Hennes namn är Jamila.
 [Som: Jamiilo/Jamiila]
13. Vad är hennes namn?
 – Hennes namn är Ayan.
 [Som: Ayaan]
14. Vad är hennes namn?
 – Hennes namn är Safiya.
 [Som: Safiyo/Safiya]

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Magaceed? – Magaceedu waa Cadar.
2. Magaceed? – Magaceedu waa Saynab/Seynab.
3. Magaceed? – Magaceedu waa Faaduma/Faadumo.
4. Magaceed? – Magaceedu waa Caasha/Caasho.
5. Magaceed? – Magaceedu waa Xaliima/Xaliimo.

6. Magaceed? – Magaceedu waa Shukri.
7. Magaceed? – Magaceedu waa Samsam/Zamzam.
8. Magaceed? – Magaceedu waa Canab.
9. Magaceed? – Magaceedu waa Aamina/Aamino.
10. Magaceed? – Magaceedu waa Khadra/Khadro.
11. Magaceed? – Magaceedu waa Sahra/Sahro.
12. Magaceed? – Magaceedu waa Jamiila/Jamiilo.
13. Magaceed? – Magaceedu waa Ayaan.
14. Magaceed? – Magaceedu waa Safiya/Safiyo.

Unit 11

Learn the vocabulary with Quizlet

Lesson 6, Somali-English: <https://quizlet.com/498635460/>

Lektion 6, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/368514115/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435645>

Check the translation of the Somali texts

<https://docs.google.com/document/d/1E2vhOc7a5LY85h0D0TGpBvdyaaoaiZOGg40UPsZhTnYs>

Automatic Grammar Exercises

[11.1 The verb 'yahay'](#)

[11.2 Subject pronouns and the verb 'leeyahay'](#)

[11.3 Present progressive](#)

[11.4 Subject pronouns and verbs](#)

[11.5 Demonstrative pronouns](#)

[11.6 Subject pronouns and simple present tense](#)

[11.7 Possessive suffixes](#)

New words

ákhris (m.) (Ar.)	<i>reading</i>	<i>läsning</i>
ayáa (particle)	focuses preceding noun phrase	fokuserar föregående substantivfras
bás (m.) (En.)	<i>bus</i>	<i>buss</i>
caanó (only pl.)	<i>milk</i>	<i>mjölk</i>
cág (f.)	<i>foot</i>	<i>fot</i>
cálan (m.) (Ar.)	<i>flag</i>	<i>flagga</i>
dhammaán (f.)	<i>entirety; in total; all, whole</i>	<i>helhet, totalitet; sammanlagt, totalt</i>
dheél (f.)	<i>game, dance</i>	<i>lek, spel, dans</i>
dheélayaa	<i>is playing, is dancing</i>	<i>leker, spelar, dansar</i>
éray (m.)	<i>word</i>	<i>ord</i>
fiicán (adj.)	<i>nice, good</i>	<i>fin, bra (nice)</i>
fiirínayaa	<i>is looking at, is watching</i>	<i>tittar</i>
gaajoónayaa	<i>is hungry</i>	<i>är hungrig</i>
gálayaa	<i>is entering</i>	<i>går in (i), kommer in (i)</i>
haystaa, haysataa	<i>has, holds</i>	<i>har, håller (i sin hand)</i>
heés (f.)	<i>song</i>	<i>sång</i>
heésayaa	<i>is singing</i>	<i>sjunger</i>
jecél (adj.)	<i>fond of</i>	<i>förtjust</i>
kalé (adj.)	<i>other</i>	<i>annan</i>
la (indef. subj. pron.)	<i>one, you</i>	<i>man</i>
lá (prep.)	<i>with</i>	<i>med</i>
ladán (adj.)	<i>well, helthy</i>	<i>frisk</i>
nabád (f.)	<i>peace, tranquility, security</i>	<i>fred, lugn, ro</i>
órdayaa	<i>is running</i>	<i>springer</i>
qorís (f.)	<i>writing</i>	<i>skrivning</i>
rabaa, rabtaa	<i>wishes, wants</i>	<i>önskar, vill (ha)</i>
roóti (m.) (from an Indian lang.)	<i>bread</i>	<i>bröd</i>
salaámayaa (Ar.)	<i>is greeting</i>	<i>hälsar (på)</i>
socdaa, socotaa	<i>goes, walks</i>	<i>promenerar</i>
tágayaa	<i>is going, is leaving (for)</i>	<i>går (till), beger sig (till)</i>
tartámayaa	<i>is competing</i>	<i>tävlar</i>
tártan (m.)	<i>competition</i>	<i>tävling</i>

New grammar in focus

In this lesson we will get to know more about the simple present tense. I den här lektionen stiftar vi bekantskap med enkelt presens.

Personal pronouns

SHORT | KORTA

1st p. sing.	aan	<i>I</i> <i>jag</i>	aníga
2nd p. sing.	aad	<i>you</i> <i>du</i>	adíga
3rd p. sg. m.	uu	<i>he, it</i> <i>han, den, det</i>	isága
3rd p. sg. f.	ay	<i>she, it</i> <i>hon, den, det</i>	iyáda
3rd p. plur.	ay	<i>they</i> <i>de</i>	iyága
indefinite	la	<i>one, you</i> <i>man</i> French <i>on</i>	

Personliga pronomen

LONG | LÅNGA

Subject pronouns

The short subject pronoun is often omitted when the predicate consists of an adjective followed by the verb *is/are*.

Dukaanku waa (uu) wéyn yahay. The shop is big. | Affären är stor.

The irregular verb *yahay*

3 1st p. sing.

ahay

Det oregelbundna verbet *är*

I am | *jag är*

2nd p. sing.

tahay

you are | *du är*

3rd p. sg. m.

yahay

he is | *han är*

3rd p. sg. f.

tahay

she is | *hon är*

3rd p. plur.

yihiiin

they are | *de är*

Focus particles

The particles **ayáa** and **baa** are synonymous and mutually interchangeable. Both of them put the immediately preceding noun phrase in the foreground, i.e., in focus.

Fokuspartiklar

Partiklarna **ayáa** och **baa** är synonymer och utbytbara mot varandra. Båda framhäver den direkt föregående substantivfrasen, dvs. sätter den i fokus.

The present progressive

- /ay/ marks the progressive aspect
- /s/ marks 3rd p. sg. fem. and the 2nd p.
- /aa/ marks the present tense
- /n/ marks the plural

Progressivt presens

- /ay/ markerar progressiv aspekt
- /s/ markerar 3 p. sg. f. och 2 person
- /aa/ markerar presens
- /n/ markerar plural

 -ay -aa	waa aan raadínaya a	<i>I am searching / jag letar</i>
-ay-s-aa	waa aad raadínaya saa	<i>you are searching / du letar</i>
-ay -aa	waa uu raadínaya a	<i>he is searching / han letar</i>
-ay-s-aa	waa ay raadínaya saa	<i>she is searching / hon letar</i>
-ay -aa-n	waa ay raadínaya aa n	<i>they are searching / de letar</i>

If the stem of the verb ends in a vowel (**ákhri** *read*, **raádi** *search*), **-n-** is added before the progressive marker.

Om verbets stam slutar på vokal (**ákhri** *läs*, **raádi** *leta*), lägger man till **-n-** före progressivmarkören.

akhrí-n-ay-aa is reading | läser, **raadí-n-ay-aa** is searching | letar

The simple present tense

Simple present tense does not contain the progressive marker /ay/.

The basic morpheme denoting *she / you* is /t/. In verb endings this morpheme changes into /s/ after the two sounds /i/ and /y/.

Enkelt presens

Enkelt presens bildas utan progressivmorfemet /ay/.

Morfemet för *hon / du* är egentligen /t/, men i verbändelserna övergår det till /s/ efter de båda ljuden /i/ och /y/.

	Simple present	Progressive present ⁷
	Enkelt presens	Progressivt presens
1st sing.	waa aan -aa	waa aan -ayaa
2nd sing.	waa aad -taa	waa aad -aysaa
3rd sg. m.	waa uu -aa	waa uu -ayaa
3rd sg. f.	waa ay -taa	waa ay -aysaa
3rd plur.	waa ay -aan	waa ay -ayaan

 4	Simple present	Progressive present
	Enkelt presens	Progressivt presens
wáa aan qoraa	I write	waa aan qórayaa I am writing
wáa aad qortaa	you	waa aad qóraysaa
wáa uu qoraa	he	waa uu qórayaa
wáa ay qortaa	she	waa ay qóraysaa
wáa ay qoraan	they	waa ay qórayaan

The verb **rabaa** *wishes, wants* is almost exclusively used in the simple aspect.

Verbet **rabaa** önskar, vill (ha) används nästan bara i enkel aspekt.

 4	waa aan rabaa	I want jag vill (ha)
	waa aad rabtaa	you
	waa uu rabaa	he
	waa ay rabtaa	she
	waa ay rabaan	they

⁷ The progressive forms have developed through a contraction of the main verb with the auxiliary **hayaa** *holds*. Interestingly, the same construction existst in Swedish: *jag håller på och skriver* (lit. *I hold on and write*) ‘I am writing’. | De progressiva formerna har uppstått historiskt genom sammandragning av huvudverbet och hjälpverbet **hayaa** *håller*, vilket kan jämföras med svenska progressiva *jag håller på att skriva*.

Verbal nouns

Many verbal nouns are formed with the suffix **-(i)s**, which corresponds to English **-ing**.

Somali verbal nouns may also correspond to English **to + infinitive** used as the object of another verb or verb phrase.

Verbalsubstantiv

Många verbalsubstantiv bildas med suffixet **-(i)s**, vilket motsvarar svenska **-(n)ing** och **-ande/-ende**.

Många gånger motsvarar de också svenska **att + infinitiv** som används som objekt till ett annat verb eller en verbfras.

Waa uu jecél yahay qorísta. *He likes to write. / He is fond of writing.*

PRES. PROGR.

IMPERATIVE

= VERB STEM

VERBAL NOUN | VERBALSUBSTANTIV

 akhrí-n-ay-aa

ákhri!

ákhri-s (m.), def. | best. **ákhriska**

qór-ay-aa

qór!

reading, to read | *läsning, att läsa*

qor-ís (f.), def. | best. **qorísta**

writing, to write | *skrivande, att skriva*

The adjective 'jecél'

The adjective **jecél** *fond (of something)* ends in an **/l/**. When it is followed by the verb form **tahay** *she is* the same consonant change occurs as in the definite article: **/l/+/t/ > /sh/**.

Adjektivet 'jecel'

Adjektivet **jecél** *förtjust (i ngt)* slutar på **/l/**. Då det följs av verbformen **tahay** *hon är* inträffar samma konsonantväxling som i den bestämda artikeln, dvs. **/l/+/t/ > /sh/**.

 waxa uu jecél yahay

he is fond of, he likes | han är förtjust i ngt, han gillar

waxa ay jecéshay

she is fond of, she likes | hon är förtjust i ngt, hon gillar

Since this consonant change affects both the adjective and the verb, the resulting construction has to be written as one word in the feminine form.

Eftersom den här konsonantväxlingen påverkar både adjektivet och verbet måste de skrivas ihop till ett ord i femininum.

Possessive pronouns

FULL FORMS		SHORT ENDINGS	
	MASC. / FEM.		MASC. / FEM.
/ay/ kayga / tayda	<i>mine, my min</i>	-kay / -tay	
/aa/ kaaga / taada	<i>your(s) din</i>	-caa / -taa	
/iis/ kiisa / tiisa	<i>his, its hans, dess, sin</i>	-kiis / -tiis	
/eed/ keeda / teeda	<i>her(s), its hennes, dess, sin</i>	-keed / -teed	
/ood/ kooda / tooda	<i>their(s) deras, sin</i>	-kood / -tood	
FULL ENDINGS		SHORT ENDINGS	
mindídiisa	<i>his knife hans kniv</i>	hooyádiis	<i>his mother hans mor</i>
gúrigiisa	<i>his house hans hus</i>	saaxíibkiis	<i>his friend hans vän</i>
mindídeeda	<i>her knife hennes kniv</i>	aabbáheed	<i>her father hennes far</i>
gúrigeeda	<i>her house hennes hus</i>	walaásheed	<i>her sister hennes syster</i>
mindídooda	<i>their knife deras kniv</i>	aabbáhood	<i>their father deras far</i>
gúrigooda	<i>their house deras hus</i>	hooyádood	<i>their mother deras mor</i>

Possessive constructions

Ownership may be expressed in two ways in Somali.

🔊 **gúriga Axmed**

Ahmed's house | Ahmeds hus

(cf. *the house of Ahmed*)

Áxmed gúrigiisa

Ahmed's house | Ahmeds hus

(lit. *Ahmed his house* | eg. *Ahmed hans hus*)⁸

Relations to close relatives and friends are normally only expressed in the latter way.

Possessiva konstruktioner

Ägande kan uttryckas på två sätt i somaliskan.

Relationer till närmiljösläktningar och vänner kan bara uttryckas på det senare sättet.

⁸ In Norwegian there is a similar construction: *Ahmed sitt hus* (lit. 'Ahmed his house', side by side with *Ahmeds hus* or *huset til Ahmed* lit. 'the house to Ahmed').

Sahrá hooyádeed

Sahra's mother | Sahras mamma

Verbs with a stem in /t/

Some verbs have a stem that ends in a /t/. When another /t/ in the endings is added, the shape of the stem is altered so that the stem instead ends in a vowel. In most verbs that vowel is an /a/. Only in a few verbs it is an /o/.

Verb med stam på /t/

Några verb har en stam som slutar på /t/. När ytterligare ett /t/ läggs till i ändelserna förändras stammens form så att stammen i stället slutar på en vokal. I de flesta verb är vokalen ett /a/. Bara ett fåtal verb har i stället /o/.

4 1st sing.	wáa aan	hayst-aa	<i>I have, hold jag har, håller</i>
2nd sing.	wáa aad	haysa-t-aa	<i>you</i>
3rd sg. m.	wáa uu	hayst-aa	<i>he</i>
3rd sg. f.	wáa ay	haysa-t-aa	<i>she</i>
1st sing.	wáa aan	socd-aa	<i>I go, walk jag går</i>
2nd sing.	wáa aad	soco-t-aa	<i>you</i>
3rd sg. m.	wáa uu	socd-aa	<i>he</i>
3rd sg. f.	wáa ay	soco-t-aa	<i>she</i>

The stem in **socdaa** *goes, walks* ends in /d/ instead of /t/ due to the same rule as the one governing the shape of the definite article **-ta**.

Att stammen i **socdaa** *går* slutar på /d/ i stället för /t/ beror på precis samma regel som avgör formen på den bestämda artikeln efter olika ljud.

Exercise 1

Simple clauses may contain an object or not. *I am runnig* contains no object, and therefore it is normally rendered in Somali with the declarative particle **waa**: **Waa aan ordyaan**. *I am running*.

In simple clauses with an object, the object is very often focused. Then the focus particle **waxa** is used if the object is placed at the end of the clause.

Sahro	waxa ay	akhrinaysaa	buug.	<i>Shara is reading a book.</i>
Axmed	waxa uu	sawirayaa	bisad.	<i>Ahmed is drawing a cat.</i>

The same sentence can however also be expressed with the focus particle **baa** or **ayaa**. Then the object needs to precede the verb.

Sahro	buug	baa ay	akhrinaysaa.	<i>Shara is reading a book.</i>
Sahro	buug	ayaa ay	akhrinaysaa.	<i>Shara is reading a book.</i>
Axmed	bisad	baa uu	sawirayaa.	<i>Ahmed is drawing a cat.</i>
Axmed	bisad	ayaa uu	sawirayaa.	<i>Ahmed is drawing a cat.</i>

A. Translate.

1. They are competing.
2. The children are running.
3. I am singing.
4. You are running.
5. She is entering.

B. Translate using **waxa**.

1. I am eating bread.
2. You are singing the national anthem (flag song).
3. He is reading a good book.
4. She is drawing a big cat.
5. They are playing football.

C. Translate the sentences in B using **ayaa** or **baa**.

Exercise 2

Repeat the possessive endings. Translate the following sentences.

1. This is my book.
2. This is their book.
3. This is her book.

4. This is your cat.
5. This is their cat.
6. This is his car.
7. This is her car.
8. This is their car.
9. This is their bed.
10. This is her bed.

Exercise 3

Repeat the possessive constructions. Remember that there are two solutions: **buugga Sahro** or **Sahro buuggeeda** for *Sahra's book*. Also remember that the introducing *this/that* refers to the possessed object, not to the owner.

1. This is Ahmed's cat.
2. This is Sahra's car.
3. This is Maryan's son.
4. This is Roble's daughter.
5. These are Lul's children.
6. This is Safia's book.
7. This is Cumar's bed.

Suggested solutions 1

- A1. Waa ay tartamayaan.
- A2. Carruurtu waa ay ordayaan.
- A3. Waa aan heesayaa.
- A4. Waa aad ordaysaa.
- A5. Waa ay galaysaa.
- B1. Waxa aan cunayaa rooti.
- B2. Waxa aad heesaysaa heesta calanka.
- B3. Waxa uu akhrinayaa buug wanaagsan/fiican.
- B4. Waxa ay sawiraysaa bisad weyn.
- B5. Waxa ay dheelayaan kubbadda cagta.
- C1. Rooti baa aan cunayaa.
Rooti ayaa aan cunayaa.
- C2. Heesta calanka baa aad heesaysaa.
Heesta calanka ayaa aad heesaysaa.
- C3. Buug wanaagsan/fiican baa uu akhrinayaa.
Buug wanaagsan/fiican ayaa uu akhrinayaa.
- C4. Bisad weyn baa ay sawiraysaa.
Bisad weyn ayaa ay sawiraysaa.
- C5. Kubbadda cagta baa ay dheelayaan.
Kubbadda cagta ayaa ay dheelayaan.

Exercise 2

1. Kani waa buuggayga.
2. Kani waa buuggooda.
3. Kani waa buuggeeda.
4. Tani waa bisaddaada.
5. Tani waa bisaddooda.
6. Kani waa baabuurkiisa.
7. Kani waa baabuurkeeda.
8. Kani waa baabuurkooda.

9. Tani waa sariirtooda.
10. Tani waa sariirteeda.

Suggested solutions 3

1. Tani waa bisadda Axmed. / Tani waa Axmed bisaddiisa.
2. Kani waa baabuurka Sahra/o. / Kani waa Sahra/o baabuurkeeda.
Kani waa gaariga Sahra/o. / Kani waa Sahra/o gaarigeeda.
3. Kani waa wiilka Maryan. / Kani waa Maryan wiilkeeda.
Kani waa inanka Maryan. / Kani waa Maryan inankeeda.
4. Tani waa gabadha Rooble. / Tani waa Rooble gabadhiisa.
Tani waa gabarta Rooble. / Tani waa Rooble gabartiisa.
Tani waa inanta Rooble. / Tani waa Rooble inantiisa.
5. Kuwani waa carruurta Luul. / Kuwani waa Luul carruurteeda.
6. Kani waa buugga Safiya/o. / Kani waa Safiya/o buuggeeda.
7. Tani waa sariirta Cumar. / Tani waa Cumar sariirtiisa.

Unit 12

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435646>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/1sg63zuhw079-9ssrO-zpu2B02UG_4SHIXvliXs4gfWO

Automatic Grammar Exercises

[12.1 Gender](#)

[12.2 Possessive suffixes](#)

[12.3 The counting form of nouns](#)

[12.4 Possessive constructions](#)

New words in Dialogues 16-18

New words / Nya ord

tani	<i>this (feminine)</i>	<i>det här (femininum)</i>
túma	<i>who? (feminine)</i>	<i>vem? (femininum)</i>
má aha	<i>isn't</i> [negated form of yahay and tahay]	<i>är inte</i> [negerad form av yahay och tahay]
qabtaa [1 & 3 masc.]	<i>does, occupies oneself, is</i>	<i>gör, sysslar med, ägnar</i>
qabataa [2 & 3 fem.]	<i>busy</i>	<i>sig åt</i>
karraáni -ga	<i>clerk, civil servant, official</i>	<i>tjänsteman, kontorsanställd</i>
minístar -ka	<i>minister</i>	<i>minister</i>
saaxíib -ka (ar.)	<i>friend</i>	<i>vän</i>
siyaási -ga (ar.)	<i>politician</i>	<i>politiker</i>
tacliín -ta (ar.)	<i>teaching, education</i>	<i>undervisning</i>

wasíir –ka (ar.)

minister

minister

Obligatory contractions / Obligatoriska sammandragningar:

Sáhraa < Sahrá + baa

maxáa < maxaý + baa

Optional contractions / Frivilliga sammandragningar

Muúsaa = Muusé baa

muxúu = maxáa uu

Comments / Kommentarer

§ 18.1

The Arabic borrowings **cilmi** *knowledge*, **macallin** *teacher* and **tacliin** *teaching* are closely related. They all contain the Arabic root consonants /clm/. The latter two contain different Arabic prefixes (**ma-/ta-**), and, of course, a word final /m/ is replaced by /n/ in Somali.

§ 18.1

De två arabiska lånorden **cilmi** *kunskap*, **macállin** *lärare* och **tacliín** *undervisning* är nära besläktade. De innehåller alla de arabiska rotkonsonanterna /clm/. De två senare innehåller olika arabiska prefix (**ma-/ta-**), och /m/ ersätts naturligtvis med /n/ i slutet av ord i somaliskan.

§ 18.2

Both **karraani** *clerk* and **qoraa** *writes* are Arabic loans based on the same Arabic word root, but **karaani** seems to have entered Somali through another language where /q/ has changed to /k/.

§ 18.2

Både **karraani** *tjänsteman* och **qoraa** *skriver* är arabiska lån som bygger på samma arabiska rot, men **karraani** verkar ha lånats in till somaliskan via ett annat språk där /q/ blivit till /k/.

16. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Who is this?

– This is Halima.

[Som: Xaliimo/Xaliima]

2. Who is this?

– This is Omar.

[Som: Cumar]

1. Vem är det här?

– Det här är Halima.

[Som: Xaliimo/Xaliima]

2. Vem är det här?

– Det här är Omar.

[Som: Cumar]

3. Who is this?	3. Vem är det här?
– This is Habiba. [Som: Xabiibo/Xabiiba]	– Det här är Habiba. [Som: Xabiibo/Xabiiba]
4. Who is this?	4. Vem är det här?
– This is Hussein. [Som: Xuseen]	– Det här är Hussein. [Som: Xuseen]
5. Who is this?	5. Vem är det här?
– This is Ambara. [Som: Cambaro/Cambara]	– Det här är Ambara. [Som: Cambaro/Cambara]
6. Who is this?	6. Vem är det här?
– This is Roble. [Som: Rooble]	– Det här är Roble. [Som: Rooble]
7. Who is this?	7. Vem är det här?
– This is Lul. [Som: Luul]	– Det här är Lul. [Som: Luul]
8. Who is this?	8. Vem är det här?
– This is Hirsi. [Som: Xirsi]	– Det här är Hirsi. [Som: Xirsi]
9. Who is this?	9. Vem är det här?
– This is Ruqiya. [Som: Ruqyo/Ruqiya]	– Det här är Ruqiya. [Som: Ruqyo/Ruqiya]
10. Who is this?	10. Vem är det här?
– This is Shire. [Som: Shire]	– Det här är Shire. [Som: Shire]
11. Who is this?	11. Vem är det här?
– This is Amina. [Som: Aamino/Aamina]	– Det här är Amina. [Som: Aamino/Aamina]
12. Who is this?	12. Vem är det här?
– This is Abdi. [Som: Cabdi]	– Det här är Abdi. [Som: Cabdi]

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Tani waa tuma? – Tani waa Xaliima/Xaliimo.
2. Kani waa kuma? – Kani waa Cumar.
3. Tani waa tuma? – Tani waa Xabiiba/Xabiibo.
4. Kani waa kuma? – Kani waa Xuseen.
5. Tani waa tuma? – Tani waa Cambara/Cambaro.

6. Kani waa kuma? – Kani waa Rooble.
7. Tani waa tuma? – Tani waa Luul.
8. Kani waa kuma? – Kani waa Xirsi.
9. Tani waa tuma? – Tani waa Ruqiya/Ruqiyo.
10. Kani waa kuma? – Kani waa Shire.
11. Tani waa tuma? – Tani waa Aamina/Aamino.
12. Kani waa kuma? – Kani waa Cabdi.

17. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Is this Muse?	1. Är det här Muse?
– No, this is not Muse.
[Som: Muuse]	– Nej, det här är inte Muse.
[Som: Muuse]
2. Is this Seynab?	2. Är det här Seynab?
– No, this is not Seynab.
[Som: Saynab/Seynab]	– Nej, det här är inte Seynab.
[Som: Saynab/Seynab]
3. Is this Omar?	3. Är det här Omar?
– No, this is not Omar.
[Som: Cumar]	– Nej, det här är inte Omar.
[Som: Cumar]
4. Is this Maryam?	4. Är det här Maryam?
– No, this is not Maryam.
[Som: Maryan]	– Nej, det här är inte Maryam.
[Som: Maryan]
5. Is this Adar?	5. Är det här Adar?
– No, this is not Adar.
[Som: Cadar]	– Nej, det här är inte Adar.
[Som: Cadar]
6. Is this Farah?	6. Är det här Farah?
– No, this is not Farah.
[Som: Faarax]	– Nej, det här är inte Farah.
[Som: Faarax]
7. Is this Yusuf?	7. Är det här Yusuf?
– No, this is not Yusuf.
[Som: Yuusuf]	– Nej, det här är inte Yusuf.
[Som: Yuusuf]
8. Is this Habiba?	8. Är det här Habiba?
– No, this is not Habiba.
[Som: Xabiibo/Xabiiba]	– Nej, det här är inte Habiba.
[Som: Xabiibo/Xabiiba]
9. Is this Lul?	9. Är det här Lul?
– No, this is not Lul.
[Som: Luul]	– Nej, det här är inte Lul.
[Som: Luul]

10. Is this Nur?	10. Är det här Nur?
– No, this is not Nur. [Som: Nuur]	– Nej, det här är inte Nur. [Som: Nuur]
11. Is this Halima?	11. Är det här Halima?
– No, this is not Halima. [Som: Xaliimo/Xaliima]	– Nej, det här är inte Halima. [Som: Xaliimo/Xaliima]
12. Is this Asha?	12. Är det här Asha?
– No, this is not Asha. [Som: Caasho/Caasha]	– Nej, det här är inte Asha. [Som: Caasho/Caasha]
13. Is this Hussein?	13. Är det här Hussein?
– No, this is not Hussein. [Som: Xuseen]	– Nej, det här är inte Hussein. [Som: Xuseen]
14. Is this Hassan?	14. Är det här Hassan?
– No, this is not Hassan. [Som: Xasan]	– Nej, det här är inte Hassan. [Som: Xasan]
15. Is this Nura?	15. Är det här Nura?
– No, this is not Nura. [Som: Nuura]	– Nej, det här är inte Nura. [Som: Nuura]
16. Is this Abdi?	16. Är det här Abdi?
– No, this is not Abdi. [Som: Cabdi]	– Nej, det här är inte Abdi. [Som: Cabdi]
17. Is this Sahra?	17. Är det här Sahra?
– No, this is not Sahra. [Som: Sahro/Sahra]	– Nej, det här är inte Sahra. [Som: Sahro/Sahra]

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Kani ma Muusaa (Muuse baa)? – Maya, kani Muuse ma aha.
2. Tani ma Seynab baa? – Maya, Tani Seynab ma aha.
3. Kani ma Cumar baa? – Maya, kani Cumar ma aha.
4. Tani ma Maryan baa? – Maya, tani Maryan ma aha.
5. Tani ma Cadar baa? – Maya, tani Cadar ma aha.
6. Kani ma Faarax baa? – Maya, kani Faarax ma aha.
7. Kani ma Yuusuf baa? – Maya, kani Yuusuf ma aha.

8. Tani ma Xabiibaa? – Maya, tani Xabiiba/Xabiibo ma aha.
9. Tani ma Luul baa? – Maya, tani Luul ma aha.
10. Kani ma Nuur baa? – Maya, kani Nur ma aha.
11. Tani ma Xaliimaa? – Maya, tani Xaliima/Xaliimo ma aha.
12. Tani ma Caashaa? – Maya, tani Caasha/Caasho ma aha.
13. Kani ma Xuseen baa? – Maya, kani Xuseen ma aha.
14. Kani ma Xasan baa? – Maya, kani Xasan ma aha.
15. Tani ma Nuuraa? – Maya, tani Nuura ma aha.
16. Kani ma Cabdi baa? – Maya, kani Cabdi ma aha.
17. Tani ma Sahraa? – Maya, tani Sahra/Sahro ma aha.

18. Say in Somali / Säg på somaliska

1. What does Osman do?
– He is a teacher.	1. Vad gör Osman?
– Han är lärlare.
2. What does Seynab do?
– She is a clerk.	2. Vad gör Seynab?
– Hon är tjänsteman.
3. What does Farah do?
– He is a minister.	3. Vad gör Farah?
– Han är minister.
4. What does Sahra do?
– She is a student.	4. Vad gör Sahra?
– Hon är student.
5. What does Abdi do?
– He is a politician.	5. Vad gör Abdi?
– Han är politiker.
6. What does Maryan do?
– She is minister of education.	6. Vad gör Maryan?
– Hon är utbildningsminister.
7. What does Adar do?
– She is a driver.	7. Vad gör Adar?
– Hon är chaufför.
8. What does Hassan do?
– He is a student.	8. Vad gör Hassan?
– Han är student.
9. What does Muse do?
– He is a clerk.	9. Vad gör Muse?
– Han är tjänsteman.
10. What does Omar do?
– He is a shopkeeper.	10. Vad gör Omar?
– Han är expedit.
11. What does Nur do?
– He is a soldier.	11. Vad gör Nur?
– Han är soldat.

12. What does Sahra do? – She is an interpreter.	12. Vad gör Sahra? – Hon är tolk.
13. What does Leyla do? – She is minister of defence.	13. Vad gör Leyla? – Hon är försvarsminister.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Cusmaan/Cismaan muxuu qabtaa? – Waa macallin.
2. Saynab/Seynab maxay qabataa? – Waa karraaniyad.
3. Faarax muxuu qabtaa? – Waa wasiir.
4. Sahra/Sahro maxay qabataa? – Waa ardayad.
5. Cabdi muxuu qabtaa? – Waa siyaasi.
6. Maryan maxay qabataa? – Waa wasiiradda/wasiirka tacliinta
7. Cadar maxay qabataa? – Waa darawalad.
8. Xasan muxuu qabtaa? – Waa arady.
9. Muuse muxuu qabtaa? – Waa karraani.
10. Cumar muxuu qabtaa? – Waa dukaanle.
11. Nuur muxuu qabtaa? – Waa askari.
12. Sahra/Sahro maxay qabataa? – Waa turjumaan.
13. Leyla maxay qabataa? – Waa wasiiradda/wasiirka difaaca.

Unit 13

Learn the vocabulary with Quizlet

Lesson 7, Somali-English: <https://quizlet.com/503033866/>

Lektion 7, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/378962399/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435647>

Check the translation of the Somali texts

<https://docs.google.com/document/d/1UuMVgcBwmA1Aikp7d8LywnIH45eq00JAcUjVhw-biTE>

Automatic Grammar Exercises

[13.1 Possessive suffixes](#)

[13.2 Sentence particles, part 1](#)

[13.3 Sentence particles, part 2](#)

[13.4 Prepositions](#)

[13.5 The definite article](#)

New words

Nya ord

ádhí ^N / ári ^S (m.)	goats and sheep	getter och får
ág (f.)	nearnes, proximity	närhet
bád (f.)	sea	hav
beér (f.)	garden, field, plantation	trädgård, odling, åker
beerfále (m.)	farmer	bonde, jordbruksare
búlsho (bulshó) (f.)	society, community	samhälle
caawiya, caawisaa	helps	hjäper
cílmi (m.) (Ar.)	knowledge, science	kunskap, vetenskap
cúnto (cuntó) (f.)	food, dish	mat

dabánayaa, dabánaysaa	<i>is catching (through hunt, fishing)</i>	fångar (<i>genom jakt, fiske</i>)
dawaárley / dawaarleý (f.)	<i>seamstress, dressmaker</i>	sömmerska
dhaqdaa, dhaqataa	<i>breeds, raises</i>	föder upp
dhár (m.)	<i>clothes</i>	kläder
digáag (m. coll.) (Ar.)	<i>chicken, hens</i>	höns, hönor, kycklingkött
falaa, fashaa	<i>ploughs, turns over earth</i>	bearbetar, hackar, plöjer
géed (m.)	<i>plant, tree</i>	träd
géel , irreg. def. géela (m. coll.)	<i>camels</i>	kameler, dromedarer
haán (f.)	<i>water bottle (wooden, in plaited basket)</i>	vattenflaska av trä i en flätad korg
harúur^S / hadhúudh^N (m.)	<i>sorghum</i>	durra
iibínayaa, iibínaysaa	<i>is trading, is selling that</i>	säljer att
ín (subjunction)		befinner sig, är
joogaa, joogtaa	<i>is present, stays then, next, afterwards</i>	efteråt, sedan
ká dib	<i>fishermen</i>	fiskare
kalluumaysáto (f. coll.)	<i>fisherman</i>	fiskare
kalluumáyste (m.)	<i>fish</i>	fisk
kallúun (m.)	<i>is cooking, is boiling</i>	kokar
karínayaa, karínaysaa	<i>consisting of, composed of</i>	bestående
koobán (adj.)	<i>is milking</i>	mjölk
lísayaa, lísaysaa	<i>place</i>	plats
meél (f.)	<i>living, live, alive</i>	levande
nóol (adj.)		(han) bor i, (han) lever i person
kú nóol yahay		nomader
qóf (m.)	<i>person</i>	bild
reer-guuraá (m.)	<i>nomads</i>	nät
sáwir (m.) (Ar.)	<i>picture</i>	arbetar
shábag (m.) (Ar.)	<i>net</i>	arbete
shaqeeyaa, shaqaysaa	<i>works</i>	steker
sháqo (f.)	<i>work</i>	ger
shiílayaa, shiílaysaa	<i>is frying, grilling, roasting</i>	marknad
siínayaa, siínaysaa	<i>is giving</i>	syr; även: lagar
súuq (m.) (Ar.)	<i>market</i>	till
tolaa, toshaa	<i>sews (together), mends</i>	det är nödvändigt att, ngn måste
ú (prep.)	<i>to, for</i>	
waa ín	<i>it is necessary to, somebody has to, somebody should</i>	
walíba	<i>evey</i>	varje

waraabínayaa,	is watering, is giving water	ger vatten, vattnar
waraabínaysaa	to	
xeéb (f.)	shore, coast	strand, kust
xooló (only pl.)	livestock, domestic animals	boskap

Word clusters

Ordnästen

dawaar *sewing machine*, -ley *female professional*, dawaarley *seamstress*

dawaar *symaskin*, -ley *kvinnlig innehavare*, ägare, dawaarley *sömmerska*

beér *field*, falaa *ploughs*, -e *acting person*, beerfále *farmer*

beér *odling*, falaa *hackar, plöjer*, -e *utförare*, beerfále *jordbruksbonde*

reér *extended family*, guuraa *moves*, reer-guuraá *nomads (coll.)*

reér *släkt, familj*, guuraa *flyttar*, reer-guuraá *nomader (koll.)*

New grammar in focus

In this lesson we will learn about relative clauses, the “plural” form of adjectives and get to know more about the Somali prepositions.

I den här lektionen stiftar vi bekantskap med relativa bisatser, adjektivens ”pluralform” och får veta mera om de somaliska prepositionerna.

Relative subclauses

English relative clauses most often begin with *that* or *which*, but it is sometimes also possible to do without it, e.g. *The letter I received had been opened. Did you read the book I recommende you?*

In Somali this is what happens all the time. There is no relative word.

Relativa bisatser

Svenska relativa bisatser börjar gärna med *som*, men vi kan ofta också utelämna detta ord, t.ex. *Brevet jag fick var öppnat. Såg du filmen jag rekommenderade?*

På somaliska blir det just så, efter som somaliskan inte har något ord motsvarande *som*.

Waa maxay shaqada ay Aamina samaynaysaa?

DECL what the.work she Amina is.doing?

What's the work (*that*) Amina is doing?

Vad är det för arbete (*som*) Amina utför?

It's very common for such subclauses to start with a subject pronoun, but it is not obligatory. You can also tell that it is a subclause since the short subject pronoun is on its own, without a sentence particle. In a main clause there always has to be a sentence particle right before the subject pronoun.

Det är vanligt att subjektspronomenet inleder bisatsen, men det är inte obligatoriskt. Att det är en bisats syns även på att det inte finns någon satspartikel. I en huvudsats ska den ju stå direkt före subjektspronomenet.

Exercise 1.

There are two other relative subclauses in text 7.1. Try and find them.

Verb stems ending in a vowel Verbstammar på vokal

When the stem of a verb ends in the vowel /i/ an extra /y/ is inserted before endings starting with a vowel.

Also, /t/ changes into /s/ after /i/, so the /taa/ changes into /saa/.

wáa aan qoraa *I write*

wáa aad qortaa *you write*

wáa uu qoraa *he writes*

wáa ay qortaa *she writes*

wáa ay qoraan *they write*

In progressive forms an /n/ is added after a vowel before the suffix /ay/.

waa uu qór-ay-aa

he is writing

waa ay qór-ay-s-aa

she is writing

In a verb stem that ends in /ee/, this long vowel changes into the diphthong /ay/ before other consonants than /y/.

Simple forms

Progressive forms

När verbets stam slutar på vokalen /i/ skjuter man in /y/ före ändelser som börjar med vokal.

Efter /i/ övergår dessuom /t/ till /s/.

wáa aan caawiyyaa *I help*

wáa aad caawisaa *you help*

wáa uu caawiyyaa *he helps*

wáa ay caawisaa *she helps*

wáa ay caawiyyaan *they help*

I progressiva former skjuter man in /n/ efter vokal före suffixet /ay/.

waa uu caawi-n-ay-aa

he is helping

waa ay caawi-n-ay-s-aa

she is helping

I verbstam som slutar på /ee/ övergår denna långa vokal till diftongen /ay/ framför andra konsonanter än /y/.

wáa uu samee-y-aa *he does*

wáa ay samay-s-aa *she does*

waa uu samay-n-ay-aa *he is doing*

waa ay samay-n-ay-s-aa *she is doing*

Generic definite form

The definite form of a noun may have a generic (general) reading, also in English, meaning then it doesn't refer to any specific object, but to the whole category of such objects, e.g., *The tiger is in danger of becoming extinct.* The use of such forms is much more common in Somali⁹ than in English.

Wáxay toshaa dhárka.

She sews clothes. | Hon syr kläder.

This is not referring to any specific clothes, but to the category of clothes.

We already met this use of the definite form in sentences like

Waxa ay jeceshahay akhriska.

She likes reading. | Hon gillar läsning.

The distributive form of adjectives

Adjektivens distributiva form

In adjectives the first syllable is reduplicated (repeated) in order to express a repetition (spreading) of the quality over different objects or over different parts of the same object. In many grammar descriptions of Somali, this form is called the plural.

	BASE FORM	DISTRIBUTIVE FORM
BASE FORM	yár <i>small</i>	yaryár <i>repeatedly small</i>
SUBJECT FORM	yari <i>liten</i>	yaryari <i>små, liten på flera ställen</i>

⁹ This is similar to how the definite form is used in Arabic, and to some extent also in Romance languages like French.

¹⁰ På samma sätt förhåller det i arabiskan, och i en del kontexter även i romanska språk som t.ex. franskan.

Generisk bestämd form

Bestämd form har ibland även i svenska en generisk, allmängiltig betydelse. Den syftar då inte på ett specifikt objekt, t.ex. *Hunden har fyra ben.* Detta är mycket vanligare i somaliskan¹⁰ än i svenska.

Här handlar det inte om några specifika kläder, utan om kategorin kläder.

Vi har redan stött på denna användning av bestämd form i meningar som

Prepositions

Somaliskan has only four prepositions. They express four basic meanings. They are not placed before the noun phrase that they are associated with, but before the predicate of the clause, usually a verb. It is not that strange if one considers that propositions are used to connect two words, often a noun and a verb. To put it in front of one of those two words in English is not any more "natural" than to put it in front of the other one in Somali.

The preposition **u** expresses motion towards a goal. It can also be used in a more abstract sense to express the person receiving something. Finally, it is often used with the noun **si sätt** to express manner adverbials. It is usually translated as *to, for, or expressing manner as in (a certain way)*.

The preposition **ku** expresses location somewhere, but in a more abstract sense it can also express a "tool" that is used when doing something. It is usually translated as *in, on, or expressing a tool as with*.

The preposition **ka** expresses motion away from a point of departure, but used in an abstract way it can express the material that something is made of, the subject talked about, or the object that something is compared to. It is usually translated as *from, of, but also about (a subject) and than (an object of comparison)*.

Prepositioner

Somaliskan har bara fyra prepositioner som uttrycker fyra väldigt grundläggande betydelser. De placeras inte före den substantivfras som de associeras med, utan före predikatet, oftast verb, i stasen. Det är inte så konstigt om man tänker på att prepositionen binder samman två ord. Att den placeras framför det ena av orden i svenska är inte mer "naturligt" än att den placeras framför det andra av orden i somaliskan.

Prepositionen **u** uttrycker förflyttning i riktning mot ett mål. Den kan även användas i mer abstrakt betydelse för att uttrycka den som får någonting. Slutligen är den vanlig tillsammans med substantivet **si sätt** för att bilda sättsadverbial. Den översätt oftast med *till, för, åt*, men i sättsadverbial gärna med *på (ett ... sätt)*.

Prepositionen **ku** uttrycker befintlighet någonstans, men i mera abstrakt betydelse kan den även uttrycka ett redskap som man använder för att utföra en handling. Den översätts oftast med *i, på, och i* den mera abstrakta betydelsen som *med*.

Prepositionen **ka** uttrycker förflyttning bort från en plats eller ett objekt, men i en mera abstrakt betydelse kan den även uttrycka det material som något är gjort av, det ämne som man talar om liksom det föremål som ett annat föremål jämförs med. Den översätt ofta med *från, ur, av, men också om* (ett ämne) och *än* (ett jämförelseobjekt).

The preposition **la** does not have a concrete spatial meaning. It expresses company and is almost always translated as *(together) with*.

NB! Don't confuse the preposition **la with** with the subject pronoun **la one**.

Prepositionen **la** är inte lika konkret rumslig, utan uttrycker sällskap och översätts nästan alltid som *med*.

OBS! Förväxla inte prepositionen **la med** och subjektspronomen **la man**.

More complex "preposition phrases"

Mera komplexa "prepositionsfraser"

The meaning of many English prepositions is expressed in Somali by a noun which describes the exact location of the object and thus constitutes a link between the object and one of the four basic prepositions found before the verb phrase.

Motsvarigheten till många svenska prepositioner uttrycks på somaliska med ett substantiv som beskriver relationen till substantivet.

bádda ágteeda

(lit. the sea its closeness) = *near the sea*

(eg. havet dess närhet) *havets närhet* = *nära havet*

Since **bádda** *the sea* is a feminine noun, the feminine possessive ending **-teeda** has to be added to **ag** *closeness* giving the form **agteeda** *its closeness*. This whole phrase is then connected to the verb phrase by the preposition **ku in**.

Eftersom **bádda** *havet* är feminint läggs den feminina possessiva ändelsen **-teeda** till **ag** *närhet* så att man får **agteeda** *dess närhet*. Hela frasen kan sedan kopplas till ett verb med hjälp av prepositionen **ku i**.

Saýnab qoýskoodu wáxa uu kú nóol yahay bádda ágteeda.

Saynab their.family FIN.FOC it in living is the.sea its.closeness

Saynab's family lives near the sea.

Saynabs familj bor i näheten av havet.

Minor comments

Rooble qoyskoooda

aabbíhiis: The vowel in the possessive suffix form **-hiis(a)** *his* affects an /a, e, o/ that precedes the /h/ and changes that vowel into /i/. See BSG § 4.2.1.

aabbíhiis: När den possessiva ändelsen har formen **-hiis(a)** *hans* påverkas /a, e, o/ som finns före detta /h/ så att det blir till /i/. Se SNG § 4.2.1.

aábbe, aabbáha, aabbíhiis

father, the father, his father | far, fadern, hans far

aabbáhood: When a person is associated with something that the person hardly is the “sole owner” of, then it is common to use the possessive *their*. See BSG § 9.4.2.

aabbáhood: När en person förknippas med någonting som den personen knappast kan vara ensam ”ägare” till så används vanligen den possessiva formen *deras*. Se SNG § 9.4.2.

Aaminá aabbáhood

Amina's (and her siblings') father (lit. Amina their father)

Aminas (och hennes syskons) far (eg. Amina deras far)

Suggested answers

Exercise 1

Waa maxay shaqada **ay Aamina samaynaysaa?**

Waa maxay shaqada **uu Axmed samaynayaa?**

Waa maxay shaqada **aad adigu guriga ka samaynaysaa?**

Unit 14

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435648>

Check the translation of the Somali texts

<https://docs.google.com/document/d/1e-EEbiGfSS5iWpAbY2KiGMb0P-VI8zKbrVsZJt-bHvI>

Automatic Grammar Exercises

[14.1 Focus particle + subject pronoun](#)

[14.2 Simple Present Tense](#)

[14.3 Progressive Present Tense](#)

New words in Dialogues 19–21

New words / Nya ord

ká shaqeeyaa [1 & 3 m.] *works with/as/in* *arbetar med/som/på*

ká shaqaysaa [2 & 3 f.]

ahay	<i>I am</i>	<i>jag är</i>
askári –ga (ar.)	<i>soldier, policeman</i>	<i>soldat, polis</i>
dukaánle –áha	<i>shopkeeper</i>	<i>affärsinnehavare</i>
turjubaán –ka (ar.)	<i>interpreter, translator</i>	<i>tolk, översättare</i>
difáac –a (ar.)	<i>defence</i>	<i>försvar</i>
wáxa / waxáa	<i>particle marking focus at the end of the sentence</i>	<i>partikel som anger att fokus ligger sist i meningen</i>
tahay	<i>she is, you are [referring to one person]</i>	<i>hon är, du är</i>
daráwal –ka (en.)	<i>driver</i>	<i>chaufför, förare</i>
kuulí –ga (hi.)	<i>worker</i>	<i>arbetare</i>
is	<i>oneself</i>	<i>sig själv</i>

ká	<i>from, of, about</i>	<i>från, av, om</i>
wárran	<i>tell, report</i>	<i>berätta, rapportera</i>
Iská wárran!	<i>How do you do!</i>	<i>Hur är det med dig?</i>
-ád	[female ending]	[feminin ändelse]
macallimád -da	<i>female teacher</i>	<i>kvinnlig lärare</i>
karraaniyád -da	<i>female clerk</i>	<i>kvinnlig tjänsteman</i>
askariyád -da	<i>female soldier, police</i>	<i>kvinnlig soldat, polis</i>
ardayád -da	<i>female student, pupil</i>	<i>kvinnlig student, elev</i>

Optional Contractions / Frivilliga Sammandragningar

maxáad = **maxáá aad** (< maxay + bāa aad)

báan = **báá aan**

báad = **báá aad**

Obligatory Contractions / Obligatoriska Sammandragningar:

Calina (< Cali + -na)

iská (< is + ká) *about (your)self* *om (dig) själv*

miyaa? (< ma? + baa)

Comments:

§ 21.1 The subject ending **-i** is added to female names by some speakers, more so in the north.

§ 21.1 Subjektsändelsen **-i** läggs till kvinnonamn av vissa talare, mest i norr.

20. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Are you a teacher?
– Yes, I am a teacher.
2. Are you a politician?
– Yes, I am a politician.
3. Are you the minister of defence?
– Yes, I am the minister of defence.
4. Are you a military?
– Yes, I am a military.
5. Are you a clerk?
– Yes, I am a clerk.

1. Är du lärare?
– Ja, jag är lärare.
2. Är du politiker?
– Ja, jag är politiker.
3. Är du försvarsminister?
– Ja, jag är försvarsminister.
4. Är du militär?
– Ja, jag är militär.
5. Är du tjänsteman?
– Ja, jag är tjänsteman.

6. Are you the minister of education?
 – Yes, I am a the minister of education.
7. Are you a driver?
 – Yes, I am a driver.
8. Are you a student?
 – Yes, I am a student.
9. Are you a shopkeeper?
 – Yes, I am a shopkeeper.

6. Är du utbildningsminister?
 – Ja, jag är utbildningsminister.
7. Är du chaufför?
 – Ja, jag är chaufför.
8. Är du student?
 – Ja, jag är student.
9. Är du expedit?
 – Ja, jag är expedit.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Ma macallin baad tahay? – Haa, waxaan ahay macallin.
2. Ma siyaasi baad tahay? – Haa, waxaan ahay siyaasi.
3. Ma wasiirka difaaca baad tahay? – Haa, waxaan ahay wasiirka difaaca.
4. Ma milatari baad tahay? – Haa, waxaan ahay milatari.
5. Ma sarkaal baad tahay? – Haa, waxaan ahay sarkaal.
6. Ma wasiirka waxbarashada baad tahay? – Haa, waxaan ahay wasiirka waxbarashada. (wasiirka tacliinta)
7. Ma darawal baad tahay? – Haa, waxaan ahay darawal.
8. Ma arday baad tahay? – Haa, waxaan ahay arday.
9. Ma dukaanle baad tahay? – Haa, waxaan ahay dukaanle.

21. Say in Somali / Säg på somaliska

1. Är hon lärare?
 – Ja, hon är lärare.
2. Är hon student?
 – Ja, hon är student.
3. Är hon soldat?
 – Ja, hon är soldat.
4. Är hon chaufför?
 – Ja, hon är chaufför.
5. Är hon utbildningsminister?
 – Ja, hon är utbildningsminister.

1. Är hon lärare?
 – Ja, hon är lärare.
2. Är hon student?
 – Ja, hon är student.
3. Är hon soldat?
 – Ja, hon är soldat.
4. Är hon chaufför?
 – Ja, hon är chaufför.
5. Är hon utbildningsminister?
 – Ja, hon är utbildningsminister.

6. Är hon tjänsteman?
 – Ja, hon är tjänsteman.
 7. Är hon politiker?
 – Ja, hon är politiker.

6. Är hon tjänsteman?
 – Ja, hon är tjänsteman.
 7. Är hon politiker?
 – Ja, hon är politiker.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Ma macallimad baa? / Macallimad miyaa? – Haa, waa macallimad.
2. Ma ardayad baa? / Ardayad miyaa? – Haa, waa ardayad.
3. Ma askariyad baa? / Askariyad miyaa? – Haa, waa askariyad.
4. Ma darawalad baa? / Darawalad miyaa? – Haa, waa darawalad.
5. Ma wasiiradda waxbarashada baa? / Wasiiradda waxbarashada miyaa?
 – Haa, waa wasiiradda waxbarashada.
6. Ma karraaniyad baa? / Karraaniyad miyaa? – Haa, waa karraaniyad.
7. Ma siyaasiyad baa? / Siyaasiyad miyaa? – Haa, waa siyaasiyad.

Translate into Somali

This is my family. / Det här är min familj.

My family consists of four persons. / Min familj består av fyra personer.

This is Hassan. / Det här är Hassan.

Hassan is my husband. / Hassan är min man.

This is Amina. / Det här är Amina.

She is my daughter. / Hon är min dotter.

This is Roble. / Det här är Roble.

He is my son. / Han är min son.

My husband is a teacher. / Min man är lärare.

He is a good teacher. / Han är en bra lärare.

My daughter is a doctor. / Min dotter är läkare.

My son is a student. / Min son är student.

Hassan and Amina help their mother. / Hassan och Amina hjälper sin mamma.

Amina's family lives in a big city. / Aminas familj bor i en stor stad.

Seynab's family lives at the coast. / Seynabs familj bor vid kusten.

Seynab's father is a fisherman. / Seynabs pappa är fiskare.

Seynab's mother sells the fish at the market. / Seynabs mamma säljer fisken på marknaden.

Seynab fries fish for her children. / Seynab steker fisk åt sina barn.

Seynab's family has two cows. / Seynabs familj har två kor.

Hassan's family has three cows. / Hassans familj har tre kor.

Do you have a hundred shillings? / Har du hundra shilling?

Roble is Amina's brother. / Roble är Aminas bror.

Amina is Roble's sister. / Amina är Robles syster.

Amina is bigger (older) than Roble. / Amina är större (äldre) än Roble.

Roble is taller than Amina. / Roble är längre än Amina.

Unit 15

Learn the vocabulary with Quizlet

Lesson 8, Somali-English: <https://quizlet.com/505388251/>

Lektion 8, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/378990745/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435649>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/1hquLH84ohz0cwnq7Sk4sQ1H0bTzVYW-bRzsy_B0gcn8

Automatic Grammar Exercises

[15.1 Phone numbers](#)

[15.2 A question about age](#)

[15.3 Possessive constructions](#)

[15.4 Verb forms](#)

New words

Nya ord

baaskíil (m.) (En.) [ká] báqayaa	bicycle <i>is afraid [of], is fearing</i>	cykel <i>är rädd [för], fruktar</i>
bogsán (inf.)	<i>to recover, to regain health</i>	bli frisk
booqánayaa	<i>is visiting</i>	besöker
[kú] buúxi (imp.)	<i>fill [in]!</i>	fyll [i]
ciyaárayaa	<i>is playing, is dancing</i>	spelar
ciyaartóy (m.)	<i>player, sportsman</i>	spelare
dawaýnayaa	<i>is curing, is treating, is healing</i>	behandlar
[ká] dhaawacmaa, dhaawacantaa	<i>gets injured [in (a body part)]</i>	<i>blir skadad, skadas [i]</i>

dhacaa, dhacdaa	<i>falls</i>	<i>faller, ramlar</i>
dhúl (m.)	<i>ground, soil</i>	<i>mark, jord</i>
doonaa, doontaa	<i>will</i>	<i>kommer att</i>
fuulaa, fuushaa	<i>climbs, mounts, rides</i>	<i>klättrar upp, rider</i>
fuushán (adj.)	<i>on board, (sitting) on top of</i>	<i>ombord, uppkrupen, sittande på ngt</i>
geeyaa, geysaa	<i>brings, takes, carries, delivers</i>	<i>för, tar, transporterar</i>
[kú] habboón	<i>suitable [for]</i>	<i>lämplig, passande [för]</i>
hoós (f.)	<i>underside, underneath</i>	<i>undersida</i>
jiraa, jirtaa	<i>is (somewhere), dwells, exists</i>	<i>finns, sitter, befinner sig</i>
lo' (f. coll.)	<i>(dairy) cattle, cows</i>	<i>nötkreatur</i>
lúg (f.)	<i>leg</i>	<i>ben</i>
masáwir (m.) = sáwir (m.)	<i>picture</i>	<i>bild</i>
(Ar.)		
naxsán (adj.)	<i>shocked, afraid, frightened</i>	<i>chockad, rädd</i>
qurúx (f.)	<i>beauty</i>	<i>skönhet</i>
qurúx badan	<i>beautiful</i>	<i>vacker, snygg, fin</i>
[kú] riíxayaa	<i>pushes, presses, shoves</i>	<i>trycker [på], skjuter [på]</i>
sí (f.)	<i>manner, way</i>	<i>sätt</i>
wádayaa (progr.); wadaa, waddaa (simple)	<i>leads, drives, steers</i>	<i>styr, kör</i>
yaallaa (irreg. verb)	<i>lies, is situated</i>	<i>han ligger, finns, befinner sig</i>
yaqaan (irreg. verb)	<i>can, knows how to</i>	<i>han kan, vet hur man gör</i>
<hr/>		
ah	<i>that is, which is, being</i>	<i>som är</i>
ay	<i>she, it, they</i>	<i>hon, den, det, de</i>
baahán, ú baahán	<i>in need of, hungry</i>	<i>i behov av, hungrig</i>
báy = báa ay		
boórso (f.) (It.)	<i>bag</i>	<i>väska</i>
búu = báa uu		
dambiíl (f.)	<i>basket</i>	<i>korg</i>
dheeráad (m.)	<i>something additional, extra</i>	<i>något extra, i tillägg</i>
díin (m.)	<i>turtle</i>	<i>sköldpadda</i>
hádda	<i>now</i>	<i>nu</i>
haraa	<i>remains</i>	<i>återstår</i>
iibsadaa, iibsataa	<i>buys</i>	<i>köper</i>
ilmó	<i>child(ren)</i>	<i>barn</i>
ínta, def. from of ín (f.)	<i>amount</i>	<i>mängd</i>
iská	<i>from himself</i>	<i>(bort) från sig</i>
kalana < kalé + na	<i>and ... other</i>	<i>och ... annan</i>
kóob	<i>cup, mug</i>	<i>kopp, mugg</i>
kúlli (m.) (fr. Ar.)	<i>entirety</i>	<i>helhet</i>
kúlligood	<i>all of them</i>	<i>de alla</i>
móos^S / múus^N (m.) (Ar.)	<i>banana(s)</i>	<i>banan(er)</i>

néef	(domestic) animal	(<i>tam</i>)djur
qaataa, qaadataa	takes	tar
saarán	placed	placerad
sáxan (m.) (Ar.)	plate	tallrik
si ... u	<i>in order to, so that</i>	för att, så att
sií	<i>away</i>	bort
soó	<i>towards, here</i>	hitåt
ukún (f.)	egg(s)	ägg
wáxay = wáxa ay		
wúu = wáa uu		
wúxuu = wáxa uu		
xáppo	<i>seed, item</i>	frö, styck

New grammar in focus

The imperative

The imperative form of verbs is equal to the stem of the verb, without any inflectional suffixes.

Imperativ

Verbens imperativform är lika med verbets stam, utan några böjningsändelser.

IMPERATIVE	SIMPLE PRESENT TENSE		PROGRESSIVE PRESENT TENSE	
IMPERATIV	ENKELT PRESENS		PROGRESSIVT PRESENS	
SING	MASC	FEM	MASC	FEM
sawir	sawir-aa	sawir-t-aa	sawir-ay-aa	sawir-ay-s-aa

Imperative clauses do **not** contain any sentence particle.

Imperativsatser innehåller inte någon satspartikel.

Complex locations

The English preposition *under* has to be expressed in Somali in the same manner as the English complex positional phrase *in front of*. Such expressions involve a noun (*front*) that defines the exact location of an object as well as a basic preposition (*in*) that connects the location noun to a verb.

Komplexa positionsangivelser

Svenskans preposition *under* måste på somaliska uttryckas på samma sätt som den komplexa positionsfrasen *i närheten av*. Dels behövs ett substantiv (*närheten*) för att ange den exakta position där ett föremål befinner sig, dels behövs en preposition (*i*) som kopplar detta substantiv till satsens predikatsverb.

The noun that defines the exact location takes a possessive ending. The choice between
 masc. sing. **-kiisa/-tiisa**,
 fem. sing. **-keeda/-teeda** or
 plur. **-kooda/-tooda**
 depends on the gender of the object that is found at the location in question.

Substantivet som anger den exakta positionen får en possessiv ändelse. valet mellan
 mask. sing. **-kiisa/-tiisa**,
 fem. sing. **-keeda/-teeda** eller
 plur. **-kooda/-tooda**
 beror på genuset hos föremålet som befinner sig på den aktuella platsen.

Ku sawir bisad kursiga hoostiisa.

Draw a cat under the chair. (lit. In draw cat the chair its underneath.)

Rita en katt under stolen. (eg. I rita katt stolen dess undersida.)

Hoos underside, underneath is a feminine noun. Therefore the possessive ending has to begin with a **-t-**.

Hoos undersida är ett feminint substantiv. Därför måste den possessiva ändelsen börja med **-t-**.

Optional contractions

In a more casual style, the sentence particles are very often contracted with the short subject pronoun (but not with **la one**). In spontaneous speech it is more natural to use such contractions.

ayáa uu → **ayúu**
wáxa ay → **wáxay**
wáxa uu → **wúxuu** !!
waa uu → **wuu**
baa uu → **buu**

Frivilliga sammandragningar

I lite ledigare stil dras satspartiklarna gärna ihop med subjektspronomenen (men inte med **la man**). I spontant tal är det mest naturliga att man drar ihop dessa ord.

The past tense

The past tense is formed with the ending /ay/ instead of the present tense ending /aa/.

Preteritum

Preteritum bildas med suffixet /ay/ i stället för presenssuffixet /aa/.

SIMPLE PAST TENSE

ENKELT PRETERITUM

MASK FEM

PROGRESSIVE PAST TENSE

PROGRESSIVT PRETERITUM

MASK FEM

sawir-ay **sawir-t-ay**
drew

sawir-ay-ay **sawir-ay-s-ay**
was drawing

Macállinku wáxa uu sawiray wiil iyo gabár. *The teacher has drawn a boy and a girl.* | *Läraren har ritat en pojke och en flicka.*

In the 3rd person plural, the past tense ending is instead /ee/. I 3 person plural övergår preteritum-suffixet i stället till /ee/.

SIMPLE PRESENT TENSE

ENKELT PRESENS

waa uu dhacaa	<i>he falls</i>
waa ay dhacdaa	<i>she falls</i>
waa ay dhacaan	<i>they fall</i>

PROGRESSIVE PRESENT TENSE

PROGRESSIVT PRESENS

waa uu dhacayaa	<i>he is falling</i>
waa ay dhacaysaa	<i>she is falling</i>
waa ay dhacayaan	<i>they are falling</i>

SIMPLE PAST TENSE

ENKELT PRETERITUM

waa uu dhacay	<i>he fell</i>
waa ay dhacday	<i>she fell</i>
waa ay dhaceen	<i>they fell</i>

PROGRESSIVE PAST TENSE

PROGRESSIVT PRETERITUM

waa uu dhacayay	<i>he was falling</i>
waa ay dhacaysay	<i>she was falling</i>
waa ay dhacayeen	<i>they were falling</i>

The infinitive

The infinitive has two different endings depending on the stem final sound.

STEM ENDING IN A

consonant	qor-aa	<i>writes</i> <i>skriver</i>
vowel	akhri-y-aa	<i>reads</i> <i>läser</i>

The infinitive form is only used together with a few auxiliary verbs.

Cali má wádi yaqaanno.

Infinitiv

Infinitiven har två olika ändelser beroende på stammens slut.

ADD

-i	qór-i	<i>write</i> <i>skriva</i>
-n	akhrí-n	<i>read</i> <i>läsa</i>

Infinitivformen används bara tillsammans med några få hjälvpverb.

Ali can't drive. (can't = doesn't know how to)
Ali kan inte styra. (kan inte = vet inte hur)

Sahra wáxa ay samaýn kartaa waxyaabó badan. *Sahra can do many things.*
Sahra kan göra många saker.

The future tense

The future tense consists of the infinitive + the auxiliary **doonaa** *will*.

Futurum

Futurum bildas med infinitiv + hjälperbete **doonaa** *kommer att*.

Wuu bogsán doonaa. *He will get well.* | *Han kommer att bli frisk.*

The subjunctive

The subjunctive is marked by /o/ instead of the present tense /aa/ and the past tense /ay/.

Konjunktiv

Konjunktiv markeras med /o/ i stället för presens /aa/ och preteritum /ay/.

SIMPLE SUBJUNCTIVE	
ENKEL KONJUNKTIV	
MASC	FEM
sawir-o	sawir-t-o
<i>draws</i>	

PROGRESSIVE SUBJUNCTIVE	
PROGRESSIV KONJUNKTIV	
MASC	FEM
sawir-ay-o	sawir-ay-s-o
<i>is drawing</i>	

Subjunctive in subclauses

In many subclauses the verb has to be in the subjunctive, especially if the subclause begins with **ín that**.

Konjunktiv i bisats

I många bisatser ska verbet stå i konjunktiv, i synnerhet om bisatsen inleds med **ín att**.

The English construction *wants to* + a main verb corresponds to the Somali verb **rabaa** *wants* + a subclause containing the subjunction **ín that** and a verb in the subjunctive.

Svenskans hjälperbete *vill* + huvudverb motsvaras på somaliska av verbet **rabaa** + en att-bisats i konjunktiv som inleds med konjunktionen **ín**.

Cali wáxa uu rabaa ín uu fuulo baaskíilka.

Ali FOCUS he wants THAT HE RIDES THE.BIKE

Ali wants to ride the bike. | *Ali vill åka på cykeln.*

The focus particle **waxa** in the main clause foregrounds the whole subclause. Fokuspartikeln **waxa** i huvudsatsen framhäver hela bilstsen.

Subjunctive in negative declarative clauses

Konjunktiv i nekade påståenden

The sentence particle used in negative declarative clauses is **má not**. The verb is in the SUBJUNCTIVE. The short subject pronouns are not obligatory and they are not used very much.

Satstpartikeln i nekade påståenden är **má inte**. Verbet står i KONJUNKTIV. Kort subjektspronomen är inte obligatoriskt och används inte så mycket.

wáa aan qoraa	<i>I write</i>	<i>jag skriver</i>
wáa aad qortaa	<i>you write</i>	<i>du skriver</i>
wáa uu qoraa	<i>he writes</i>	<i>han skriver</i>
wáa ay qortaa	<i>she writes</i>	<i>hon skriver</i>

má qoro	<i>I don't write/he doesn't write</i>	<i>jag/han skriver inte</i>
má qorto	<i>you don't write/she doesn't write</i>	<i>du/hon skriver inte</i>

Cali má wádi yaqaanno. *Ali can't drive.* | *Ali kan inte köra/styra.*

Focusing the subject

If the subject of a clause is focused, there cannot be any subject ending or any subject pronoun.

Fokuserat subjekt

Om subjektet i en mening är fokuserat ska man inte använda någon subjektsändelse och inte heller något kort subjektspronomen.

Also the form of the verb is affected. If the predicative complement is an adjective, the verb **yahay is** is completely absent in the present tense.

Även predikatsverbets form påverkas. Om predikatsfyllnaden är ett adjektiv utelämnas verbet **yahay är** i presens helt och hållet.

Dád badani waxa ay kú nool yihiiin MAGAALOÓYINKA.

Many people live in (the) CITIES. | *Många människor bor i STÄDER(NA).*

DÁD BADAN baa kú nool _Ø_ magaaloóyinka.

MANY PEOPLE live in cities. | *MÅNGA MÄNNISKOR bor i städer(na).*

(Also notice the generic definite form **magaaloóyinka**.) (Lägg märke till den generiska användningen av **magaaloóyinka**.)

Other verbs in the present tense shorten the ending **-aa** to **-a**. För andra verb i presens förkortas ändelsen **-aa** till **-a**.

Cali wuu akhrínayaa.	<i>Ali is reading. Ali läser.</i>
CÁLI baa akhrínaya.	<i>ALI is reading. It's ALI that's reading. ALI läser. Det är ALI som läser.</i>

SAAKÍIBKIIS baa kú riíxaya. *It's HIS FRIEND that's pushing.*

Det är HANS VÄN som skjuter på.

Also the person marking suffices for *you, they* are missing in these short forms. Även de personbetecknande suffixen för *du, de* saknas i dessa korta former.

	FULL PRESENT TENSE FORMS		REDUCED PRESENT TENSE FORMS
1 sg	waa aan jiraa		aníga baa jira
2 sg	waa aad jirtaa	-t-	adiga baa jira
3 sg m	waa uu jiraa		isaga baa jira
3 sg f	waa ay jirtaa	-t-	iyada baa jirta -t-
3 pl	waa ay jiraan	-n	iyaga baa jira

A focused subject can also occur at the end of the clause. It is then focused by the particle **waxa**.

Ett fokuserat subjekt kan ävenstå i slutet av meningens och fokuseras med hjälp av fokuspartikeln **waxa**.

Daaqadáha waxa kú jira muraayadó. *In the windows there are PANES.*

I fönstren finns det GLASRUTOR.

Another type of modifier

Somali doesn't have as many adjectives as English does. Instead, nouns are more often used as modifiers of other nouns. A common construction is a noun + a noun + the adjective **badán** *much*.

En annan typ av attribut

Somaliskan har färre adjektiv än svenska. I stället används ofta substantiv som attribut. En vanlig konstruktion är substantiv + substantiv + adjektivet **badán** *mycket*.

baaskíil qurúx badan *a beautiful bicycle* (lit. *a bicycle of much beauty*)
en vacker / fin cykel

Unit 16

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435650>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/13AWPq_4Dp7leWCzMmtBZnUTx4cV5WWyBbRozhKbSmIE

Automatic Grammar Exercises

[16.1 Adverbials of place](#)

[16.2 Contractions](#)

[16.3 Mark the focused nouns](#)

[16.4 Maths](#)

New words in Dialogues 22–24

New words / Nya ord

má ihi	I'm not	jag är inte
darawalád -da	female driver	kvinnlig förare
isága	he	han
tarjubaán -ka	translator, interpreter	översättare, tolk
búug -ga	book	bok
kúrsi -ga	chair	stol
míis -ka	table	bord
qálin -ka	pen	penna
warqád -da	paper, letter	papper, brev

Contractions / Sammandragningar

coll./talspr. **askárāa** = standard askári bāa

coll./talspr. **askárāan** = standard askári bāan = askári bāa aan

coll./talspr. **karaánāa** = standard karraáni bāa

coll./talspr. **karaánāan** = standard **karraáni bāan** = **karraáni bāa aan**

coll./talspr. **Cálāa** = standard **Cáli bāa**

Assimilation / Assimilation

coll./talspr. **mí ihi** = standard **má ihi**

Say in Somali / Säg på somaliska (22)

1. I'm not a teacher.	1. Jag är inte lärare.
2. She's not a clerk.	2. Hon är inte tjänsteman.
3. He's not a soldier.	3. Han är inte soldat.
4. I'm not a worker.	4. Jag är inte arbetare.
5. He's not the minister fo defence.	5. Han är inte försvarsminister.
6. I'm not a driver.	6. Jag är inte förare.
7. She's not a student.	7. Hon är inte elev.
8. I'm not the minister of education.	8. Jag är inte utbildningsminister.
9. She's not a teacher.	9. Hon är inte lärare.
10. He's not a student.	10. Han är inte elev.
11. I'm not a clerk.	11. Jag är inte tjänsteman.
12. She's not a soldier.	12. Hon är inte soldat.
13. He's not a teacher.	13. Han är inte lärare.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Macallin / Macallimad ma ihi / ahi.
2. Karraaniyad ma aha.
3. Askari ma aha.
4. Shaqaale ma ihi / ahi.
5. Wasiirka difaaca ma aha.
6. Darawal ma ihi.
7. Ardayad ma aha.
8. Wasiirka waxbarashada ma ihi / ahi.
9. Macallimad ma aha.
10. Arday ma aha.
11. Karraani / karraaniyad ma ihi / ahi.

12. Askariyad ma aha.

13. Macallin ma aha.

Say in Somali / Säg på somaliska (23)

1. I'm a teacher.	1. Jag är lärare.
2. I'm a clerk.	2. Jag är tjänsteman.
3. I'm a soldier.	3. Jag är soldat.
4. I'm an interpreter.	4. Jag är tolk.
5. I'm a shopkeeper.	5. Jag är expediter.
6. Is he a clerk?	6. Är han tjänsteman?
– Yes, he's a clerk.	– Ja, han är tjänsteman.
7. Is she a teacher?	7. Är hon lärare?
– Yes, she is a teacher.	– Ja, hon är lärare.
8. Is he a politician?	8. Är han politiker?
– Yes, he is a politician.	– Ja, han är politiker.
9. Is she a clerk?	9. Är hon tjänsteman?
– Yes, she is a clerk.	– Ja, hon är tjänsteman.
10. Is he a worker?	10. Är han arbetare?
– Yes, he is a worker.	– Ja, han är arbetare.
11. Is she a student?	11. Är hon student?
– Yes, she is a student.	– Ja, hon är student.
12. Is he a minister?	12. Är han minister?
– Yes, he is a minister.	– Ja, han är minister.
13. Is she a minister?	13. Är hon minister?
– Yes, she is a minister.	– Ja, hon är minister.
14. Is he an interpreter?	14. Är han tolk?
– Yes, he is an interpreter.	– Ja, han är tolk.
15. Are you a clerk?	15. Är du tjänsteman?
– Yes, I'm a clerk.	– Ja, jag är tjänsteman.
16. Are you a teacher?	16. Är du lärare?
– Yes, I'm a teacher.	– Ja, jag är lärare.
17. Are you a politician?	17. Är du politiker?
– Yes, I'm a politician.	– Ja, jag är politiker.
18. Are you a worker?	18. Är du arbetare?
– Yes, I'm a worker.	– Ja, jag är arbetare.

19. Are you a student?	19. Är du student?
– Yes, I'm a student.	– Ja, jag är student.
20. Are you an interpreter?	20. Är du tolk?
– Yes, I'm an interpreter.	– Ja, jag är tolk.
21. Are you a minister?	21. Är du minister?
– Yes, I'm a minister.	– Ja, jag är minister.
22. Are you a clerk?	22. Är du tjänsteman?
– No, I'm not a clerk.	– Nej, jag är inte tjänsteman.
23. Are you a teacher?	23. Är du lärare?
– No, I'm not a teacher.	– Nej, jag är inte lärare.
24. Are you a politician?	24. Är du politiker?
– No, I'm not a politician.	– Nej, jag är inte politiker.
25. Are you a worker?	25. Är du arbetare?
– No, I'm not a teacher.	– Nej, jag är inte arbetare.
26. Are you a student?	26. Är du student?
– No, I'm not a student.	– Nej, jag är inte student.
27. Are you an interpreter?	27. Är du tolk?
– No, I'm not an interpreter.	– Nej, jag är inte tolk.
28. Are you a minister?	28. Är du minister?
– No, I'm not a minister.	– Nej, jag är inte minister.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Waxaan ahay macallin / macallimad.
2. Waxaan ahay karraani(yad).
3. Waxaan ahay askari(yad).
4. Waxaan ahay turjubaan(ad).
5. Waxaan ahay dukaanle.
6. Ma karraani baa? / Karraani miyaa? – Haa, waa karraani.
7. Ma macallimad baa? / Macallimad miyaa? – Haa, waa macallimad.
8. Ma siyaasi baa? / Siyaasi miyaa? – Haa, waa siyaasi.
9. Ma karraaniyad baa? / Karraaniyad miyaa? – Haa, waa karraaniyad.
10. Ma shaqaale baa? / Shaqaale miyaa? – Haa, waa shaqaale.
11. Ma ardayad baa? / Ardayad miyaa? – Haa, waa ardayad.
12. Ma wasiir baa? / Wasiir miyaa? – Haa, waa wasiir.

13. Ma wasiirad baa? / Wasiirad miyaa? – Haa, waa wasiirad.
14. Ma turjubaan baa? / Turjubaan miyaa? – Haa, waa turjubaan.
15. Ma karraani(yad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay karraani(yad).
16. Ma macallin / macallimad badd(d) tahay? – Haa, waxaan ahay macallin / macallimad.
17. Ma siyaadi(yad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay siyaasi(yad).
18. Ma shaqaale baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay shaqaale.
19. Ma arday(ad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay arday(ad).
20. Ma turjubaan8ad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay turjubaan(ad).
21. Ma wasiir(ad) baa(d) tahay? – Haa, waxaan ahay wasiir(ad).
22. Ma karraani(yad) baa(d) tahay? – Maya, karraani(yad) ma ihi / ahi.
23. Ma macallin / macallimad baa(d) tahay? – Maya, macallin / macallimad ma ihi / ahi.
24. Ma siyaasi(yad) baa(d) tahay? – Maya, siyaasi(yad) ma ihi / ahi.
25. Ma shaqaale baa(d) tahay? – Maya, sahqaale ma ihi / ahi.
26. Ma arday(ad) baa(d) tahay? – Maya, arday(ad) ma ihi / ahi.
27. Ma turjubaan(ad) baa(d) tahay? – Maya, turjubaan(ad) ma ihi / ahi.
28. Ma wasiir(ad) baa(d) tahay? – Maya, wasiir(ad) ma ihi / ahi.

Say in Somali / Säg på somaliska (24)

1. Is this a pen?	1. Är det här en penna?
– Yes, this is a pen.	– Ja, det här är en penna.
2. Is this a teacher?	2. Är det här en lärlare?
– Yes, this is a teacher.	– Ja, det här är en lärlare.
3. Is this a book?	3. Är det här en bok?
– Yes, this is a book.	– Ja, det här är en bok.
4. Is this a table?	4. Är det här ett bord?
– Yes, this is a table.	– Ja, det här är ett bord.
5. Is this a minister?	5. Är det här en minister?
– Yes, this is a minister.	– Ja, det här är en minister.
6. Is this Ahmed?	6. Är det här Ahmed?
– Yes, this is Ahmed.	– Ja, det här är Ahmed.
7. Is this a chair?	7. Är det här en stol?
– Yes, this is a chair.	– Ja, det här är en stol.

8. Is this a clerk?
– Yes, this is a clerk.
9. Is this Faduma?
– Yes, this is Faduma.
10. Is this a letter?
– Yes, this is a letter.
11. Is this a student?
– Yes, this is a student. | 8. Är det här en tjänsteman?
– Ja, det här är en tjänsteman.
9. Är det här Faduma?
– Ja, det här är Faduma.
10. Är det här ett brev?
– Ja, det här är ett brev.
11. Är det här en student?
– Ja, det här är en student. |
|--|--|

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Kani ma qalin baa? / Kani qalin miyaa?
 – Haa, kani waa qalin.
2. Kani ma macallin baa? / Kani macallin miyaa?
 – Haa, kani waa macallin.
 / Tani ma macallimad baa? / Tani macallimad miyaa?
 – Haa, tani waa macallimad.
3. Kani ma buug baa? / Kani buug miyaa?
 – Haa, kani waa buug.
4. Kani ma miis baa? / Kani miis miyaa?
 – Haa, kani waa miis.
5. Kani ma wasiir baa? / Kani wasiir miyaa?
 – Haa, kani waa wasiir.
 / Tani ma wasiirad baa? / Tani wasiirad miyaa?
 – Haa, tani waa wasiirad.
6. Kani ma Axmed baa? / Kani Axmed miyaa?
 – Haa, kani waa Axmed.
7. Kani ma kursi baa? / Kani kursi miyaa?
 – Haa, kani waa kursi.
8. Kani ma karraani baa? / Kani karraani miyaa?
 – Haa, kani waa karraani.
 / Tani ma karraaniyad baa? / Tani karraaniyad miyaa?
 – Haa, tani waa karraaniyad.
9. Tani ma Faadumaa? / Tani Faadumo / Faaduma miyaa?

- Haa, tani waa Faadumo / Faaduma.
- 10. Tani ma warqad baa? / Tani warqad miyaa?
- Haa, tani waa warqad.
- 11. Kani ma arday baa? / Kani arday miyaa?
- Haa, kani waa arday.
- / Tani ma ardayad baa? / Tani arayad miyaa?
- Haa, tani waa ardayad.

Unit 17

In this lesson the past tense and the future tense are introduced as well as the referential demonstrative ending **-kii/-tii**. I den här lektionen introduceras tempusen preteritum och futurum samt det referentiella demonstrativa suffixet **-kii/-tii**.

Learn the vocabulary with Quizlet

Lesson 9, Somali-English: <https://quizlet.com/520638516/>

Lektion 9, somaliska-svenska: <https://quizlet.com/520638882/>

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435651>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/1qlwOt-ynlEUbup2yOq_Nqoc1-DAJNQo-T6MIEplB0oE

Automatic Grammar Exercises

No exercises available at the moment

New words

Nya ord

alaáb (f. coll.)	<i>stuff, things, materials</i>	<i>saker, material</i>
arkaa, aragtaa	<i>sees</i>	<i>ser</i>
daadínayaa	<i>is pouring out, is spilling</i>	<i>strör, häller, spiller</i>
dhágax (m.)	<i>stone</i>	<i>sten</i>
dhísayaa	<i>is building</i>	<i>bygger</i>
éeg (imp.)	<i>look!</i>	<i>titta</i>
eégayaa	<i>is looking</i>	<i>tittar</i>
fóg (adj.)	<i>distant</i>	<i>avlägsen</i>
gálley (f.)	<i>maize</i>	<i>majs</i>
gidáar (m.) (Ar.)	<i>wall</i>	<i>vägg</i>
jiingád (f.)	<i>corrugated metal sheet</i>	<i>korrugerad plåt</i>
kala duwán (adj.)	<i>different, different kinds of</i>	<i>olika, olika slags</i>
karaa, kartaa	<i>can, is able to</i>	<i>kan</i>

keenaa, keentaa	<i>brings</i>	<i>för, har med sig, kommer med ngt</i>
lóox (m. coll.)	<i>planks, timber, wood</i>	<i>brädor, plankor</i>
magaálo (magaaló) (f.)	<i>town, city</i>	<i>stad</i>
muraayád (f.) (Ar.)	<i>pane, mirror, eyeglasses</i>	<i>glas(ruta), spegel, glasögon</i>
quudínayaa	<i>feeds, nourishes</i>	<i>matar</i>
[ká] samaysán (adj.)	<i>made [of]</i>	<i>gjord [av]</i>
sáqaf (m.) (Ar.)	<i>roof, ceiling</i>	<i>tak</i>
sída	<i>the manner; like (comparing)</i>	<i>sättet; som (vid jämförelse)</i>
sidaa, siddaa	<i>carries</i>	<i>bär, för, har med sig</i>
waálid (m. coll.)	<i>parents (as a couple)</i>	<i>föräldrar</i>
waxyaabó (irregular pl.)	<i>things</i>	<i>saker</i>
adeegsadaa, adeegsataa	<i>uses</i>	<i>använder</i>
arkaa, aragtaa	<i>sees</i>	<i>ser</i>
ayay = ayaa ay		
aynu	<i>we</i>	<i>vi</i>
ayuu = ayaa uu		
bal	<i>just, now, simply</i>	<i>då, nu, bara</i>
bannáan (m.)	<i>outside</i>	<i>utomhus</i>
ká baxsán	<i>away, at a distance</i>	<i>avsidens, belägen en bit bort</i>
bay = baa ay		
beeraléy (f. coll.)	<i>farmers</i>	<i>bönder, jordbrukare</i>
birjíko (f.)	<i>cooker</i>	<i>kokplatta</i>
biyó (pl.), def. biyáha	<i>water</i>	<i>vatten</i>
buu = baa uu		
cáws (m.)	<i>straw</i>	<i>gräs, halm</i>
dáah (m.)	<i>curtain</i>	<i>gardin</i>
daboolaa, dabooshaa	<i>covers</i>	<i>täcker</i>
dád (m. coll.)	<i>people</i>	<i>folk</i>
dérmo (f.)	<i>mat</i>	<i>matta</i>
dhéx (f.)	<i>middle</i>	<i>mitt</i>
dhéxdiiisa, dhéxdeeda	<i>in the middle of, inside</i>	<i>mitt i, inuti</i>
dhisid (f.)	<i>building, to build</i>	<i>byggande, att bygga</i>
dhoóbo (f.)	<i>clay</i>	<i>lera</i>
dhuxúl (f.)	<i>charcoal</i>	<i>kol</i>
dibéd (f.)	<i>outside, abroad</i>	<i>utomhus, utomlands</i>
duwán	<i>different</i>	<i>annorlunda</i>
fádhí (m.)	<i>sofa, armchair</i>	<i>soffa, fåtölj</i>
qólka fádhiga	<i>living room, sitting room</i>	<i>vardagsrum</i>
fariistaa, fariisataa	<i>sits</i>	<i>sitter, sätter sig</i>
girgíre (m.)	<i>charcoal stove</i>	<i>koleldad kokplatta</i>
góð (m.)	<i>burrow, hole</i>	<i>grop, hål</i>

goormá?	<i>what time?, when?</i>	<i>vilken tid?, när?</i>
guraa, gurtaa	<i>collects</i>	<i>samlar ihop</i>
halkeé?	<i>wha tplace?, where?</i>	<i>vilken plats?, var?</i>
helaa, heshaa	<i>finds, gets</i>	<i>hittar, får</i>
húrdo (f.)	<i>sleep</i>	<i>sömn</i>
ídinka	<i>you (pl.)</i>	<i>ni</i>
iyága	<i>they</i>	<i>de</i>
kala	<i>apart, from each other</i>	<i>från varandra, isär</i>
karsadaa, karsataa	<i>cooks</i>	<i>lagar, kokar</i>
korónto (f.)	<i>current, electricity</i>	<i>ström, el</i>
kuna < ku + na		
kuraás (f.coll.)	<i>chairs</i>	<i>stolar</i>
laán (f.), pl. laamo	<i>branch</i>	<i>gren</i>
laga < la + ka		
lagu < la + ku		
loo < la + u		
má laha	<i>doesn't have</i>	<i>har inte</i>
mádbakh (m.)	<i>kitchen</i>	<i>kök</i>
magaców (imperative)	<i>tell, say the name</i>	<i>näm, namnge</i>
makiinád (f.)	<i>stove</i>	<i>spis</i>
márka (connector)	<i>when</i>	<i>när</i>
míd (m./f.)	<i>one</i>	<i>en</i>
mise	<i>or</i>	<i>eller</i>
muuqdaa, muuqataa	<i>shows itself, can be seen</i>	<i>syns, visar sig</i>
nadiifin (f.)	<i>cleaning, to clean</i>	<i>rengörning, städning, städa</i>
nóoshahay < nool + tahay	<i>she lives, you live</i>	<i>hon, du lever, bor</i>
nóoshihiin < nool + tihiiñ	<i>you live</i>	<i>ni lever, bor</i>
qaaddaa, qaaddaa	<i>takes; here: sings</i>	<i>tar; här: sjunger</i>
qáar (m.)	<i>part</i>	<i>del</i>
qabtaa, qabataa	<i>takes, gets</i>	<i>tar, får</i>
qashin^S (m.) = xashiish^N	<i>litter, trash, garbage</i>	<i>skräp</i>
qodaa, qoddaa	<i>digs</i>	<i>gräver</i>
qol (m.) pl. qolal	<i>room</i>	<i>rum</i>
qolka hurdada	<i>bedroom</i>	<i>sovrum</i>
qurxin (f.)	<i>decoration</i>	<i>utsmyckning</i>
qurxiyaa, qurxisaa	<i>decorates</i>	<i>utsmyckar</i>
riddaa, riddaa	<i>throws, puts</i>	<i>kastar, lägger</i>
sabab (f.)	<i>reason</i>	<i>orsak</i>
sheegaa, sheegtaa	<i>tells, says</i>	<i>berättar, säger</i>
sideé?	<i>which manner?, how?</i>	<i>vilket sätt?, hur?</i>
sudhaa, sudhaa		
/ suraa, surtaa	<i>hangs (something)</i>	<i>hänger (något)</i>
taqaannaa	<i>you know</i>	<i>du känner till</i>

téneg (m.)	<i>tank, container</i>	<i>tank, behållare</i>
ugu < u + ku		
walax (f.) pl. walxo	<i>thing, object, item</i>	<i>ting, föremål</i>
waraabiyyaa , waraabisa	<i>waters</i>	<i>vattnar</i>
waxqabad (m.)	<i>activity</i>	<i>aktivitet</i>
xaabo (f.)	<i>firewood</i>	<i>ved</i>
xashiish^N (m.) = qashin ^S	<i>garbage</i>	<i>skräp</i>

New grammar in focus

3rd conjugation verbs

Subjunctive verb forms

Subclauses

Obligatory contractions

The subject pronoun **la** *one* is obligatorily contracted with the prepositions into one word, and /k/ changes into /g/ between vowels.

Obligatoriska sammandragningar

Subjektspronomenet **la** *man* dras obligatoriskt samman med prepositionerna till ett ord. Samtidigt övergår prepositionens /k/ till /g/.

la + ú	→ loó	<i>one ... to/for/in (manner)</i>	<i>man ... till/för/åt/på (sätt)</i>
la + kú	→ lagú	<i>one ... in/on/with (tool)</i>	<i>man ... i/på/med</i>
la + ká	→ lagá	<i>one ... from/of/about/than</i>	<i>man ... från/ur/av/om/än</i>
la + lá	→ lalá	<i>one ... with</i>	<i>man ... med</i>

Possessive pronouns and endings

Possessivt pronomen och ändelse

Another suffix is introduced. For the full table, see BSG § 9.4. Ännu ett suffix dyker nu upp. För en fullständig tabell se § 9.4.

/iin/	kiinna / tiinna	<i>yours, your er, ert</i>	short: -kiin / -tiin
	guri<i>giinna</i>	<i>your house ert hus</i>	
	hooya<i>diin</i>	<i>your mother er mor</i>	

NB! This pronoun refers to several owners, like French *votre* or Slavic *vaš*.

Plural forms of nouns

The most common plural ending is **-ó**.

jiingád pl. **jiingadó**

Pluralformer av substantiv

Den vanligast pluraländelsen är **-ó**.

daaqád pl. **daaqadó**

muraayád pl. **muraayadó**

corrugated metal sheets

korrugerade plåtar

windows | fönster

panes | glasrutor

In masculine nouns some final consonants are doubled.

Maskulina ord får gärna konsonant-dubbling.

gidáar pl. **gidaarró**

walls | väggar, murar

A few words are a bit irregular.

Ett par ord uppvisar små oregelbundenheter.

gúri pl. **guryó**

houses | hus

wáx pl. **waxyaabó**

things | saker

If the singular ends in **-o**, then the plural ends in **-ooyin**.

Om singular slutar på **-o** bildas plural med **-ooyin**, t.ex.

magaálo pl. **magaaloóyin** *towns, cities | städer*

Feminine nouns have the plural definite article **-ka/-ha**.

Feminina substantiv får i plural bestämd artikel **-ka/-ha**, t.ex.

jiingád, jiingáddá

jiingadó, jiingadáha

daaqad, daaqáddá

daaqadó, daaqadáha

muraayád, muraayáddá

muraayadó, muraayadáha

magaálo, magaaláda

magaaloóyin, magaaloóyinka

Masculine nouns with **two** syllables in the indefinite plural also have the definite article suffix **-ka/-ha**.

Maskulina substantiv som har två stavelsor i plural får bestämd form på **-ka/-ha**.

gúri, gúriga

Masculine nouns with **more than two** syllables in the indefinite plural have the definite article suffix **-da**.

guryó, guryáha

Maskulina substantiv som har mer än två stavelsor i plural får bestämd form på –da.

gidáar, gidáarka

gidaarró, gidaarráda

Expressions of similarity

Similarity is often expressed by *like* in English. Somali doesn't have this kind of function word. Instead, the noun **sída** *the way, the manner* is used.

Bindeord vid jämförelse

Vid jämförelse används ofta *som* på svenska. Somaliskan har inte något sådant grammatiskt funktionsord, utan använder substantivet **sída** *sättet*.

Gurigiinnu ma yahay sída Rooble gurigooda?

your.house.SBJ ? is the.manner Roble their.house

Is your house the way Roble's house (is)?

Is your house like Roble's house? | Är ert hus (likadant) som Robles hus?

Sound alternations

If a stem that ends in two consonants is followed by an ending that starts with a consonant, the resulting group of three consonants must be broken up by a vowel, as three consonants in a row is an impossible structure in Somali.

Also if there is no ending, a vowel must be added as a Somali word cannot end in two consonants.

Finally, /k/ may only occur before a vowel. Before a consonant and word-finally, it has to be replaced by /g/.

Ljudväxlingar

Om en stam som slutar på två konsonanter följs av en ändelse som börjar med en konsonant måste dessa tre konsonanter separeras med en vokal. Tre konsonanter är en omöjlig kombination i somaliskan.

Även då det inte finns någon ändelse måste en vokal skjutas in då ett somaliskt ord inte får sluta på två konsonanter.

Dessutom kan /k/ bara förekomma direkt före vokal. Det ersätts med /g/ före konsonat och sist i ord.

infinitive

/ar_k/-/i/

arki

pres. progr.

/ar_k/-/ay/-/aa/

arkayaa, arkaysaa

pres. 1/3 sg. masc.

/ar_k/ -/aa/

arkaa

pres. 2/3 sg. fem.	/ar <u>●</u> k/-/t/-/aa/	aragtaa
imperative sing.	/ar <u>●</u> k/	arag

Demonstrative -kii / -tii

Besides the definite article **-ka/-ta** and the two demonstrative pronouns and endings **kan/tan** and **kaas/taas**, Somali also has the demonstrative pronoun **kii/tii** which is used when one wants to point out that an object is not just definite, but that it is also expected to be known on beforehand by the interlocutors. The speaker assumes that the listener(s) should know about the thing that the noun refers to.

In English this can be accomplished by adding *you know*¹¹ after the noun phrase in question.

Kuwani waa waalidkii carruurta.

These are the parents (you know) of the

children. | Detta är föräldrarna (du vet) till barnen.

In the above example it doesn't necessarily mean that you are supposed to know those specific parents in person, but rather that you are expected to know the fact that it's normal for children to have parents.

Demonstrativt -kii / -tii

Förutom den bestämda artikeln **-ka/-ta** och de båda demonstrativa pronomena och ändelserna **kan/tan** och **kaas/taas**, har somaliskan också det demonstrativa pronomenet **kii/tii** som används när man vill framhålla att ett föremål inte bara är bestämt utan dessutom förväntas vara känt sedan tidigare för båda samtalsparterna. Talaren anser att lyssnaren borde känna till det som substantivet refererar till.

På svenska måste detta uttryckas med tillägget *du vet*¹² efter substantivfrasen i fråga.

I exemplet ovan handlar det nog inte så mycket om att man förväntas känna (till) just de här barnens föräldrar, utan snarare att man förväntas känna till att barn rimligtvis har föräldrar.

¹¹ The addition of *you know* has become so common in English that some researchers actually think of it as a grammaticalised marker, which would make it quite similar to the Somali **-kii/-tii**.

¹² På engelska lär sådana tillägg av *you know* ha blivit så vanliga att vissa menar att detta skulle ha blivit en grammatisk markör även i engelskan.

Unit 18

Listen to recordings of the texts

<https://canvas.gu.se/courses/26872/modules/items/435652>

Check the translation of the Somali texts

https://docs.google.com/document/d/1q626zdmmuMLc_IBLGHMH0CuXOmcVh4i27tXPnZQwF7I

Automatic Grammar Exercises

No exercises available at the moment

New words in Dialogues 25–27

New words / Nya ord

Búrco	Burao (a city)	Burao (en stad)
Ceerigaábo	Erigavo/Erigabo (city)	Erigabo (en stad)
dhashay	I / he was born	jag / han föddes, är född
dhalatay	you were / she was born	du / hon föddes, är född
kú	in	i
xág -ga	direction	riktning
xaggeé?	where, which direction	var, vart, vilken riktning
Hargeýsa	Hargeisa (a city)	Hargeysa (en stad)
Áfgooye	X (a city)	X (en stad)
Berbéra	X (a city)	X (en stad)
magaálo, magaaláda	town, city	stad
mise	or (in questions)	eller (i frågor)
míyi -ga	countryside	landsbygd
qabataa	you do, she does	du gör, hon gör
Márka	Merca (a city)	Marka (en stad)

Contractions / Sammandragningar

wáxaan / waxáan = wáxa aan / waxáa aan

coll./talspr. **xaggaád / xaggeéd** = standard **xaggeé bāad / bāa aad**

coll./talspr. **Muqdíshāan** = standard **Muqdishó bāan / bāa aan**

coll./talspr. **Hargeysaad** = **Hargeysa baa aad**

coll./talspr. **Burcaad** = **Burco baa aad**

coll./talspr. **magaaládāad** = standard **magaaláda bāad / bāa aad**

wúxuu = waxa uu

Say in Somali / Säg på somaliska(25)

Where were you born? – I was born in Burao. (Burco)

Where were you born? – I was born in Hargeisa. (Hargeysa)

Where were you born? – I was born in Erigavo. (Ceerigaabo)

Where were you born? – I was born in Afgooye. (Afgooye)

Where were you born? – I was born in Galkayo. (Gaalkacyo)

Where were you born? – I was born in Mogadishu. (Muqdisho)

Where were you born? – I was born in Merca. (Marka)

Where were you born? – I was born in Borama. (Boorama)

Where were you born? – I was born in Bosaso. (Boosaaso)

Where were you born? – I was born in Berbera. (Berbera)

Where were you born? – I was born in Kismayo. (Kismaayo)

Where were you born? – I was born in Las Anod. (Laas Caanood)

Where were you born? – I was born in Brava. (Baraawe)

Var är du född? – Jag är född i Burao. (Burco)

Var är du född? – Jag är född i Hargeysa.

Var är du född? – Jag är född i Erigabo. (Ceerigaabo)

Var är du född? – Jag är född i Afgooye. (Afgooye)

Var är du född? – Jag är född i Galkayo. (Gaalkacyo)

Var är du född? – Jag är född i Mogadishu. (Muqdisho)

Var är du född? – Jag är född i Marka.

Var är du född? – Jag är född i Borama. (Boorama)

Var är du född? – Jag är född i Bosaso. (Boosaaso)

Var är du född? – Jag är född i Berbera.

Var är du född? – Jag är född i Kismayo (Kismaayo)

Var är du född? – Jag är född i Las Anod. (Laas Caanood)

Var är du född? – Jag är född i Brava. (Baraawe)

Suggested translations / Förslag till översättning

1.–13. Xaggéed ku dhalatay?

Xaggeé baad ku dhalatay?

1. – Waxaan ku dhashay Burco.
2. – Waxaan ku dhashay Hargeysa.
3. – Waxaan ku dhashay Ceerigaabo.
4. – Waxaan ku dhashay Afgooye.
5. – Waxaan ku dhashay Gaalkacyo.
6. – Waxaan ku dhashay Muqdisho.
7. – Waxaan ku dhashay Marka.
8. – Waxaan ku dhashay Boorama.
9. – Waxaan ku dhashay Boosaaso.
10. – Waxaan ku dhashay Berbera.
11. – Waxaan ku dhashay Kismaayo.
12. – Waxaan ku dhashay Laas Caanood.
13. – Waxaan ku dhashay Baraawe.

Say in Somali / Säg på somaliska (26)

Were you born in Burao? – Yes, I was born in Burao. (Burco)
Were you born in Hargeisa? – Yes, I was born in Hargeysa.
Were you born in Erigavo? – Yes, I was born in Erigabo. (Ceerigaabo)
Were you born in Afgooye? – Yes, I was born in Afgooye. (Afgooye)
Were you born in Galkayo? – Yes, I was born in Galkayo. (Gaalkacyo)
Were you born in Mogadishu? – Yes, I was born in Mogadishu. (Muqdisho)
Were you born in Merka? – Yes, I was born in Merka.

Är du född i Burao? – Ja, jag är född i Burao. (Burco)
Är du född i Hargeysa? – Jag är född i Hargeysa.
Är du född i Erigabo? – Jag är född i Erigabo. (Ceerigaabo)
Är du född i Afgoye? – Jag är född i Afgoye. (Afgooye)
Är du född i Galkayo? – Jag är född i Galkayo. (Gaalkacyo)
Är du född i Mogadishu? – Jag är född i Mogadishu. (Muqdisho)
Är du född i Marka? – Jag är född i Marka.

Were you born in Borama? – Yes, I was born in Borama. (Boorama)	Är du född i Borama? – Jag är född i Borama. (Boorama)
Were you born in Bosaso? – Yes, I was born in Bosaso. (Boosaaso)	Är du född i Bosaso? – Jag är född i Bosaso. (Boosaaso)
Were you born in Berbera? – Yes, I was born in Berbera.	Är du född i Berbera? – Jag är född i Berbera.
Were you born in Kismayo? – Yes, I was born in Kismayo (Kismaayo)	Är du född i Kismayo? – Jag är född i Kismayo (Kismaayo)
Were you born in Las Anod? – Yes, I was born in Las Anod. (Laas Caanood)	Är du född i Las Anod? – Jag är född i Las Anod. (Laas Caanood)
Were you born in Brava? – Yes, I was born in Brava. (Baraawe)	Är du född i Brava? – Jag är född i Brava. (Baraawe)
I'm a clerk.	Jag är tjänsteman.
I'm a teacher.	Jag är lärare.
I'm a student.	Jag är student.
I'm a politician.	Jag är politiker.
I'm a soldier.	Jag är soldat.
I'm a shopkeeper.	Jag är expedit.

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Ma Burco baad ku dhalatay? – Haa, Burco baan ku dhashay.

Ma Hargeysa baad ku dhalatay? – Haa, Hargeysa baan ku dhashay.

Ma Ceerigaabo baad ku dhalatay? – Haa, Ceerigaabo baan ku dhashay.

Ma Afgooye baad ku dhalatay? – Haa, Afgooye baan ku dhashay.

Ma Gaalkacyo baad ku dhalatay? – Haa, Gaalkacyo baan ku dhashay.

Ma Muqdisho baad ku dhalatay? – Haa, Muqdisho baan ku dhashay.

Ma Marka baad ku dhalatay? – Haa, Marka baan ku dhashay.

Ma Boorama baad ku dhalatay? – Haa, Boorama baan ku dhashay.

Ma Boosaaso baad ku dhalatay? – Haa, Boosaaso baan ku dhashay.

Ma Berbera baad ku dhalatay? – Haa, Berbera baan ku dhashay.

Ma Kismaayo baad ku dhalatay? – Haa, Kismaayo baan ku dhashay.

Ma Laas Caanood baad ku dhalatay? – Haa, Laas Caanood baan ku dhashay.

Ma Baraawe baad ku dhalatay? – Haa, Baraawe baan ku dhashay.

Waxaan ahay karraani.

Waxaan ahay macallin.

Waxaan ahay arday.

Waxaan ahay siyaasi.

Waxaan ahay askari.

Waxaan ahay dukaanle.

Say in Somali / Säg på somaliska (27)

Were you born in the countryside
or in the city?

Were you born in Hargeisa or in
Berbera?

Were you born in Mogadishu or in
Kismayo?

Were you born in Las Anod or
Burao?

Were you born in Merka or Brava?

Är du född på landet eller i stan?

Är du född i Hargeysa eller
Berbera?

Är du född i Mogadishu eller
Kismayo?

Är du född i Las Anod eller Burao?

Är du född i Marka eller Brava?

Suggested translations / Förslag till översättning

1. Ma miyi baad ku dhalatay mise magaalo?
2. Ma Hargeysa baad ku dhalatay mise Berbera?
3. Ma Muqdisho baad ku dhalatay mise Kismaayo?
4. Ma Laas Caanood baad ku dhalatay mise Burco?
5. Ma Marka baad ku dhalatay mise Baraawe?

Welcome to continue with

[Beginner's Somali Reader, Part 2](#)

[Beginner's Somali Workbook, Part 2](#)